

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

**TÜRK BANKACILIK SİSTEMİ
BASEL-II
1. ANKET ÇALIŞMASI SONUÇLARI**

Araştırma Dairesi

Temmuz 2005

Bu çalışma Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Araştırma Dairesi tarafından
yapılmış olup hukuki olarak herhangi bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

Görüş ve öneriler için

Dr. Sedat YETİM

(312) 455 66 50

syetim@bddk.org.tr

Murat MAZIBAŐ

(312) 455 66 41

mmazibas@bddk.org.tr

Ozan GÜLHAN

(312) 455 68 58

ogulhan@bddk.org.tr

XEROX Doküman Merkezinde Basılmıştır.

Temmuz 2005 / ANKARA

İÇİNDEKİLER

I. Giriş	5
II. Konsolide Anket Sonuçları	7
III. Konsolide Genel Değerlendirme	59
IV. Grup Bazında Anket Sonuçları	61
V. Grup Bazında Genel Değerlendirme	113
EK-1 Basel-II Birinci Anket Soruları	117
EK-2 Anket Kapsamı ve Yöntem	125

I-GİRİŞ

Basel-II uygulamasına geçiŖe iliŖkin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) yol haritası, 30 Mayıs 2005 tarihinde Kurumumuzca kamuoyuna açıklanmıŖtır. BDDK uygulama sürecini dinamik ve sektörle karŖılıklı yürütülmesi gereken bir oluŖum olarak görmektedir. Bu bağlamda bankaların ve ilgili çevrelerin görüşleri büyük önem arz etmektedir. Yapılan ve yapılacak olan anket çalıŖmaları karŖılıklı görüş alışveriŖi için önemli bir araç olmaktadır.

Basel-II uygulamasına geçiŖe iliŖkin birinci anket çalıŖması daha çok genel sorular içermekle beraber sektörün konuyla ilgili durumu açısından önemli bilgiler vermiŖtir. Daha geniş kapsamlı Basel-II ikinci anket çalıŖması tamamlanarak Türkiye Bankalar Birliđi aracılığıyla bankalara iletilmiŖtir. Devam eden süreçte anket çalıŖmalarının genişletilerek sürdürülmesi planlanmaktadır.

II-KONSOLİDE ANKET SONUÇLARI

(42 BANKA-5 ÖZEL FİNANS KURUMU)

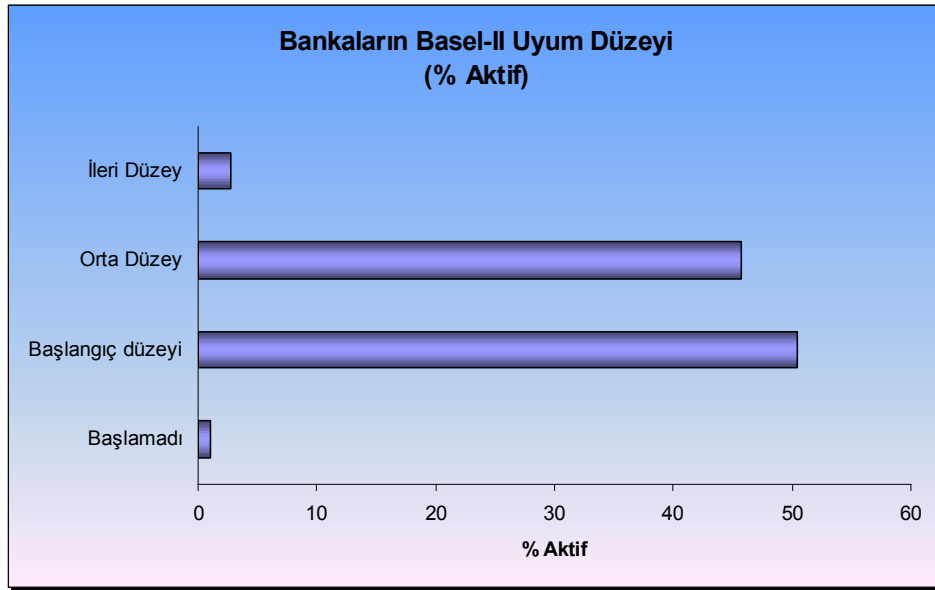
**BASEL II KAPSAMINDA KREDİ RİSKİ, PİYASA RİSKİ ve OPERASYONEL
RİSK İÇİN YASAL SERMAYENİN HESAPLANMASINDA KULLANILACAK
YÖNTEMLERE İLİŞKİN ANKET CEVAPLARI**

A – GENEL

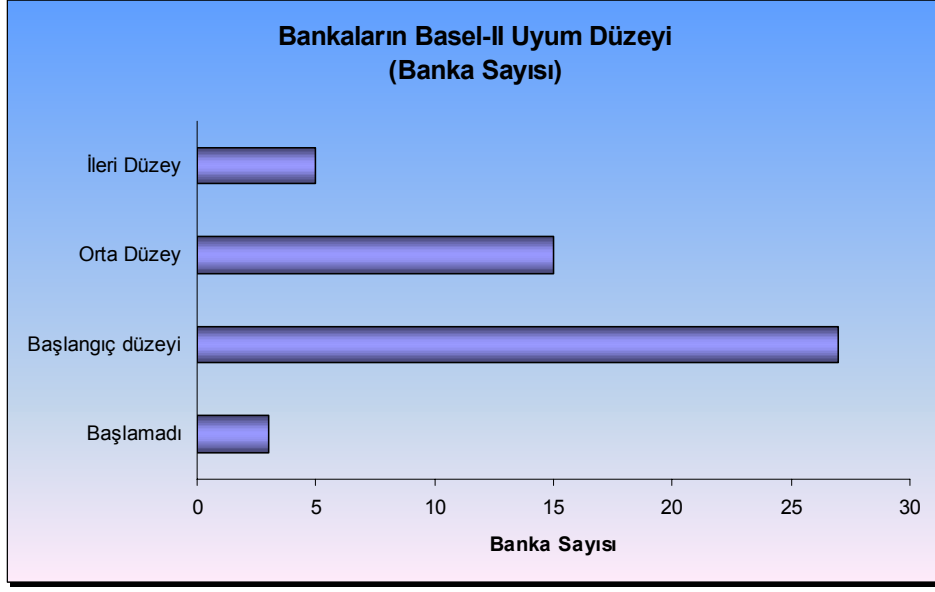
Soru 1: Bankanızın Basel-II'ye uyum süreci hangi aşamadır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Başlamadı	3	< % 1,0
Başlangıç Düzeyi	27	% 50,50
Orta Düzey	15	% 45,70
İleri Düzey	5	% 2,80

- Bankalar solo ve konsolide bazda birden fazla düzey belirtebilmektedirler.

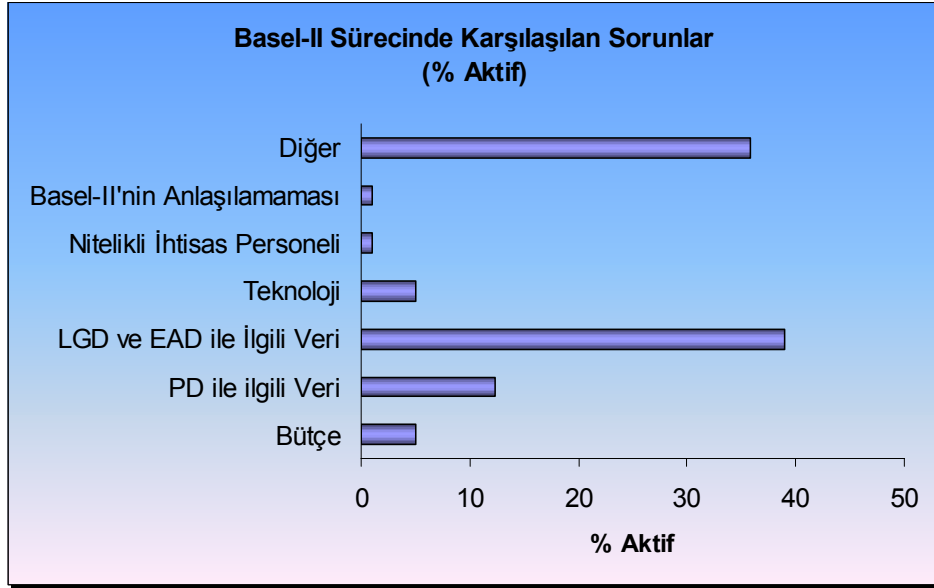
Türk Bankacılık Sektörü'nün Basel-II'ye uyum düzeyi incelendiğinde toplam aktifin %1'inden daha azını temsil eden bankanın konuyla ilgili çalışmalara başlamadığı görülmüştür. Sektör aktif yüzdesi açısından %50,5'i uyum açısından başlangıç düzeyinde iken % 45,70'i orta düzeydedir. İleri düzeydeki bankaların oranı ise % 2,8'dir.

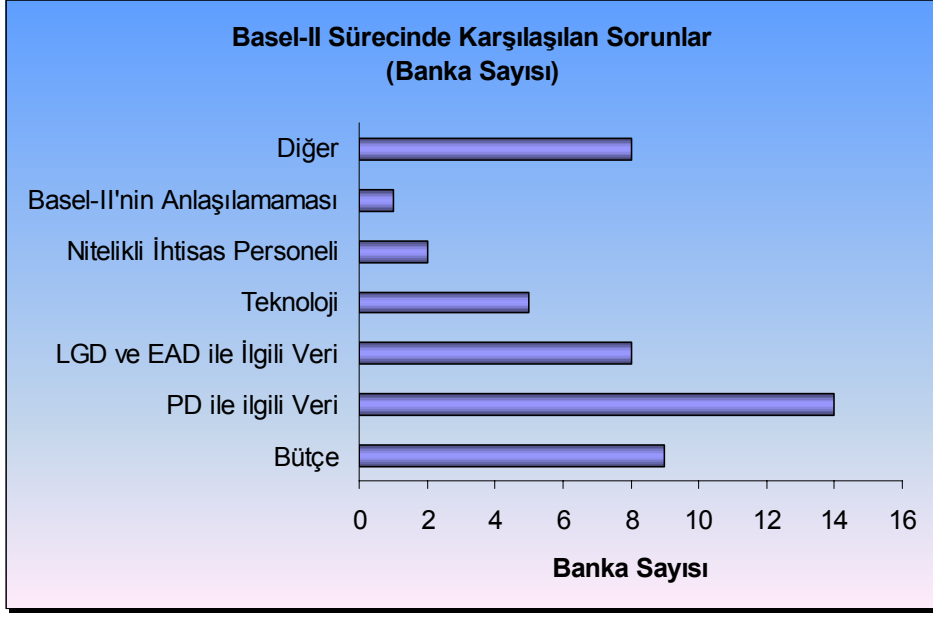
Banka sayısı olarak ankete katılan 27 banka ve özel finans kurumu başlangıç düzeyinde, 15 banka orta düzeyde, 5 banka ileri düzeydeyken 3 banka henüz çalışmalara başlamamıştır.

Soru 2: Basel-II uygulama sürecinde karşılaştığımız en önemli engeller/kısıtlar/sorunlar nelerdir ve bunların önem sıralaması nedir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Bütçe	9	% 4,96
PD ile İlgili Veri	14	% 12,28
LGD ve EAD ile İlgili Veri	8	% 39,0
Teknoloji	5	% 4,98
Nitelikli İhtisas Personeli	2	< % 1,0
Basel-II'nin Anlaşılammaması	1	< % 1,0
Diğer	8	% 35,83

Basel-II sürecinde karşılaşılan sorunlara bakıldığında toplam aktifin % 39'la LGD ve EAD ile ilgili veri birinci sırayı almaktadır. %35,8'lik aktif oranı ile diğer sorunlar ikinci sırayı almaktadır. Diğer sorunlar başlığı altında bankalar özellikle mevzuat belirsizliği ve sistem altyapı eksikliklerini dile getirmişlerdir. Bu konular dışında bankaların karşılaştığı sorunlar % 12,28 ile PD ile ilgili veri, %4,98 ile teknoloji, % 4,96 ile bütçe'dir.

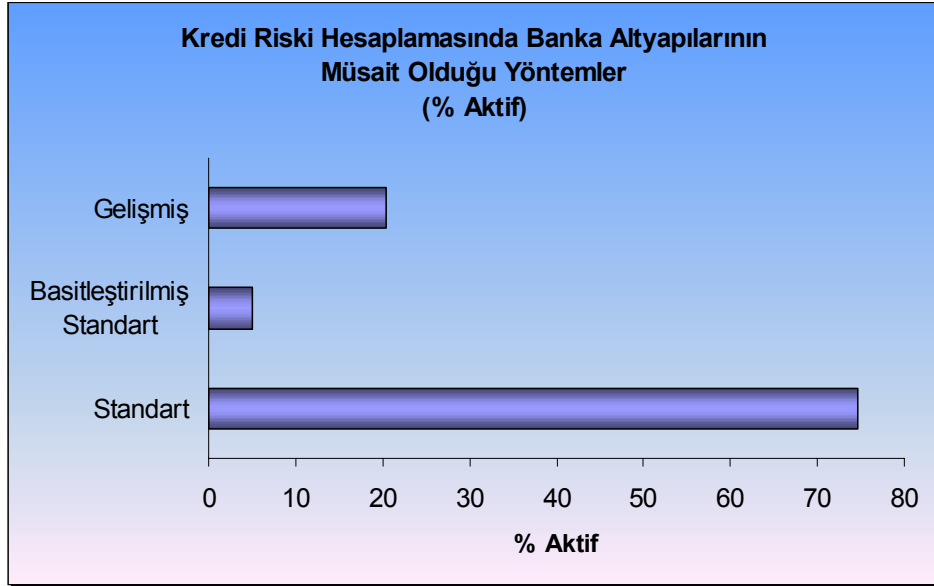

Süreçteki en önemli sorunlar olarak 14 banka ve özel finans kurumu PD ile ilgili veri, 9 banka ve özel finans kurumu bütçe, 8 banka LGD ve EAD ile ilgili veri, 5 banka teknoloji, 2 banka nitelikli ihtisas personeli, 1 banka Basel-II'nin anlaşıl原因aması, 8 banka ise diğer sorunları belirtmişlerdir.

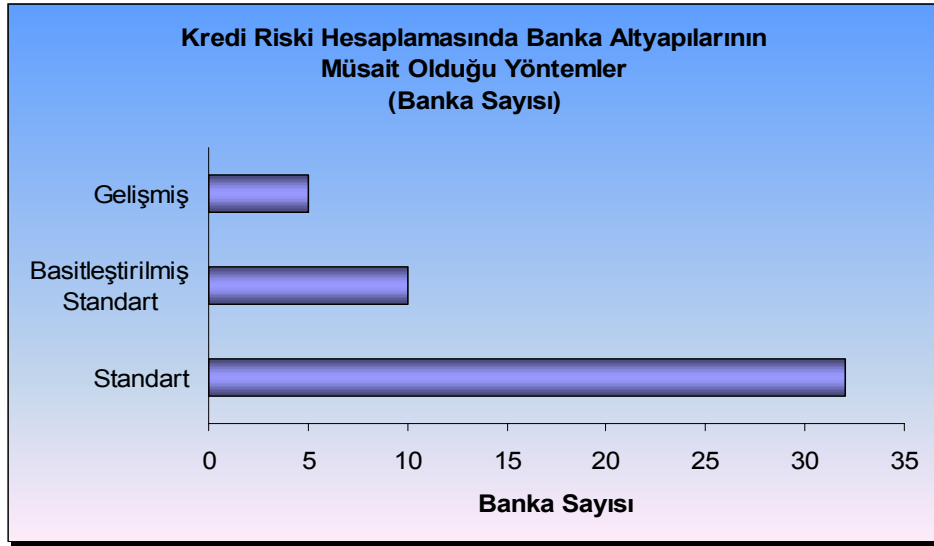
Soru 3: Yasal sermayenin hesaplanmasında bankanızın altyapısı/sistemi hali hazırda hangi yöntemleri kullanmaya müsaittir? (Lütfen her bir risk için yöntem olarak belirtiniz.)

Kredi Riski

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Standart	32	% 74,60
Basitleştirilmiş Standart	10	% 5,03
Gelişmiş	5	% 20,37

Yasal sermaye hesaplanmasında kullanılacak yöntemler için altyapı yeterliliği değerlendirildiğinde, kredi riski hesaplamasında sektör aktif toplamının %74,60'ı standart yöntem, % 5,03'ü basitleştirilmiş standart yöntem, %20,37'si ise gelişmiş yöntem ile hesaplama yapmaya müsaittir.

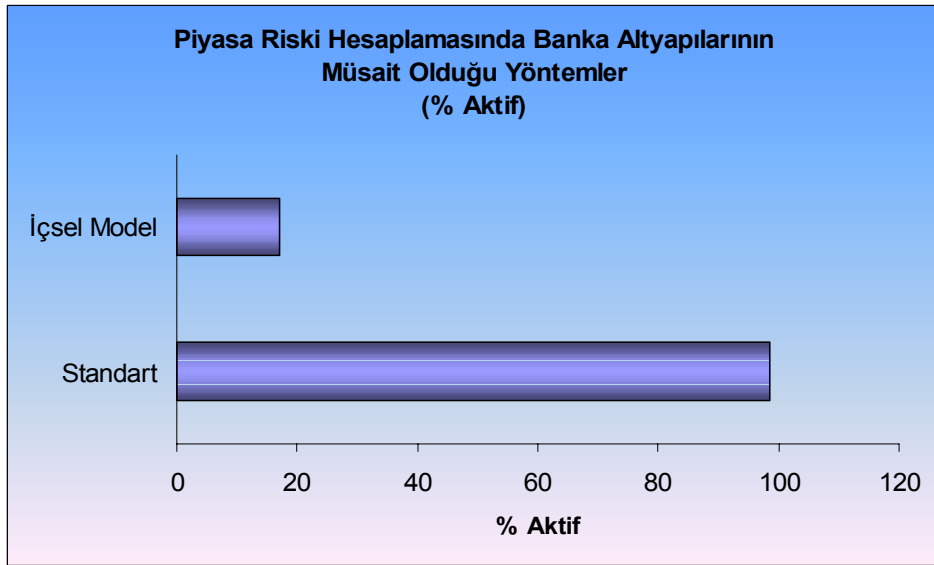

Banka altyapıları kredi riski hesaplaması konusunda 32 banka ve özel finans kurumu standart yöntemle, 10 banka basitleştirilmiş standart yöntemle, 5 banka ise gelişmiş yöntemlerle hesaplama yapmaya müsaittir.

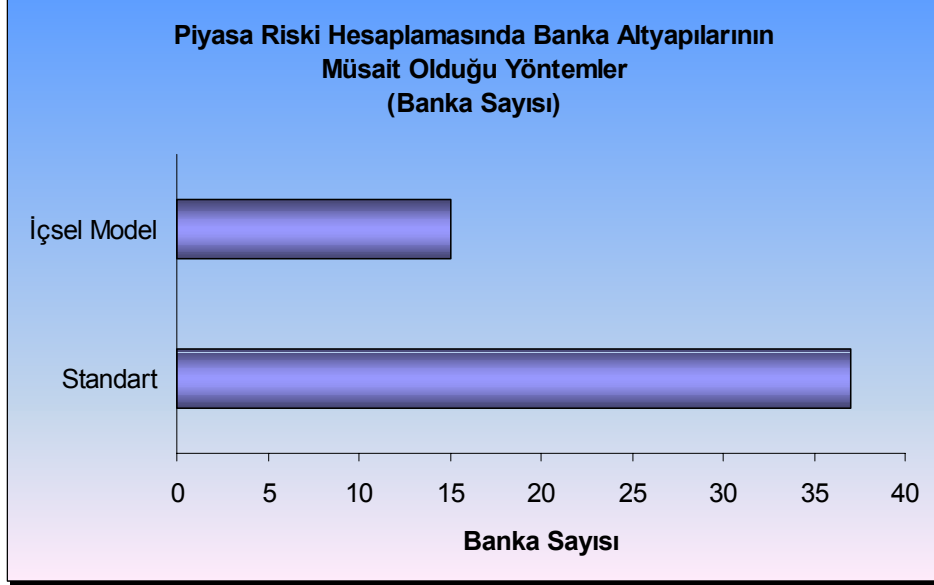
Piyasa Riski

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Standart	37	% 98,51
İçsel Model	15	% 17,0

- 5 Banka Standart ve İçsel Modelleri bir arada kullanmaktadır.

Piyasa riski hesaplamasında toplam aktifin % 98,51'i standart modelle hesaplama yapmaya müsaitken, %17'si içsel modelle hesaplama yapmaya müsaittir.

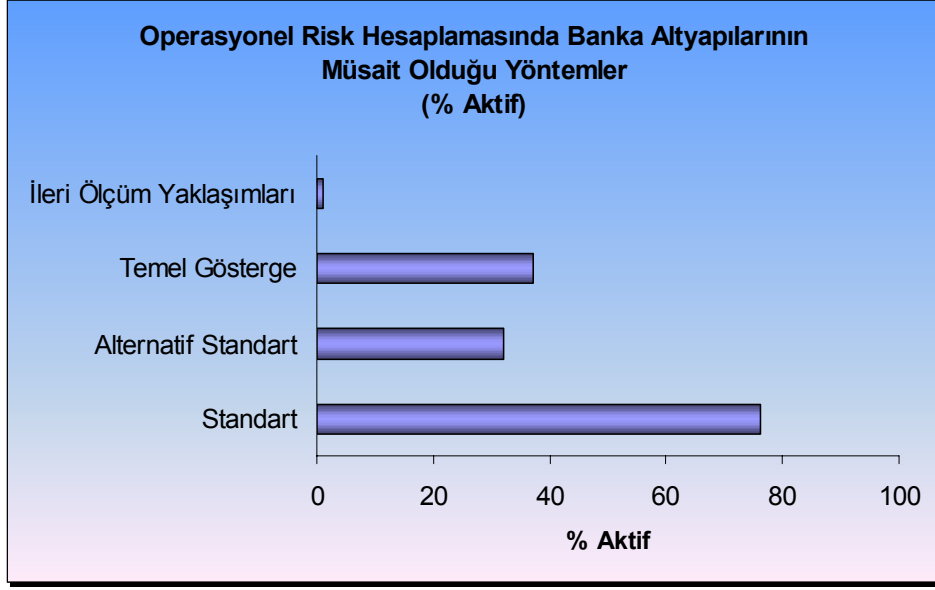

Piyasa riski hesaplamasını 37 banka altyapısı standart modelle, 15 banka altyapısı ise içsel modelle yapmaya müsaittir.

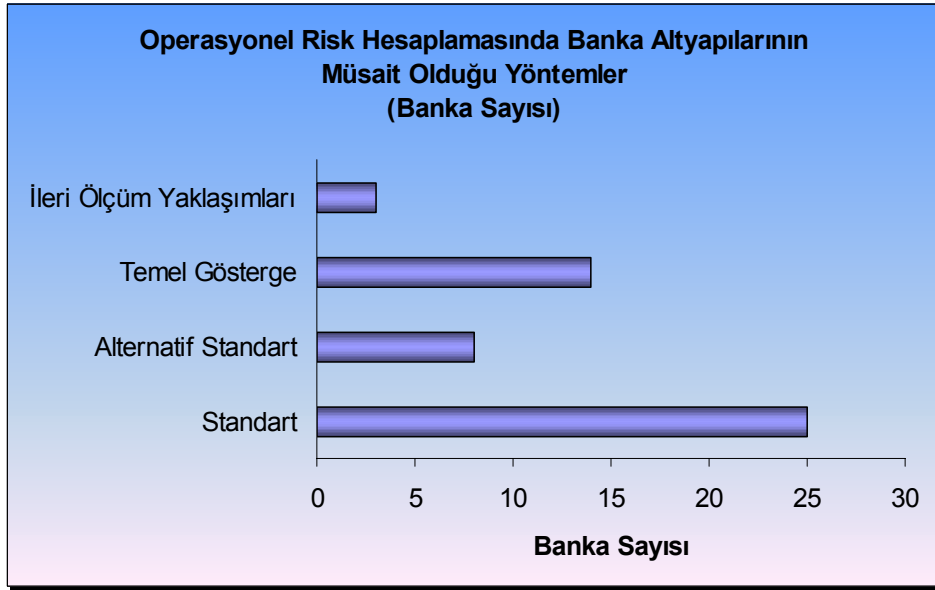
Operasyonel Risk

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Standart	25	% 76,27
Alternatif Standart	8	% 32,21
Temel Gösterge	14	% 37,14
İleri Ölçüm Yaklaşımları	3	<% 1,0

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

Operasyonel risk hesaplamasında sektör toplam aktifinin % 76,27'si standart, %32,21'i alternatif standart, % 37,14'ü temel gösterge yaklaşımını kullanırken, % 1'inden daha azı ise ileri ölçüm yaklaşımlarını kullanabilmektedir.

Operasyonel risk hesaplamasını 25 banka ve özel finans kurumu altyapısı standart, 8 banka ve özel finans kurumu altyapısı alternatif standart, 14 banka ve özel finans kurumu altyapısı temel gösterge, 3 banka ve özel finans kurumu altyapısı ise ileri ölçüm yöntemlerini kullanmaya müsaittir.

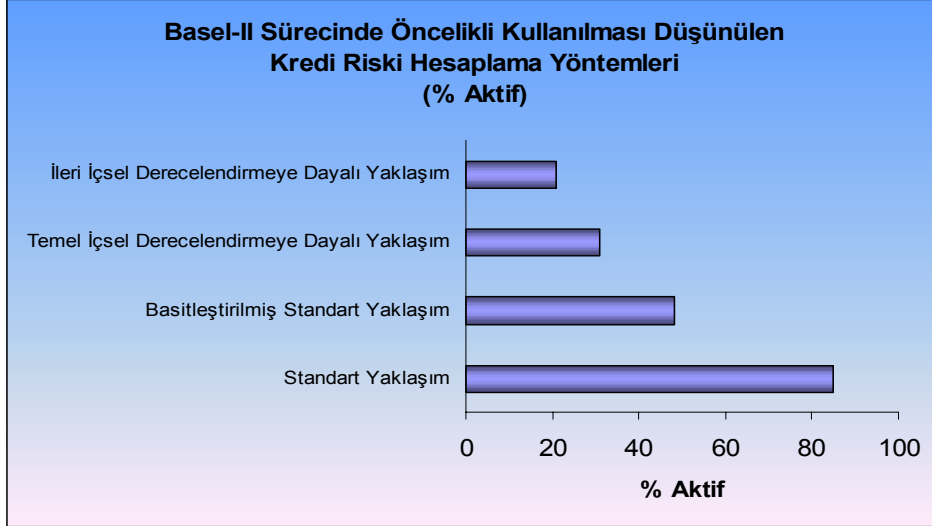

B - KREDİ RİSKİ

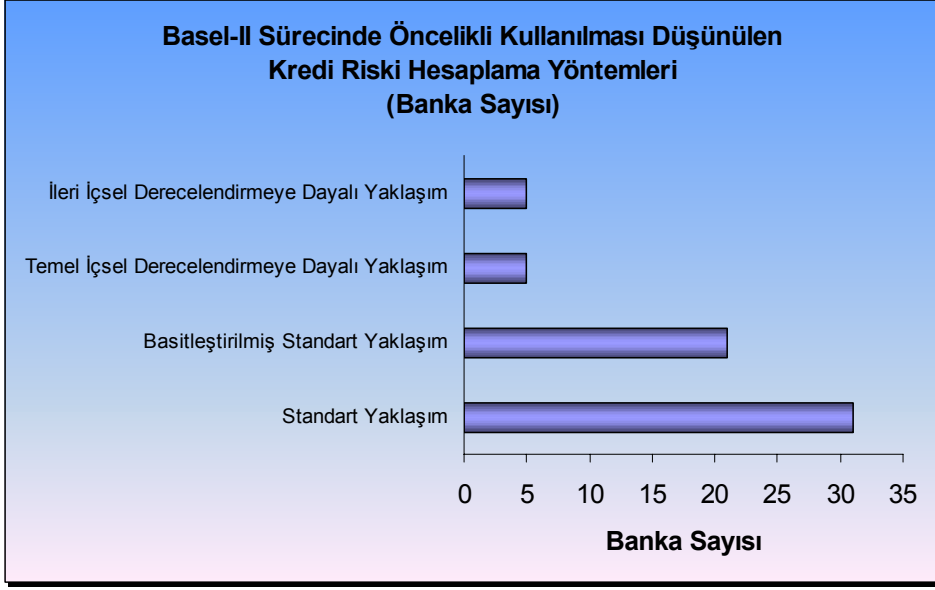
Soru 4: Bankanızın kredi riski için Basel II ile getirilen yasal sermaye yükümlülüğü hesaplama yöntemlerinden öncelikle hangi yaklaşımları kullanma kapasitesinin olacağını düşünüyorsunuz?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Standart	31	% 84,90
Basitleştirilmiş Standart	21	% 48,31
Temel İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım	5	% 30,93
İleri İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım	5	% 20,98

- Bankalar birden fazla yöntem kapasitesine sahip olabilmektedir.

Banka ve özel finans kurumlarının Basel-II ile getirilen sermaye yükümlülüğü hesaplama yöntemleri kapasiteleri değerlendirildiğinde sektör aktifinin % 84,90'ı standart, % 48,31'i basitleştirilmiş standart, % 30,93'ü temel içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım, % 20,98'i ise ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımı kullanma kapasiteleri olduğunu beyan etmişlerdir.

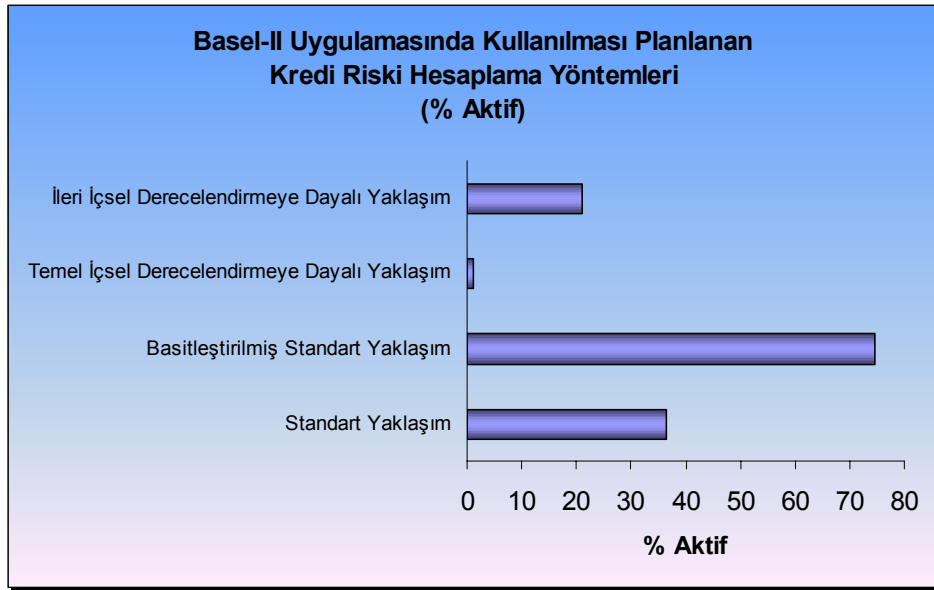

Banka ve özel finans kurumlarının 31’i standart yöntemler, 21’i basitleştirilmiş standart yöntemle, 5’i temel içsel derecelendirme yaklaşımı ile 5’ide ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımlar ile hesaplama yapmaya kapasiteleri olduğunu belirtmişlerdir.

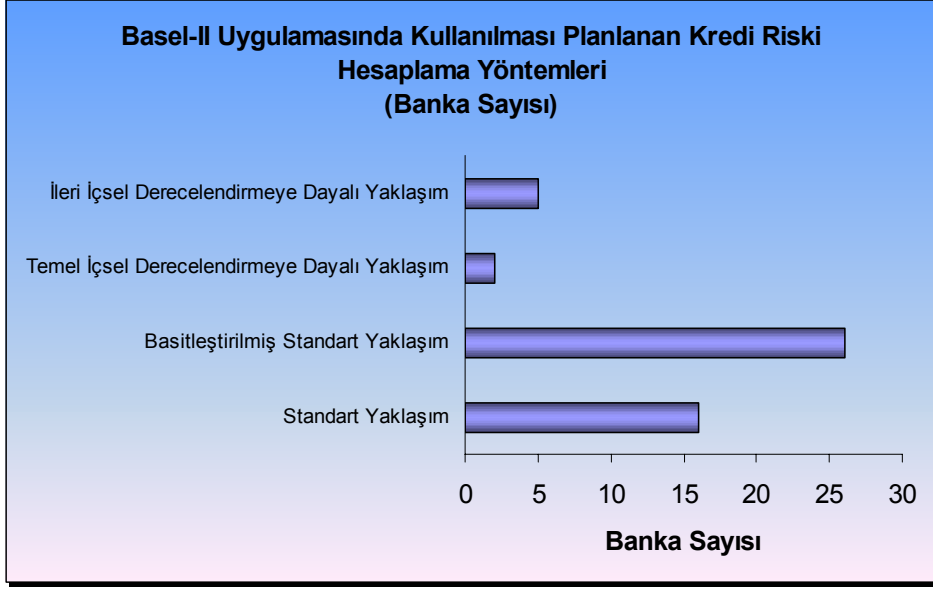
Soru 5: Bankanız Basel-II uygulanmaya başlandığında kredi riski için yasal sermaye hesaplanmasına hangi yöntemle başlamayı planlamaktadır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Standart	16	% 36,34
Basitleştirilmiş Standart	26	% 74,62
Temel İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım	2	% 1,0
İleri İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım	5	% 20,98

- Bankalar birden fazla yöntem kullanmayı planlayabilmektedir.

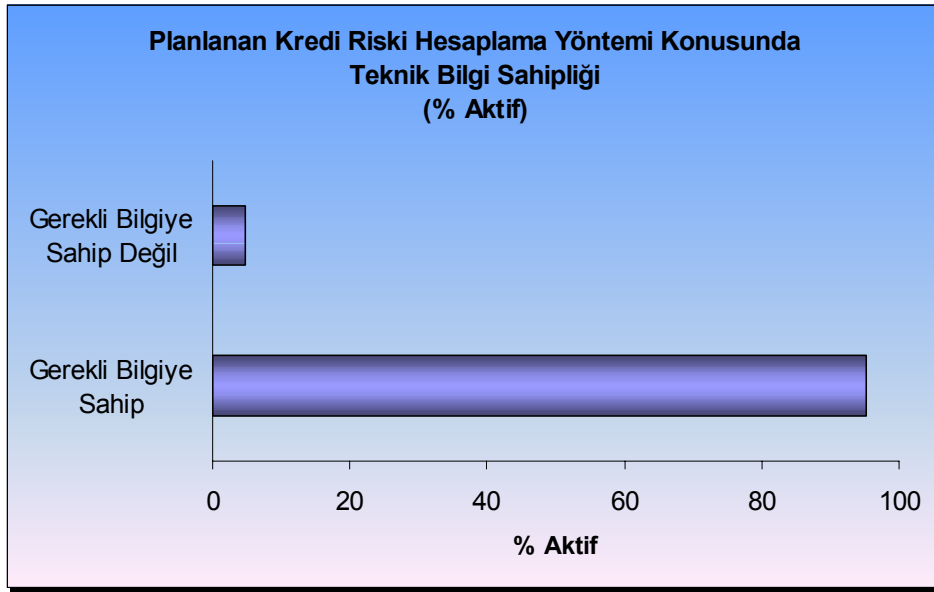
Basel-II uygulamasında kredi riski için sektör aktifinin % 36,34'ü standart, %74,62'si basitleştirilmiş standart, %1'i temel içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım, %20,98'i ise ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım ile başlamayı planlamaktadırlar

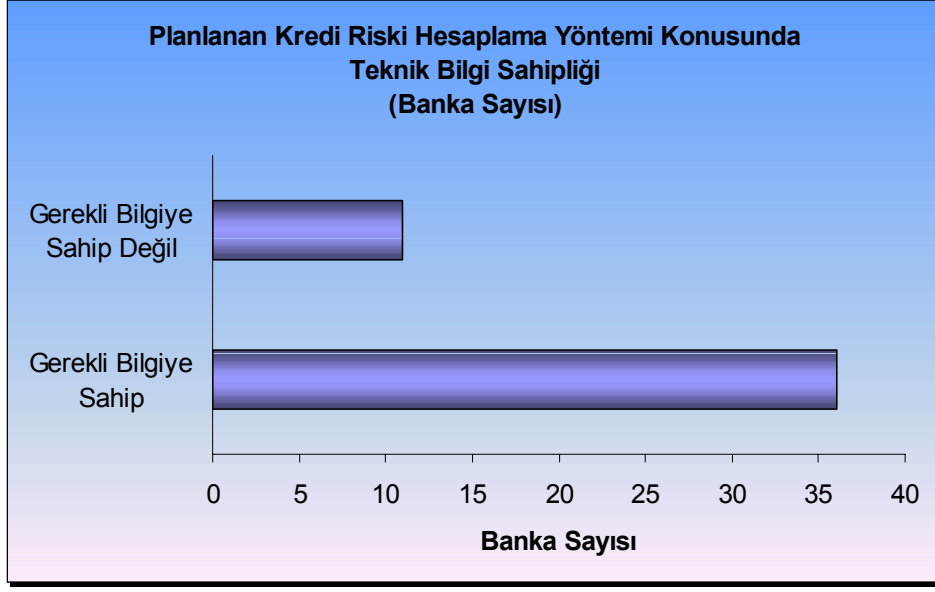
Banka ve özel finans kurumlarının 16'sı standart, 26'sı basitleştirilmiş standart, 2'si temel içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımları, 5'i ise ileri içsel derecelendirmeye dayalı standart yaklaşım ile Basel-II uygulamasına başlayacaklarını belirtmişlerdir.

Soru 6: Bankanız kredi riski için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Gerekli Bilgiye Sahip	36	% 95,14
Gerekli Bilgiye Sahip Değil	11	% 4,86

Sektör toplam aktifinin %95,14'ü planlanan kredi riski hesaplama yöntemlerinin kullanımı konusunda yeterli teknik bilgiye sahip olduklarını, %4,86'sı ise yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirtmiştir.

Planlanan kredi riski yöntemi için 36 banka ve özel finans kurumu ilgili yöntem konusunda bilgi sahibiyken 11 banka ve özel finans kurumu yeterli bilgi sahibi değildir.

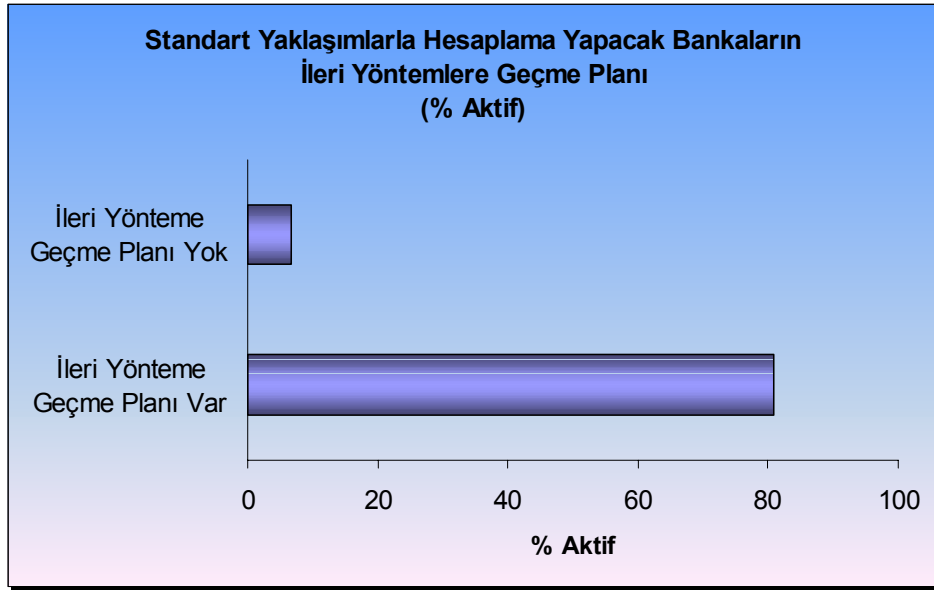
Soru 7: Bankanızın kredi riski için yasal sermaye hesaplayacağı yöntemin veri gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik olarak yaptığı çalışmalar nelerdir?

Kredi riski için yasal sermaye hesaplaması veri gereksiniminin karşılanmasına yönelik banka ve özel finans kurumları daha çok altyapı çalışmalarına yönelmiştir. PD, LGD verisi elde edilebilmesi için projeler yapılmakta olup bunun yanı sıra hesaplama ve raporlama yapılabilmesi için sistem geliştirilmesi planlanmaktadır.

Soru 8: Bankanız standart yaklaşımlarla başlamayı planlıyor ise ileri yöntemlere geçme konusunda bir planı var mıdır?

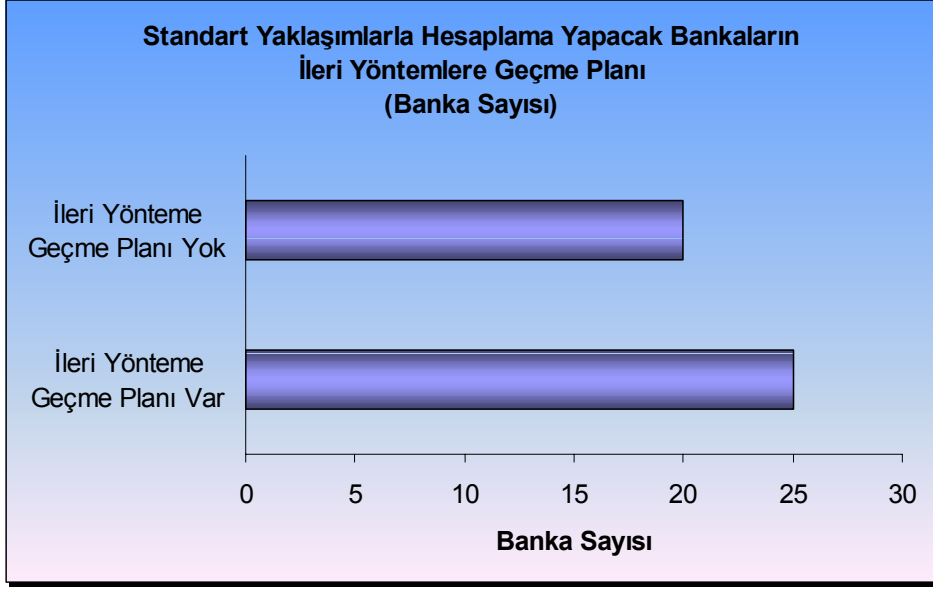
	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
İleri Yönteme Geçme Planı Var	25	% 80,76
İleri Yönteme Geçme Planı Yok	20	% 6,73

- Soruya 2 banka cevap vermemiştir.

Basel-II uygulamasına standart yöntemle başlama planı olan banka ve özel finans kurumlarının aktif toplamı %80,76 olan kısmı ileri yöntemlere geçme planı varken, %6,73'ünün ileri yöntemlere geçme planı bulunmamaktadır.

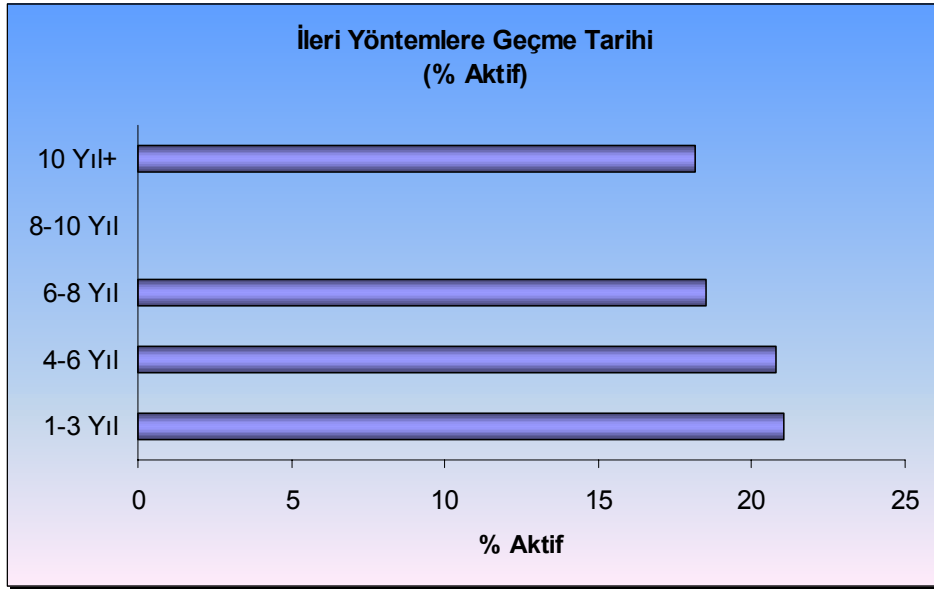

Standart yöntemle başlamayı planlayan 25 banka ve özel finans kurumunun ileri yönteme geçme planı varken, 20'sinin ileri yönteme geçme planı yoktur.

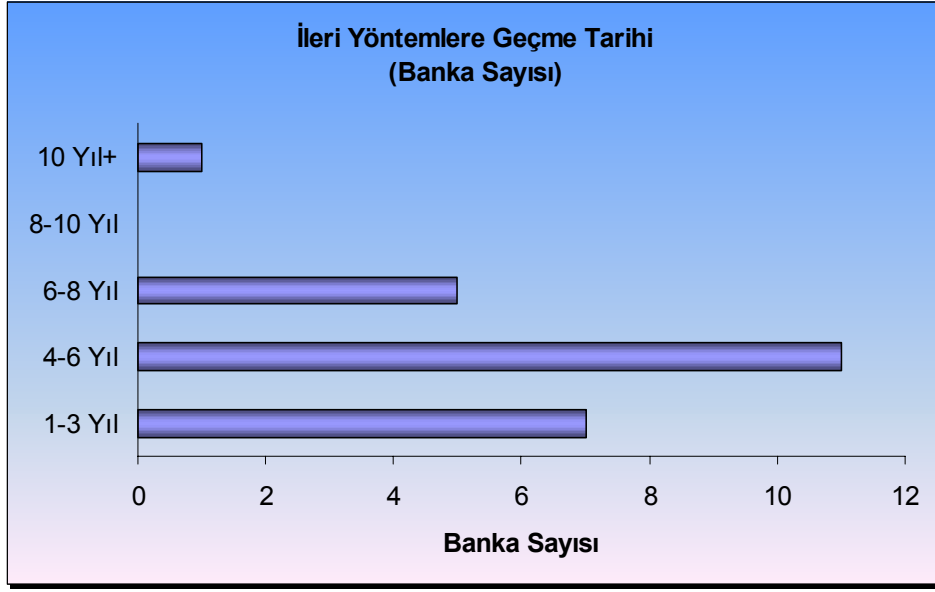
Soru 9: Sekizinci soruya cevabınız evet ise, ne kadar bir süre içerisinde ileri yöntemlere geçilmesi beklenmektedir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
1 – 3 Yıl	7	% 21,03
4 – 6 Yıl	11	% 20,77
6 – 8 Yıl	5	% 18,52
8 – 10 Yıl		
10 Yıldan Fazla	1	% 18,16

- 1 banka tarih vermemiştir.

İleri yönetime geçme planı olan banka ve özel finans kurumları toplam aktifinin % 21,03'ü 1–3 yıl içinde, % 20,77'si 4–6 yıl içinde, % 18,52'si 6–8 yıl içinde, % 18,16'sı ise 10 yıldan fazla süre içinde ileri yöntemleri kullanacaklarını belirtmişlerdir.

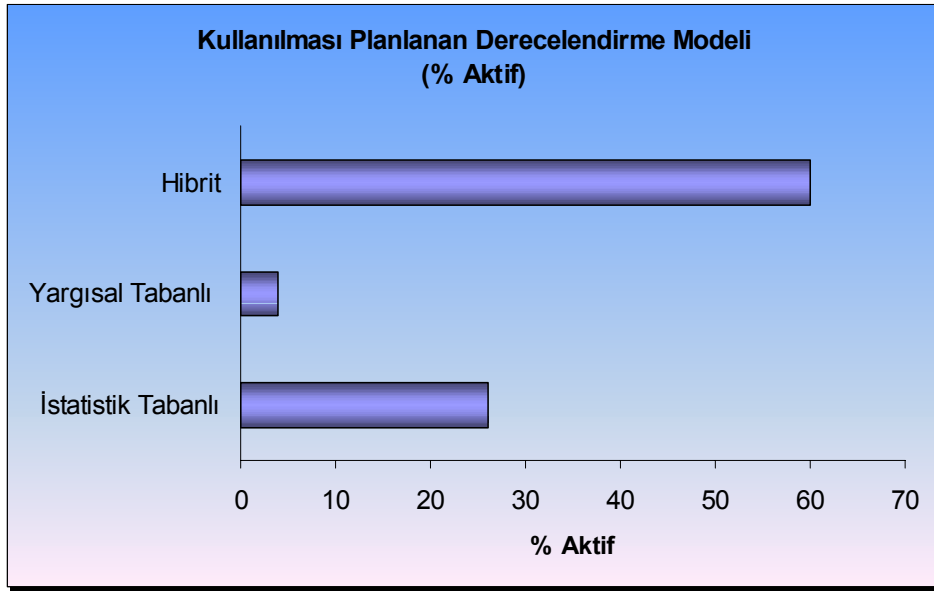

İleri yöntemlere geçecek banka ve özel finans kurumlarından 7'si 1-3 yıl, 11'i 4-6 yıl, 5'i 6-8 yıl, 1'i ise 10 yıldan fazla sürede ileri yöntemlere geçmeyi planlamaktadır.

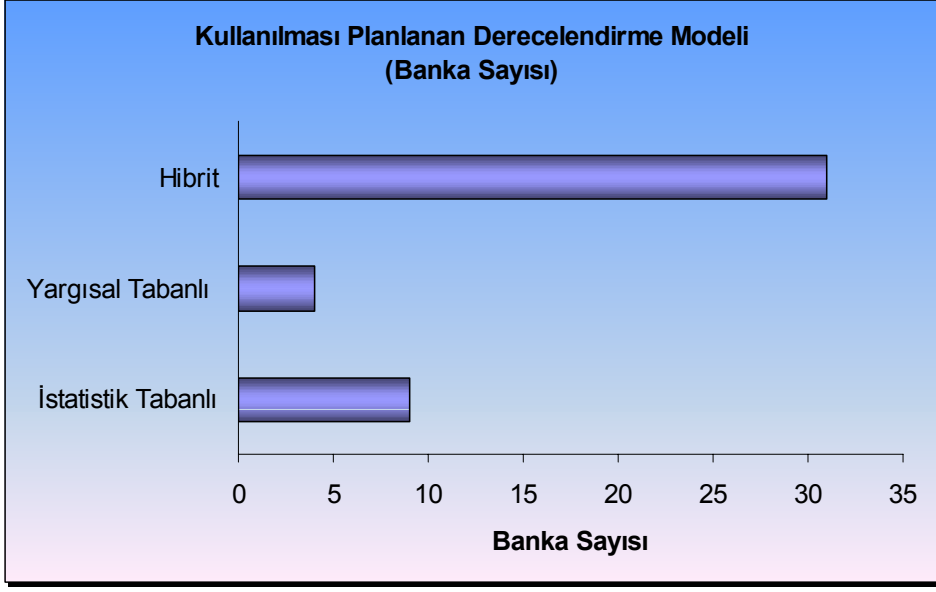
Soru 10: Bankanızın kullanmayı planladığı derecelendirme modeli hangi özelliğe sahiptir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
İstatistik Tabanlı	9	% 26,10
Yargısal Tabanlı	4	% 3,98
Hibrit (İstatistik + Yargısal)	31	% 60,04

- Soruya 3 banka cevap vermemiştir.

Basel-II sürecinde sektör aktifinin %26,10'u istatistik tabanlı, %3,96'sı yargısal tabanlı model kullanmayı planlarken, %60'ı ise hibrit tabanlı derecelendirme modeli kullanmayı planlamaktadır.

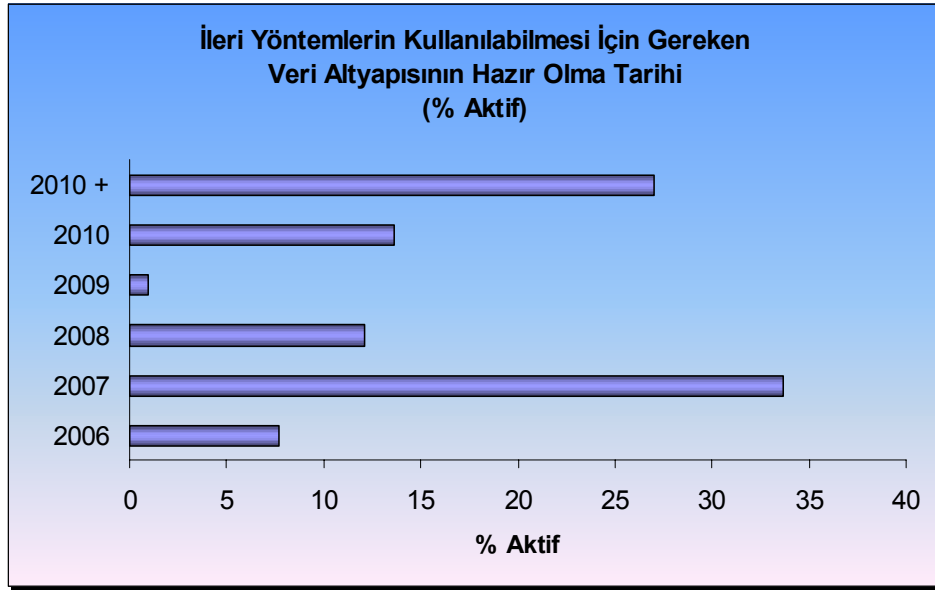

Banka ve özel finans kurumlarından 9'u istatistik tabanlı, 4'ü yargısal tabanlı, 31'i ise hibrit tabanlı derecelendirme modeli kullanmayı planlamaktadır.

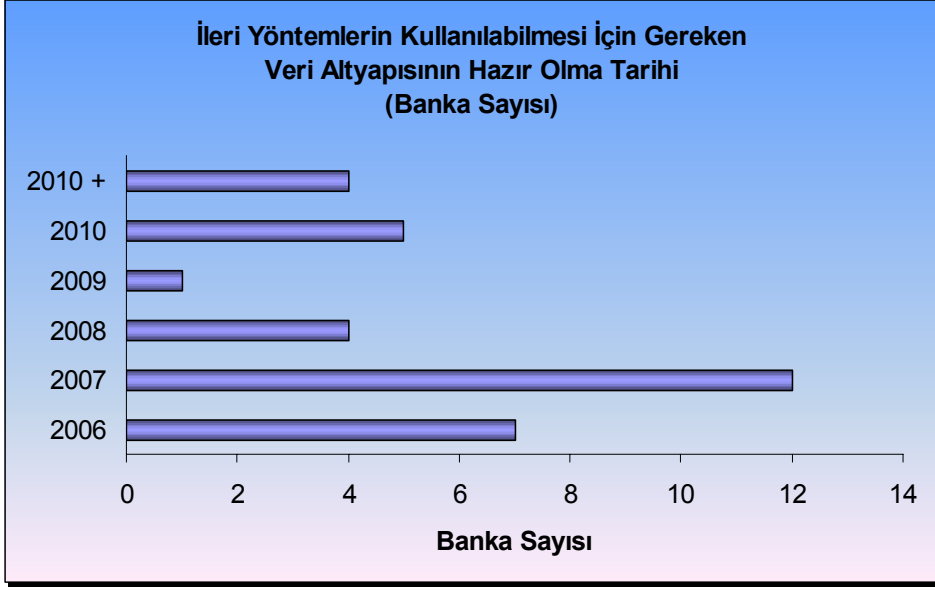
Soru 11: Bankanızın ileri yöntemleri kullanabilmek için gereken bilgi ve veri sistemleri alt yapısının ne zaman hazır olacağını planlıyorsunuz?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
2006	7	%7,66
2007	12	%33,70
2008	4	%12,07
2009	1	< % 1,0
2010	5	%13,62
2010 +	4	%27,01

- Soruya 11 banka cevap vermemiştir.
- 3 banka ileri yöntem kullanılmayacağını beyan etmiştir.

İleri yöntem uygulamak için gerekli bilgi ve veri sistemi altyapısı hazır olma tarihi incelendiğinde sektör aktif toplamının % 7,66'sı 2006 yılında, % 33,70'i 2007 yılında, % 12,07'si 2008 yılında , % 13,62'si 2010 yılından sonra gerekli altyapının hazır olacağını belirtmiştir.

İleri yöntem uygulayacak bankaların veri altyapılarının hazır olma tarihleri incelendiğinde; 7 banka 2006 yılında, 12 banka 2007 yılında, 4 banka 2008 yılında, 1 banka 2009 yılında, 5 banka 2010 yılında, 4 banka ise 2010 yılından sonra veri sistemleri altyapılarının hazır olacağını beyan etmişlerdir.

Soru 12: On birinci soruyla ilgili olarak ne gibi çalışmalar ve yatırımlar yapılması planlanmaktadır?

Bankalar gerekli veri altyapısını oluşturabilmek için önemli yatırımlar yapmaktadırlar. Bu konuda personel eğitimi, danışmanlık hizmeti alımı, yazılım satın alınması gibi yoğun, detaylı ve kapsamlı proje çalışmaları hali hazırda devam etmektedir.

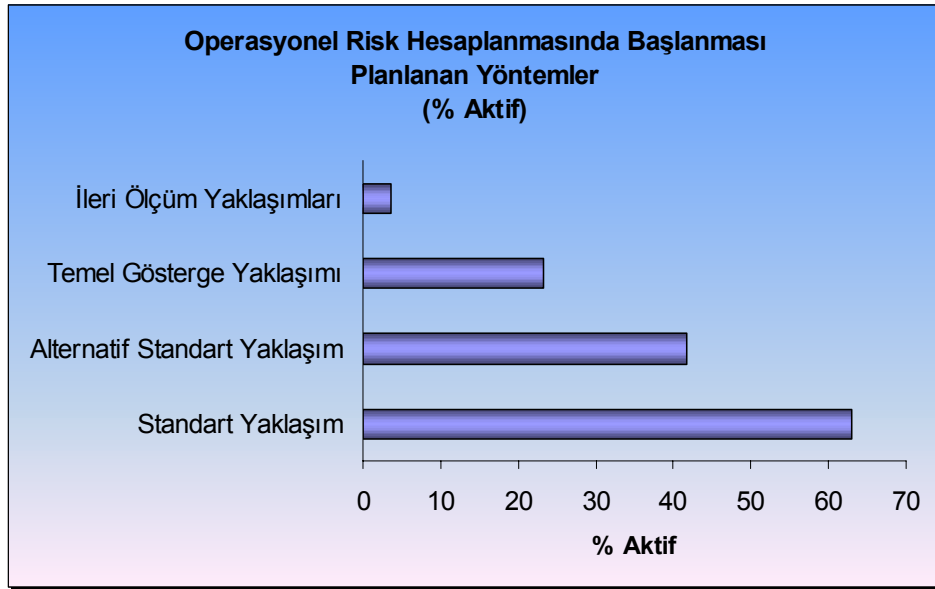

C - OPERASYONEL RİSK

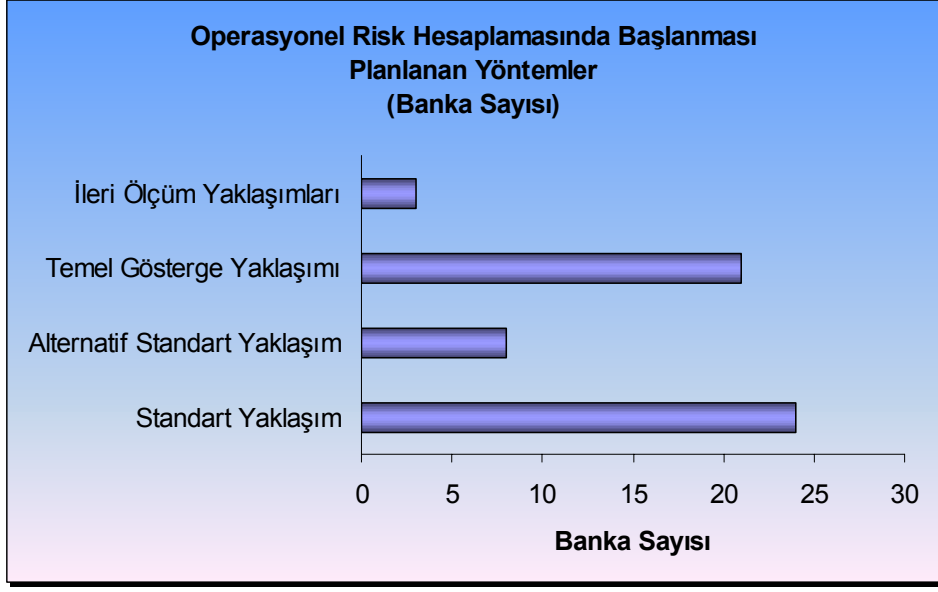
Soru 13: Bankanız Basel-II'nin uygulanmaya başlandığında operasyonel risk için yasal sermaye hesaplanmasına hangi yöntemle başlamayı planlamaktadır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Standart Yaklaşım	24	%63,0
Alternatif Standart Yaklaşım	8	%41,75
Temel Gösterge Yaklaşımı	21	%23,20
İleri Ölçüm Yaklaşımları	3	%3,57

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

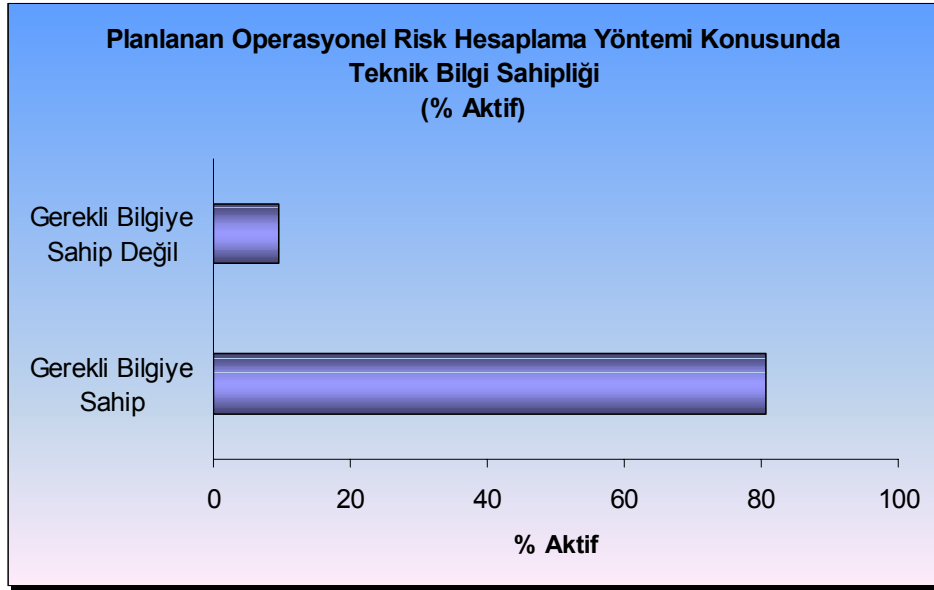
Sektör aktif toplamının %63'ü operasyonel risk hesaplamasında standart yaklaşımı, %41,75'i alternatif standart yaklaşımı, %23,20'si temel gösterge yaklaşımını, %3,57'si ise ileri ölçüm yaklaşımlarını kullanmayı planlamaktadır.

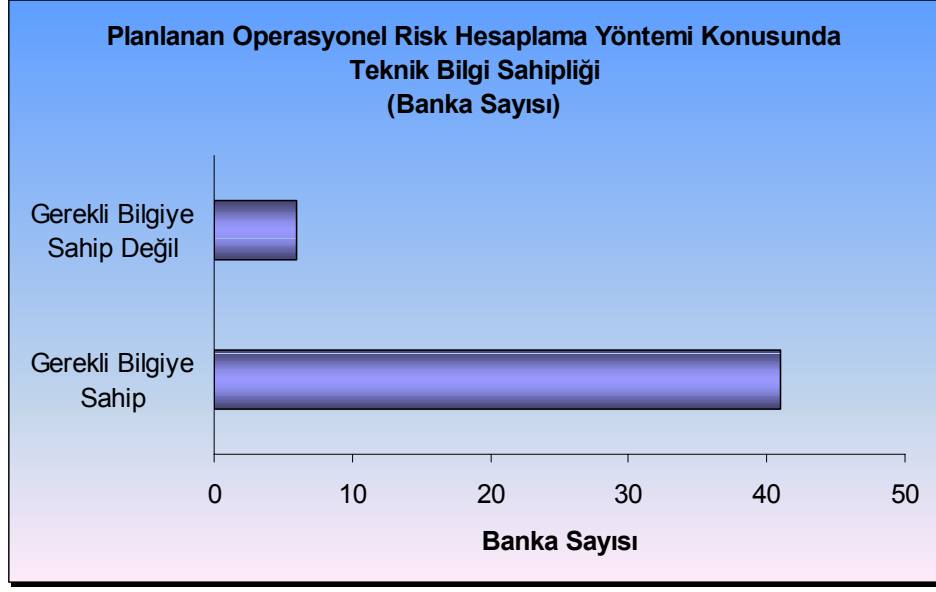
Banka ve özel finans kurumlarından 24'ü standart yöntemle, 8'i alternatif standart yöntemle, 21'i temel gösterge yaklaşımları ile 3'ü ise ileri ölçüm yaklaşımları ile yasal sermaye hesaplamasına başlamayı planlamaktadır.

Soru 14: Bankanız operasyonel risk için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Gerekli Bilgiye Sahip	41	% 99
Gerekli Bilgiye Sahip Değil	6	% 1

Banka ve özel finans kurumlarının tamamına yakını operasyonel risk ölçümünü hesaplamayı planladığı yöntem konusunda gerekli bilgiye sahiptir. Sektör aktifinin %99'unu oluşturan banka ve özel finans kurumları başlamayı planladıkları operasyonel risk hesaplama yönteminin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahiptir.

Ankete katılan 47 banka ve özel finans kurumundan 41'i uygulamayı planladıkları operasyonel risk yöntemi konusunda teknik bilgi sahibiyken, 6 tanesi yeterli bilgiye sahip değildir.

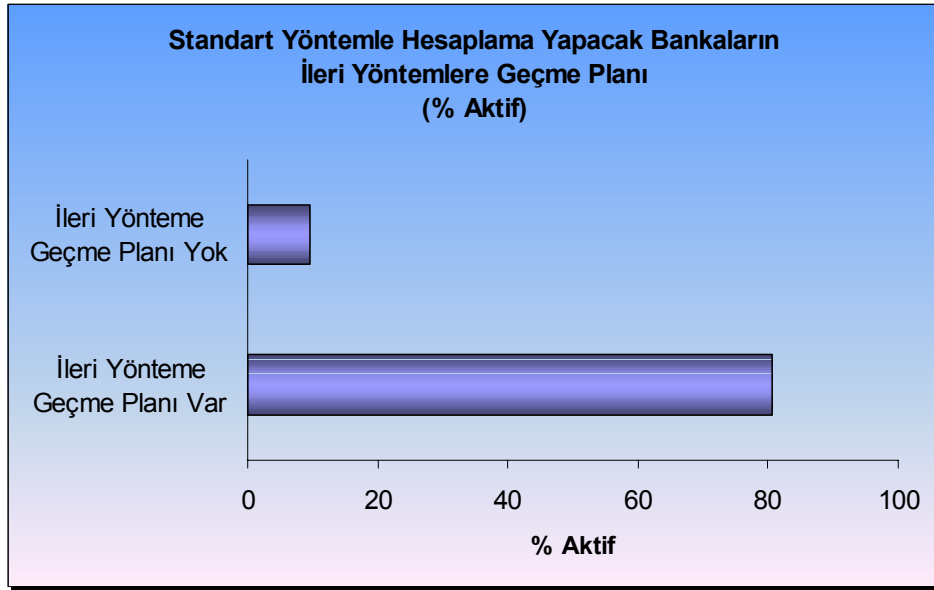
Soru 15: Bankanızın operasyonel risk için yasal sermaye hesaplayacağı yöntemin veri gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik olarak yaptığı çalışmalar nelerdir?

Operasyonel risk ölçümü konusunda standart yaklaşımla ölçüme ilişkin sektörün tamamına yakını gerekli yatırımlara devam etmektedir. İleri yaklaşıma geçiş için çalışmaların sürdürüldüğü belirtilmiştir.

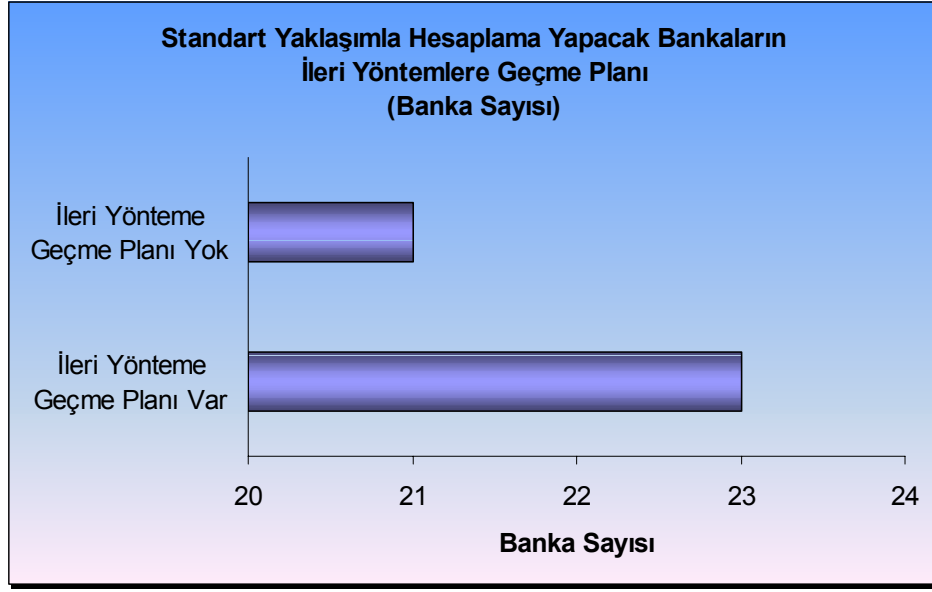
Soru 16: Bankanız basit ve standart yaklaşımlarla başlamayı planlıyor ise ileri yöntemlere geçme konusunda bir planı var mıdır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
İleri Yönteme Geçme Planı Var	23	% 80,59
İleri Yönteme Geçme Planı Yok	21	% 9,48

- Soruya 3 banka cevap vermemiştir.

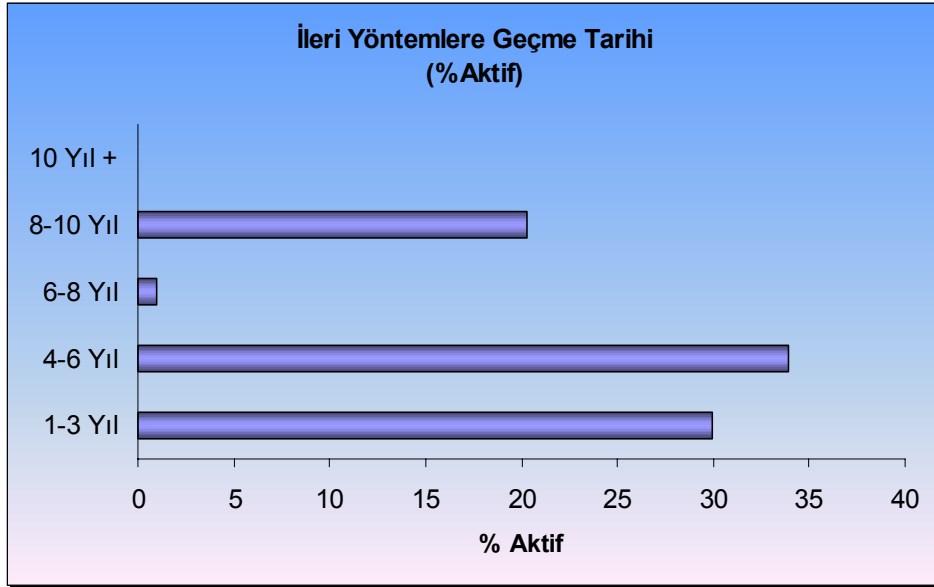
Operasyonel risk hesaplamasında sektör aktifinin % 80,59'unun ileri yöntemlere geçme planı varken, % 9,48'inin ileri yöntemlere geçme planı yoktur.

Basit ve standart yaklaşımlarla operasyonel risk hesaplamayı planlayan 23 banka ve özel finans kurumunun ileri yöntemlere geçme planı varken, 21'inin ileri yöntemlere geçme planı yoktur.

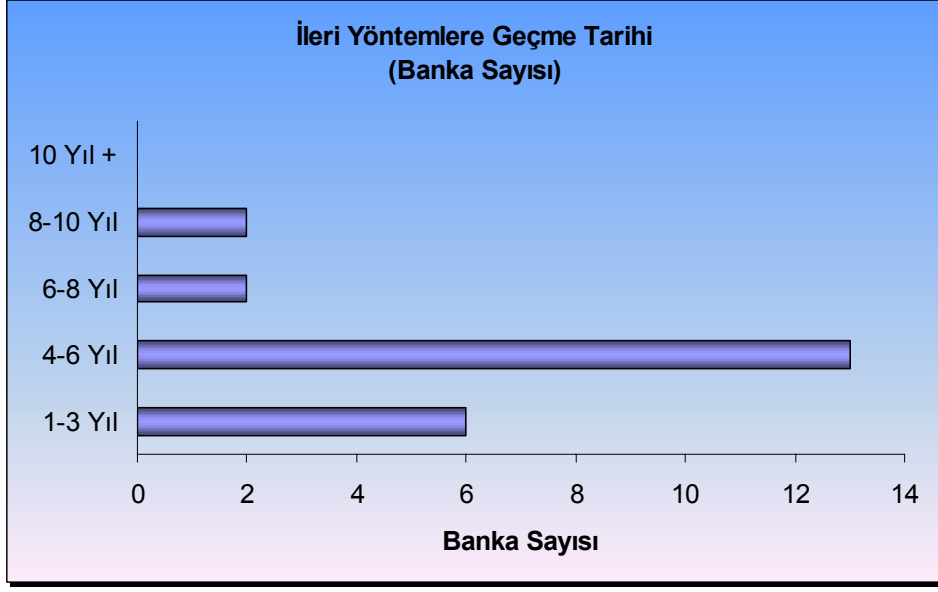
Soru 17: On altıncı soruya cevabınız evet ise, ne kadar bir süre içerisinde ileri yöntemlere geçilmesi beklenmektedir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
1 – 3 Yıl	6	% 29,95
4 – 6 Yıl	13	% 33,95
6 – 8 Yıl	2	% 1,0
8 – 10 Yıl	2	% 20,29
10 Yıldan Fazla		

Sektör toplam aktifinin % 29,95'i 1-3 yıl, % 33,95'i 4-6 yıl, %1'i 6-8 yıl, %20,29'u 8-10 yıl içinde ileri yöntemlere geçmeyi planlamaktadır.

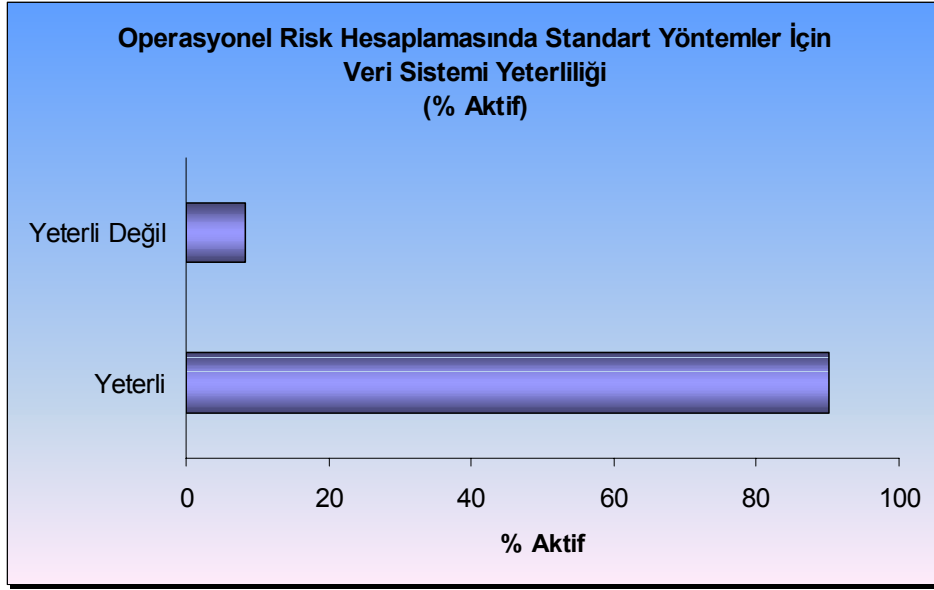

İleri yöntemlere geçme planı bulunan 23 banka ve özel finans kurumlarından 6'sı 1-3 yıl, 13'ü 4-6 yıl, 2'si 6-8 yıl, 2'si ise 8-10 yıl içinde ileri yöntemlere geçmeyi planlamaktadır.

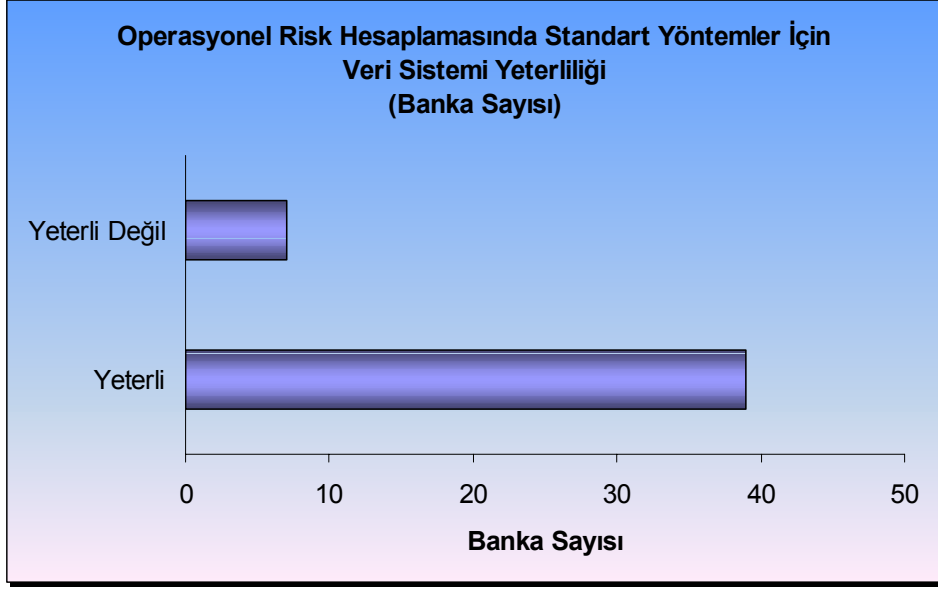
Soru 18: Standart yöntemleri kullanabilmek için bankanızın bilgi ve veri sistemleri alt yapısı yeterli midir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Yeterli	39	% 90,17
Yeterli Değil	7	% 8,28

- Soruya 1 banka cevap vermemiştir.

Operasyonel risk hesaplamasında sektör aktif toplamının % 90,17'sinin bilgi ve veri sistem altyapısı yeterli iken % 8,28'inin bilgi ve veri sistem altyapısı yeterli değildir.

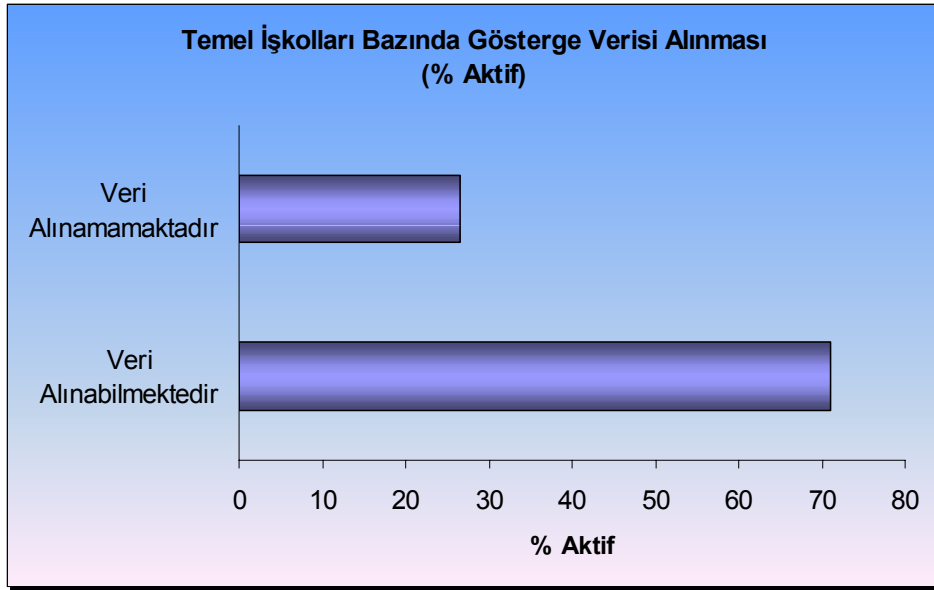

Standart yöntemlerin kullanılması konusunda 39 banka ve özel finans kurumunun veri sistem altyapısı yeterli iken, 7 banka ve finans kurumunun altyapısı yeterli değildir.

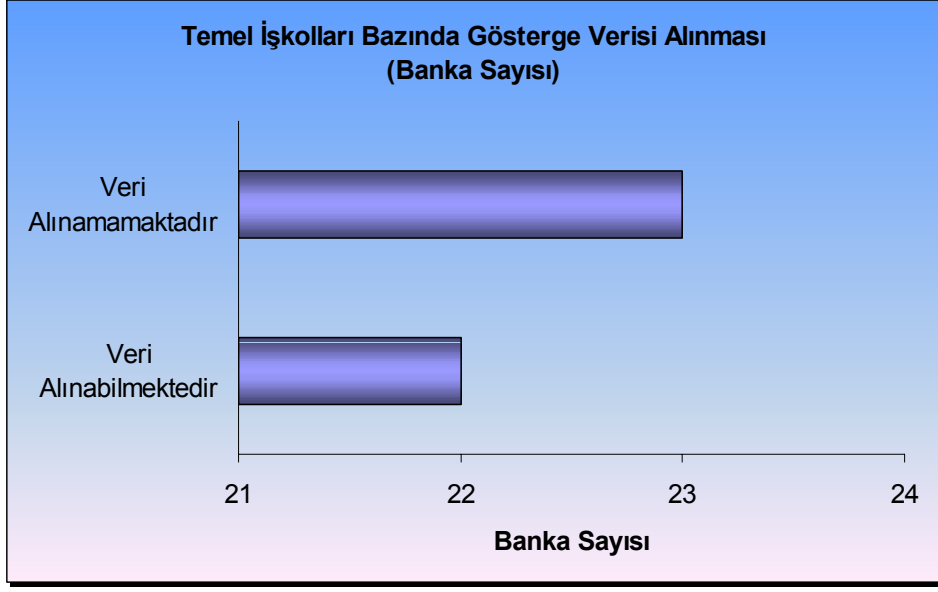
Soru 19: Temel işkolları bazında sınıflandırma yapılmış ve her bir iş kolundan gerekli gösterge verisi elde edilebilmekte midir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Veri Alınabilmektedir	22	% 70,98
Veri Alınamamaktadır	23	% 26,63

- Soruya 2 banka cevap vermemiştir.

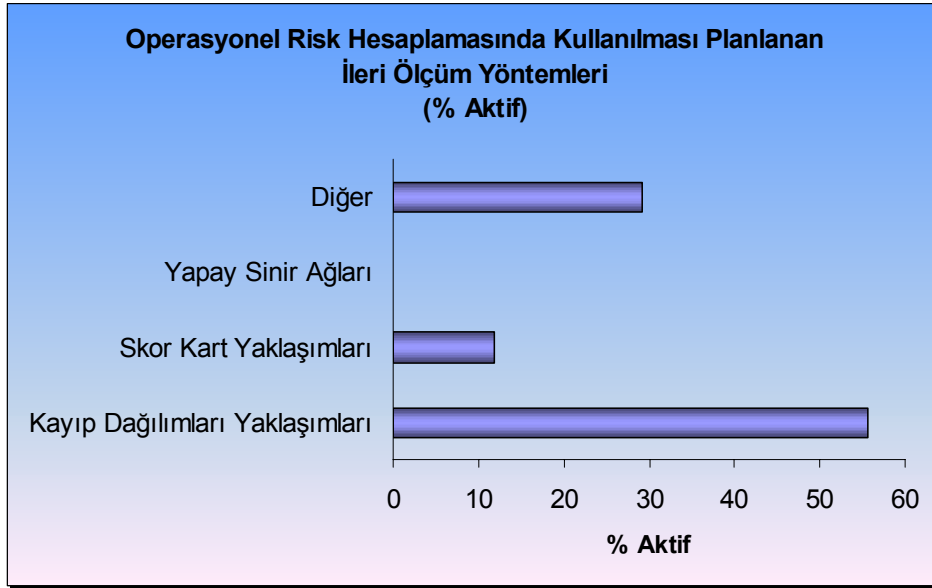
Sektör aktif toplamının % 70'i temel iş kolları bazında sınıflandırma yapmış ve her bir işkolundan gerekli gösterge verisini elde edebilirken, toplam aktifin % 26,63'ü gerekli veriyi elde edememektedir.

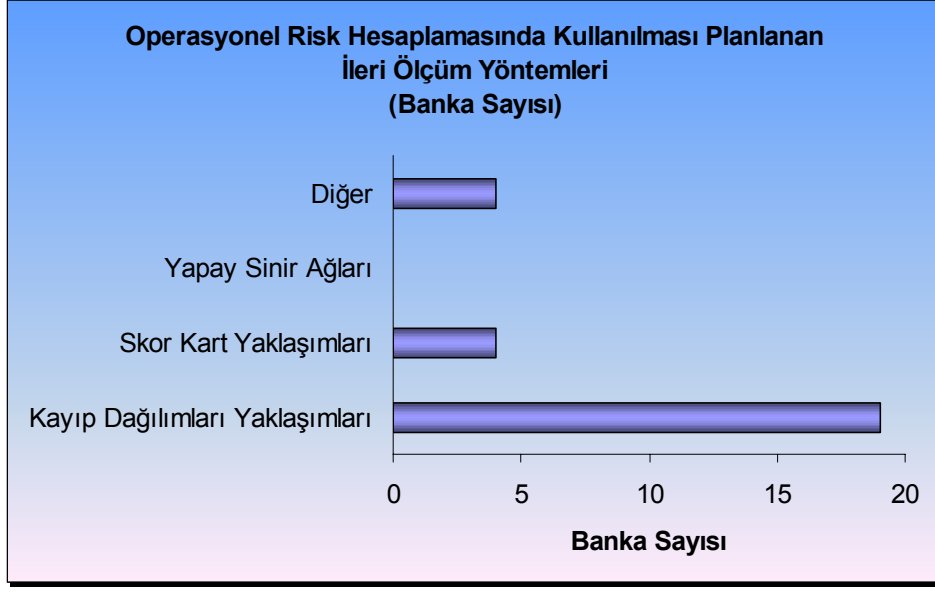
Banka ve özel finans kurumlarından 22'si temel işkolları bazında sınıflandırma yapmış ve her bir işkolundan gerekli gösterge verisini elde edebilirken, 2 banka ve özel finans kurumu gerekli veriyi elde edememektedir.

Soru 20: On altıncı soruya cevabınız evet ise bankanız operasyonel risk ölçümünde ve yasal sermaye tahsisinde ileri ölçüm yöntemlerinden hangisini kullanmayı planlamaktadır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Kayıp Dağılımları Yaklaşımları	19	% 55,56
Skor Kart Yaklaşımları	4	% 11,94
Yapay Sinir Ağları		
Diğer (Henüz Belirlenmeyen)	4	% 29,23

Basel-II sürecinde operasyonel risk ölçümünde ileri yöntemlere geçmeyi planlayan banka ve özel finans kurumlarının toplam aktifin % 55,56'sını teşkil eden 19 banka kayıp dağılımları yaklaşımlarını, % 11,94'ünü oluşturan 4 banka ve özel finans kurumu skor kart yaklaşımlarını kullanılacak yöntem olarak belirlerken, sektör aktifinin % 29,23'ünü meydana getiren 4 banka ve özel finans kurumu ise konuyla ilgili henüz yöntem belirlememiştir.

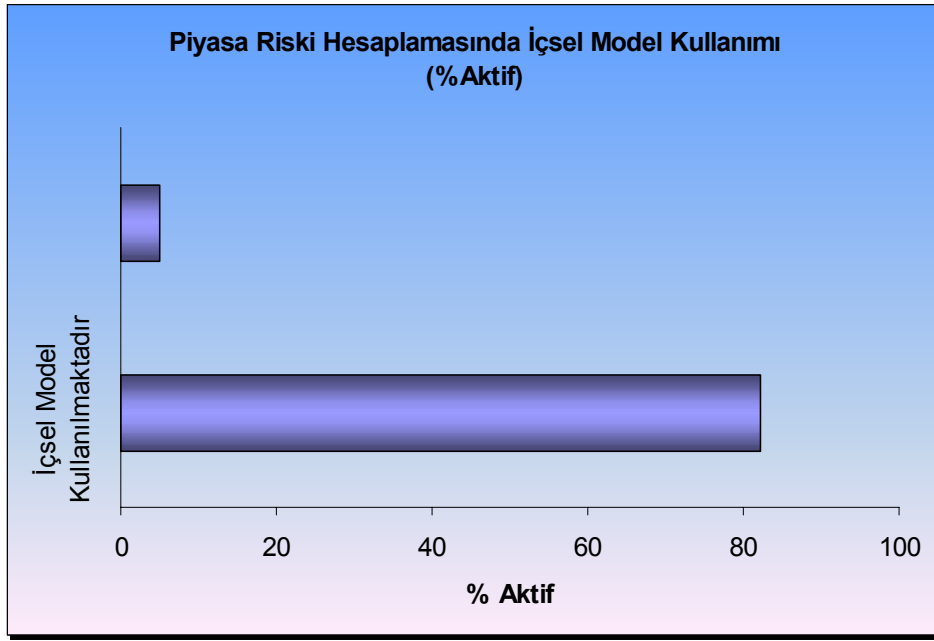

İleri yöntemlere geçmeyi planlayan banka ve özel finans kurumlarından 19'u kayıp dağılımları yaklaşımlarını, 4'ü skor kart yaklaşımlarını kullanmayı olanlarken, 4 banka ve özel finans kurumu ileri ölçüm yöntemi konusunda karar vermemiştir.

D - PİYASA RİSKİ

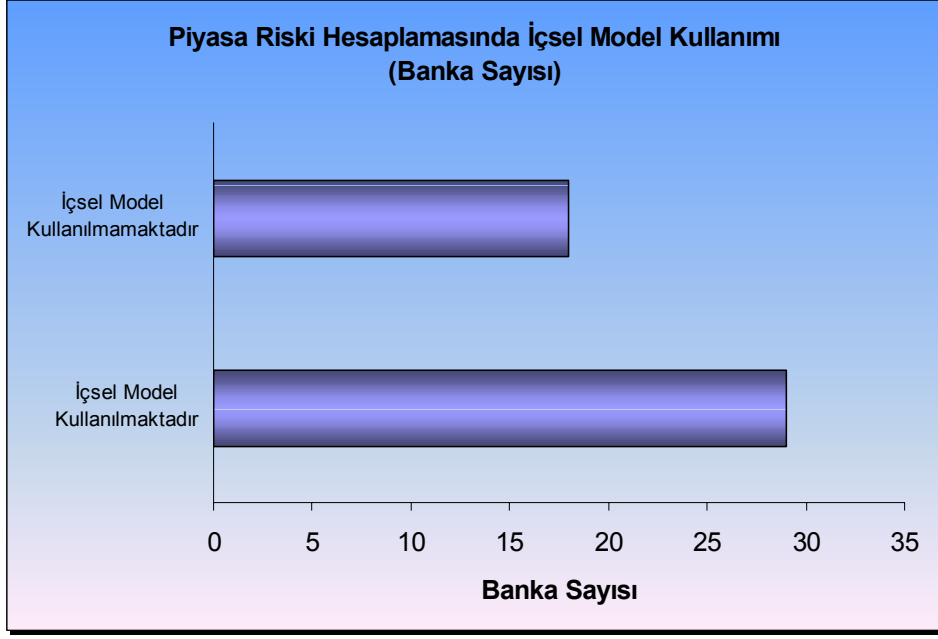
Soru 21: Bankanızda piyasa risklerinin ölçümünde içsel modeller kullanılmaktadır mıdır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
İçsel Model Kullanılmaktadır	29	% 82,18
İçsel Model Kullanılmamaktadır	18	% 4,90

Piyasa riskinin ölçülmesinde sektör aktifinin % 82,18'ini meydana getiren 29 banka ve özel finans kurumu içsel model kullanırken, aktif payı % 4,90 olan 18 banka ve özel finans kurumu içsel model kullanmamaktadır.

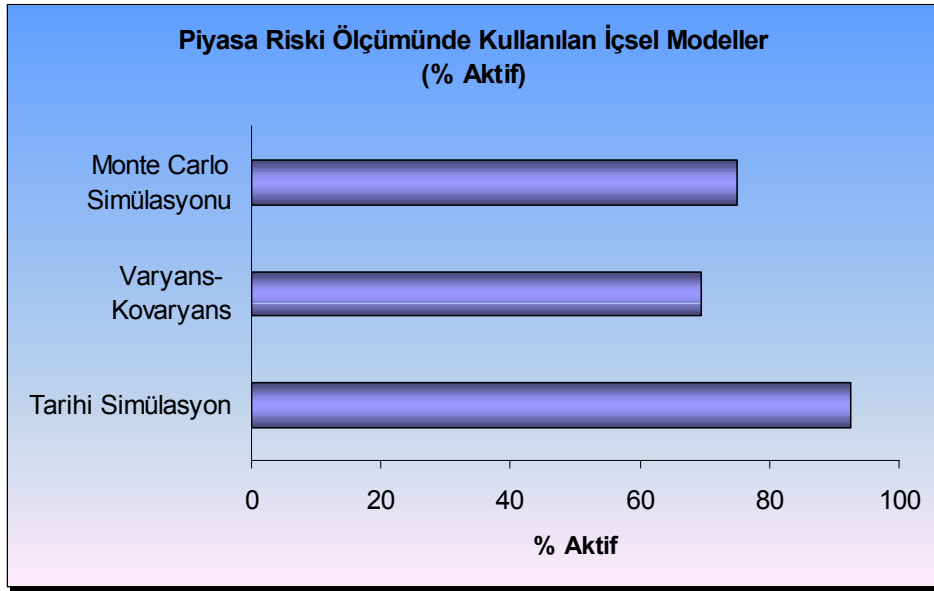

Banka ve özel finans kurumlarından 29'u piyasa riski ölçümünde içsel model kullanırken, 18'i kullanmamaktadır.

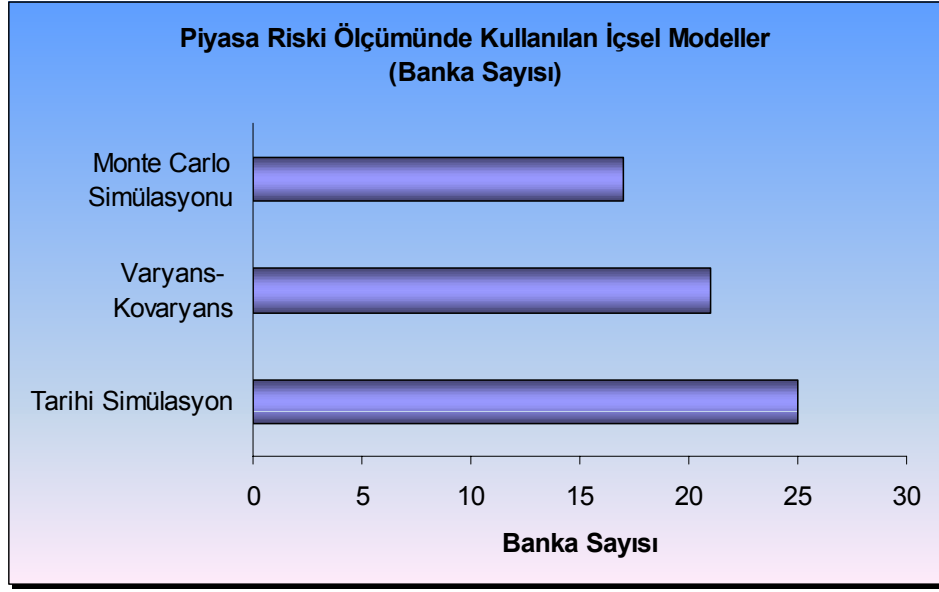
Soru 22: Bankanızda piyasa risklerinin ölçümünde kullanılan içsel modeller hangi yöntemlere dayanmaktadır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Tarihi Simülasyon	25	% 92,60
Varyans – Kovaryans	21	% 69,53
Monte Carlo Simülasyonu	17	% 74,91

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

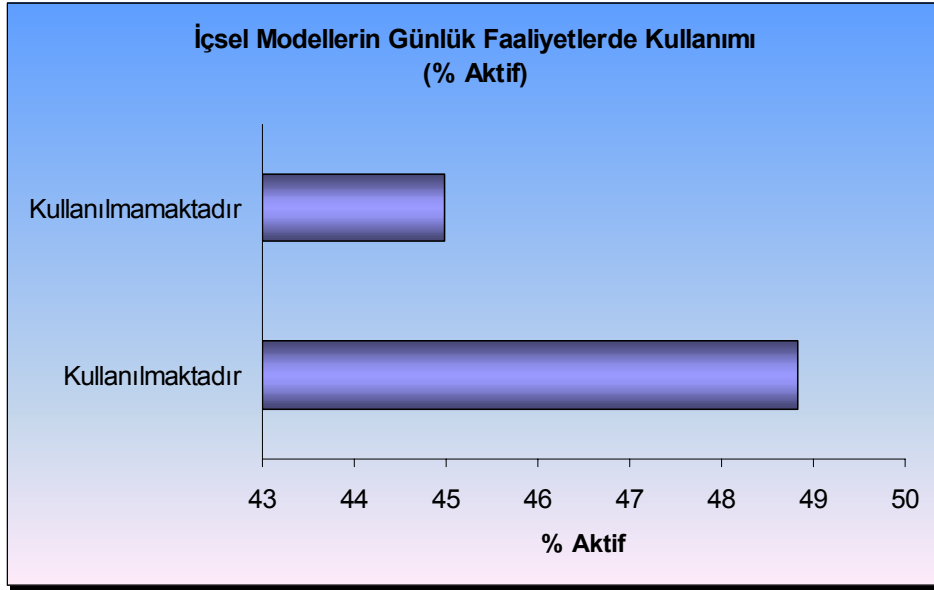
Kullanılan içsel modellere bakıldığında daha çok tarihi simülasyon yönteminin kullanıldığı görülmüştür. Sistemin %92,60'ı tarihi simülasyon, %69,53'ü varyans-kovaryans, %74,91'i ise monte carlo simülasyonu kullanmaktadır. Adı geçen yöntemleri banka ve özel finans kurumları aynı anda kullanabilmektedir.

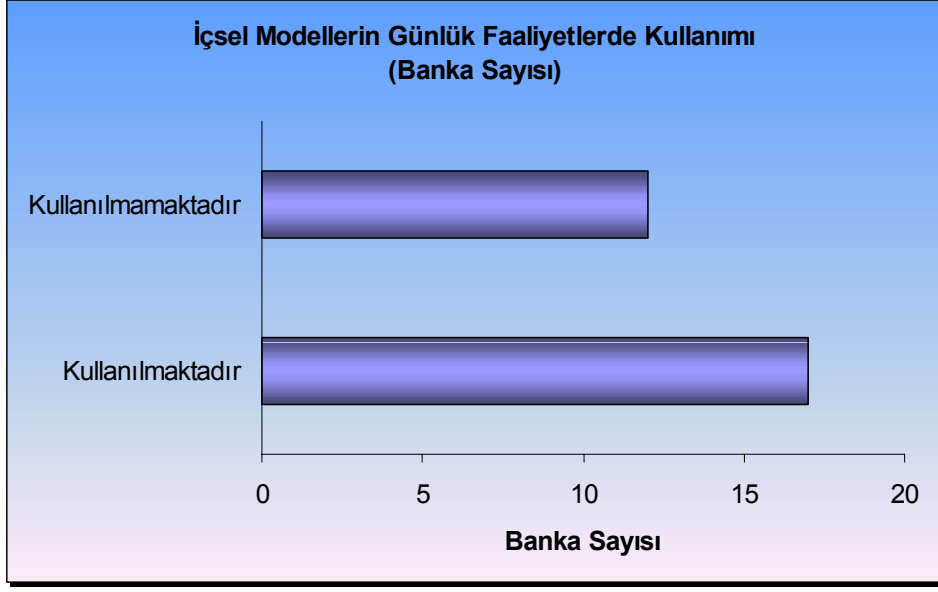
Piyasa risk ölçümünde kullanılan içsel modellerden tarihi simülasyonu 25 banka ve özel finans kurumu, varyans-kovaryans modelini 21 banka ve özel finans kurumu, monte carlo simülasyonu ise 17 banka ve özel finans kurumu tarafından kullanılmaktadır.

Soru 23: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, içsel modeller günlük faaliyetlerin bir parçası olarak finansal kararların alımı, limitlerin belirlenmesi vb amaçlarla kullanılmakta mıdır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Kullanılmaktadır	17	% 48,83
Kullanılmamaktadır	12	% 44,99

Piyasa riski hesaplamasında içsel model kullanan banka ve özel finans kurumlarından toplam aktif payı %48,83 olan bölümü modelleri günlük faaliyet, karar alımı ve limit belirlenmesi gibi amaçlar için kullanırken %44,99'u modeli bu amaçlar için kullanmamaktadır.

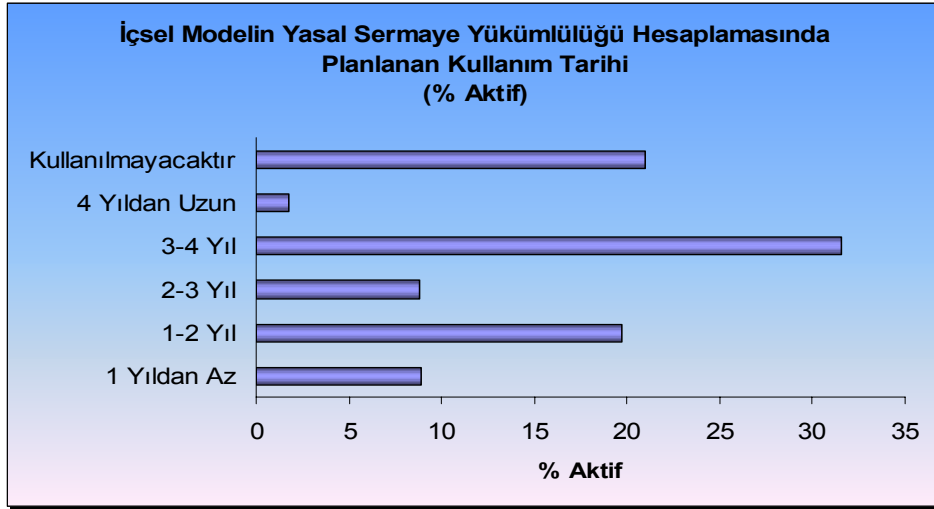

İçsel modelleri piyasa riski hesaplamasında kullanan banka ve özel finans kurumlarından, 17'si modelleri günlük faaliyetin bir parçası olarak finansal karar alma ve limit belirlenmesi vb amaçla kullanırken, 12'si kullanmamaktadır.

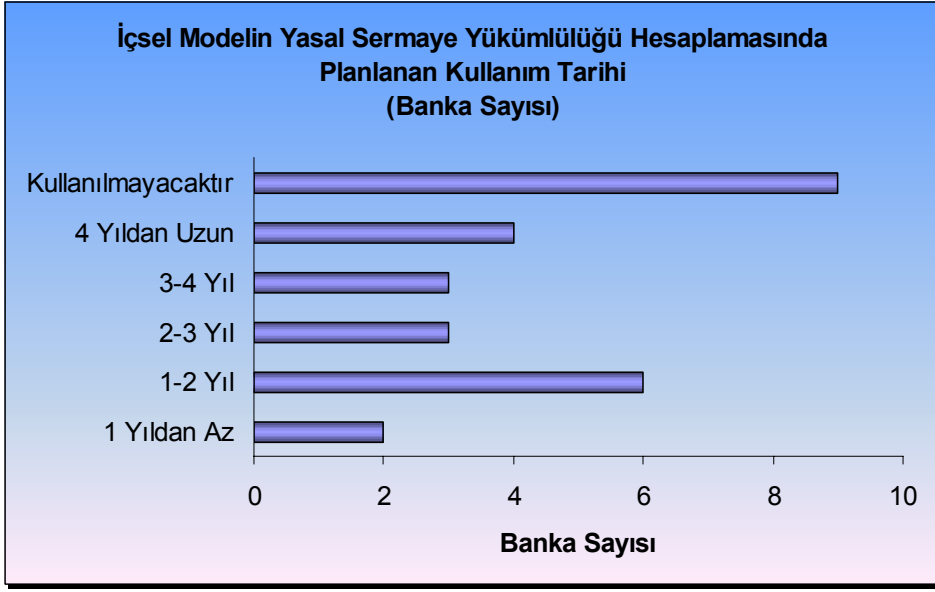
Soru 24: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, içsel modelin yasal sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında kullanılması planlanmakta mıdır? Kullanıma ne zaman geçilmesi planlanmaktadır?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
1 Yıdan Az	2	% 8,92
1 – 2 Yıl	6	% 19,74
2 – 3 Yıl	3	% 8,78
3 – 4 Yıl	3	% 31,55
4 Yıdan Uzun	4	% 1,75
Kullanılmayacaktır	9	% 20,98

- Soruya 3 banka tarih vermemiştir.

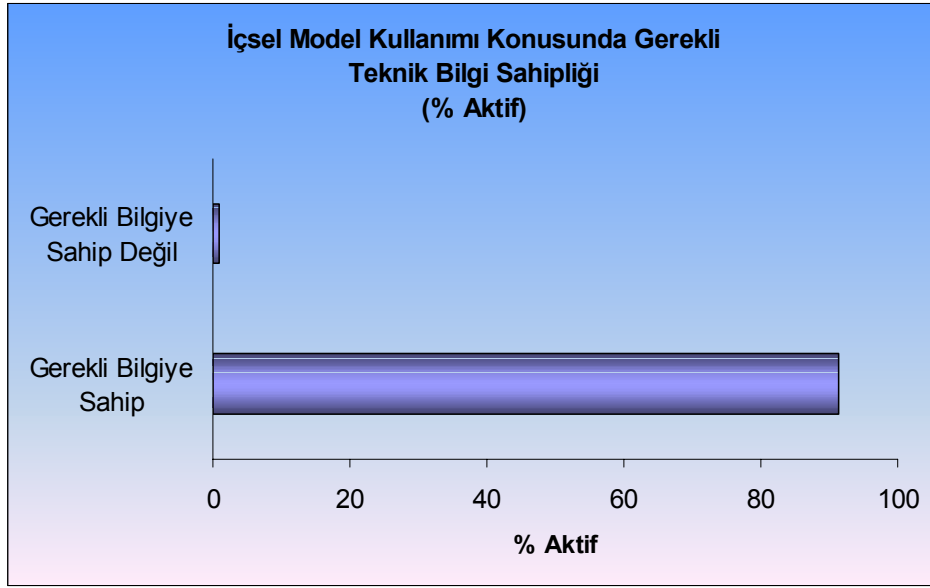
İçsel model kullanımına başlayan banka ve özel finans kurumlarından aktif büyüklüğü %31,55 olan 3 banka ve özel finans kurumu 3–4 yıl, %19,74 olan 6 banka ve özel finans kurumu 1-2 yıl, %8,92 olan 2 banka ve özel finans kurumu 1 yıl içinde, %8,78 olan 3 banka ve özel finans kurumu 2-3 yıl içinde modelleri yasal sermaye hesaplamasında kullanacaklarını belirtirken, aktif toplamı %20,98 olan 9 banka ve özel finans kurumu modelleri yasal sermaye hesaplamasında kullanmayacaklarını belirtmişlerdir.

Piyasa riski için içsel modelleri kullanan bankalardan 2'si 1 yıldan az, 16'sı 1-2 yıl, 3'ü 2-3 yıl, 3'ü 3-4 yıl, 4'ü ise 4 yıldan uzun sürede modeli yasal sermaye hesabında kullanmayı planlarken, 9 banka ve özel finans kurumu modeli yasal sermaye hesaplamasında kullanmayacaklarını beyan etmişlerdir.

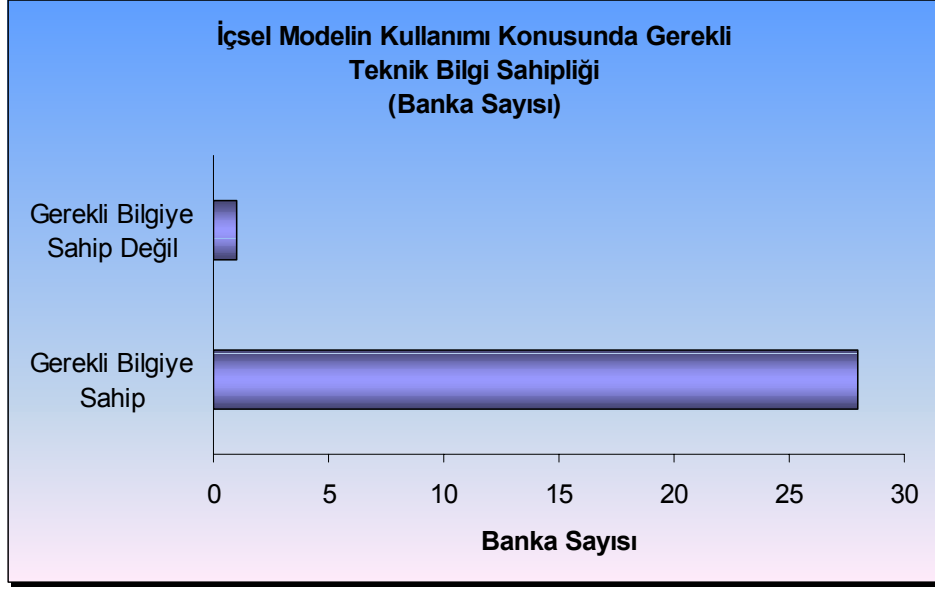
Soru 25: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, bankanız içsel modeller ve bunların kullanımı konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

	Banka Sayısı	% Toplam Aktif
Gerekli Bilgiye Sahip	28	% 91,25
Gerekli Bilgiye Sahip Değil	1	< % 1,0

İçsel model kullanan banka ve özel finans kurumlarından önemli çoğunluğu konuyla ilgili yeterli teknik bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Modelleri kullanan 29 bankadan yalnızca 1 tanesi yeterli teknik bilgiye sahip olmadığını belirtmiştir. Sektör toplam aktifinin % 91,25'ini oluşturan banka ve özel finans kurumları içsel modeller ve bunların kullanımı konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahiptir.

İçsel model kullanan 28 banka konuyla ilgili tüm teknik bilgiye sahipken, 1'i gerekli bilgiye sahip değildir.

III-KONSOLİDE GENEL DEĞERLENDİRME

Basel-II uygulamasında Türk Bankacılık Sektörü'nün konsolide bazda genel değerlendirmesine bakıldığında; sektörün tamamına yakınının Basel-II uyum çalışmalarına başladığı görülmüştür. Süreç içinde karşılaşılan en önemli sorun veri gereksinimi olmakla beraber ilerleyen dönemde bankaların yapacakları yatırımlar ve Kurumumuzca yapılacak düzenlemelerden sonra belirtilen sorunların aşılacağı düşünülmektedir. Sektörün genel olarak kredi, piyasa ve operasyonel risk hesaplama yöntemlerinden hali hazırda standart yöntemlerle hesaplama yapabildiği belirlenmiştir.

Kredi riski ölçümü için bankaların büyük çoğunluğu standart yöntemle hesaplama yapmakta, Basel-II sürecine ise ağırlıklı standart veya basitleştirilmiş standart yöntemle başlamayı planlamaktadırlar. İlerleyen dönemde bankaların birçoğu ileri yöntemlerle hesaplama yapmaya geçeceklerini beyan etmişlerdir. Sistemin tamamına yakın bir çoğunluğu kredi riskini standart yöntemle hesaplama konusunda gerekli teknik bilgiye sahiptir. Derecelendirme modeli daha çok hibrit tabanlı model kullanılması esasına dayanmakta ve ilgili veri altyapısının önemli kısmının 5 yıllık süre zarfında tamamlanması planlanmaktadır.

Operasyonel risk hesaplanması açısından bankalar daha çok standart ve alternatif standart yaklaşımı tercih etmekle beraber adı geçen yöntemler konusunda sektör yeterli teknik bilgiye sahiptir. Standart yöntemle uygulamaya başlayacak bankaların önemli bir çoğunluğu ileri yöntemlere geçme planı yapmaktadır. İleri yöntemlere geçiş tarihi çeşitli olmakla beraber 6 yıl içinde sektörün büyük kısmı operasyonel risk hesaplamasını ileri yöntemlerle yapmaya başlayacaktır.

Piyasa riski ölçümünde diğer risklere nazaran Türk Bankacılık Sektörünün daha tecrübeli ve hazır olduğu görülmüştür. Tüm içsel modeller bankalar tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır. İlgili modellerin kullanımı konusunda bankaların teknik bilgi ve altyapıları yeterli olmakla beraber, modeller 3-4 yıl içerisinde büyük oranda yasal sermaye hesaplamasında da kullanılmaya başlanacaktır.

IV-GRUP BAZINDA ANKET SONUÇLARI
(42 BANKA-5 ÖZEL FİNANS KURUMU)

BASEL II KAPSAMINDA KREDİ RİSKİ, PİYASA RİSKİ ve OPERASYONEL RİSK İÇİN YASAL SERMAYENİN HESAPLANMASINDA KULLANILACAK YÖNTEMLERE İLİŞKİN ANKET CEVAPLARI

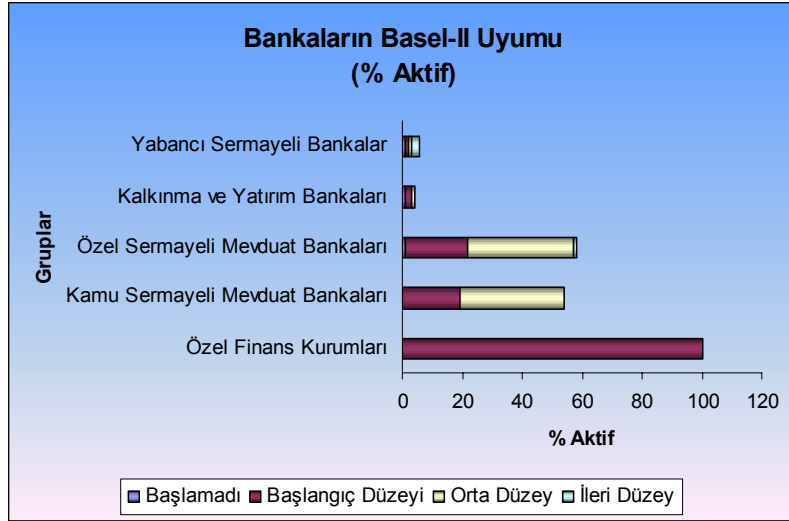
(GRUP BAZINDA)

A – GENEL

Soru 1: Bankanızın Basel II'ye uyum süreci hangi aşamada?

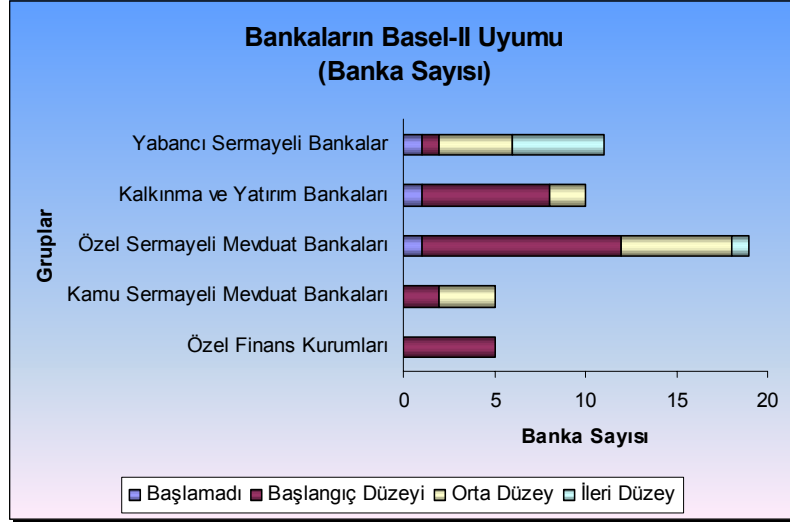
	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Başlamadı			1	% 1,20	1	< % 1,0	1	< % 1,0		
Başlangıç Düzeyi	2	% 19,20	11	% 20,55	7	% 2,30	1	< % 1,0	5	% 100
Orta Düzey	3	% 34,90	6	% 35,60	2	% 1,0	4	< % 1,0		
İleri Düzey			1	< % 1,0			5	% 2,50		

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.
- Özel Finans Kurumları kendi aralarında değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Türk Bankacılık Sisteminin gruplar itibarıyla Basel-II'ye uyumuna bakıldığında özellikle kamu, özel ve yabancı sermayeli mevduat bankalarının diğer gruplara göre daha iyi durumda olduğu görülmüştür. Aktif büyüklüğü nispeten küçük olan özel sermayeli

mevduat bankaları ve özel finans kurumlarında ise Basel-II uyumu başlangıç düzeyindedir.

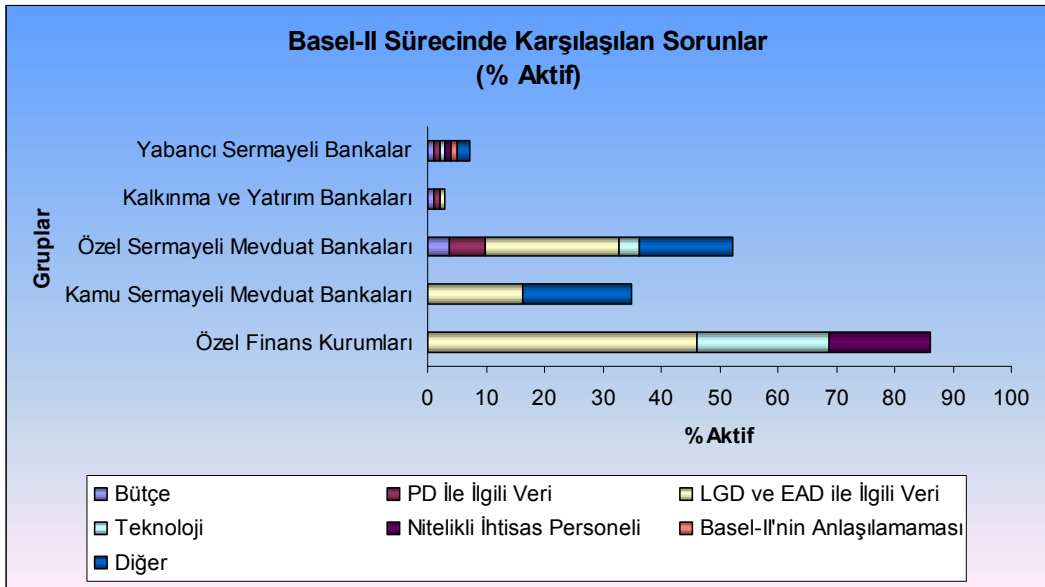

Grup bazında banka ve özel finans kurumlarının Basel-II uyumu değerlendirildiğinde özel sermayeli mevduat bankalarının orta düzey, kamu sermayeli mevduat bankalarının başlangıç ve orta düzey, kalkınma ve yatırım bankalarının başlangıç düzeyi, özel finans kurumlarının başlangıç düzeyinde olduğu, yabancı sermayeli bankaların ise daha çok ileri düzeyde oldukları görülmüştür.

Soru 2: Basel II uygulama sürecinde karşılaştığınız en önemli engeller/kısıtlar/sorunlar nelerdir ve bunların önem sıralaması nedir?

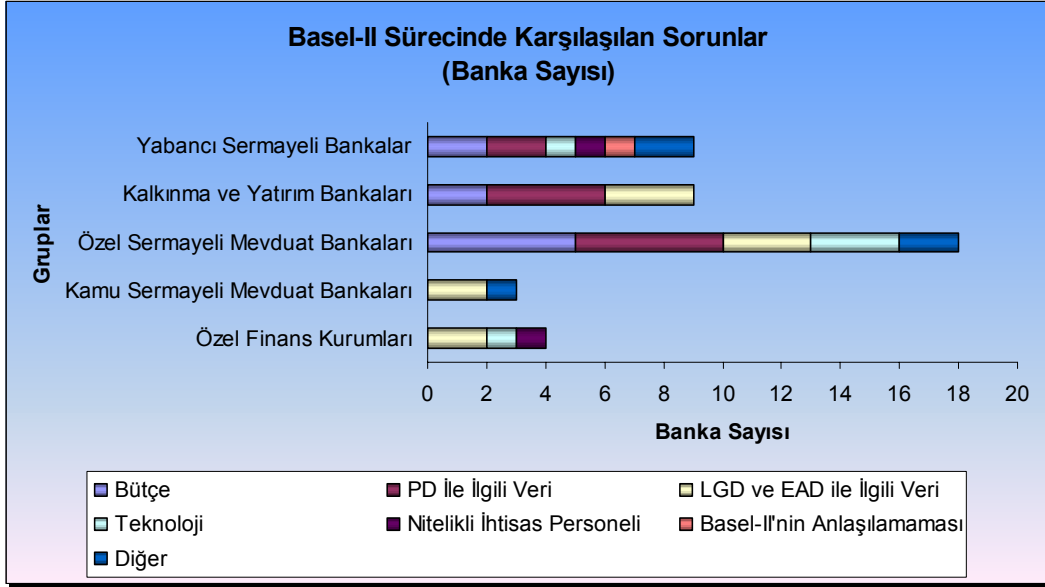
	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Bütçe			5	% 3,75	2	< % 1,0	2	< % 1,0		
PD ile İlgili Veri			5	% 6,20	4	< % 1,0	2	< % 1,0		
LGD ve EAD ile İlgili Veri	2	% 16,30	3	% 22,80	3	% 1,0			2	% 46,21
Teknoloji			3	% 3,40			1	< % 1,0	1	% 22,50
Nitelikli İhtisas Personeli							1	< % 1,0	1	% 17,36
Basel-II'nin Anlaşılabilmesi							1	< % 1,0		
Diğer	1	% 18,60	2	% 16,0			2	% 2,30		

- 4 banka cevap vermemiştir.
- Özel Finans Kurumları kendi aralarında değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Basel-II sürecinde karşılaşılan engeller/sorunlar/kısıtlar kamu ve özel sermayeli mevduat bankaları ve özel finans kurumlarında daha çok LGD ve EAD ile ilgili veri konusunda yoğunlaşmıştır. Bunların dışında özel finans kurumları için özellikle nitelikli ihtisas personeli ve teknoloji de önemli bir kısıttır.

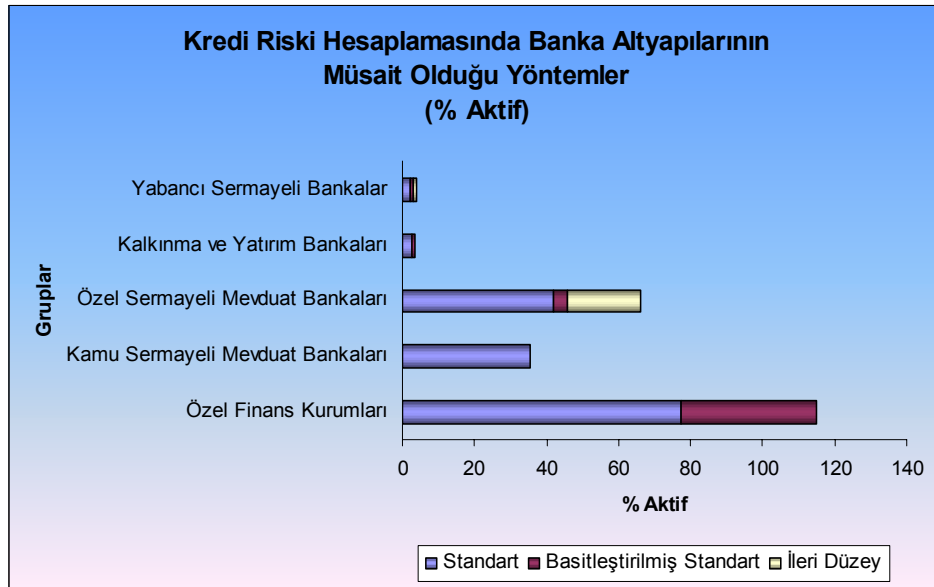
Karşılaşılan sorunlar açısından kamu sermayeli mevduat bankalarının 3'ü, özel sermayeli mevduat bankalarının 2'si, kalkınma ve yatırım bankalarının 3'ü LGD ve EAD ile ilgili veriyi en önemli sorun olarak görürken, 5 özel sermayeli mevduat bankası, 4 kalkınma ve yatırım bankası, 2 yabancı sermayeli banka PD ile ilgili veriyi süreçte sorun olarak belirtmiştir.

Soru 3: Yasal sermayenin hesaplanmasında bankanızın altyapısı/sistemi hali hazırda hangi yöntemleri kullanmaya müsaittir? (Lütfen her bir risk için yöntem olarak belirtiniz)

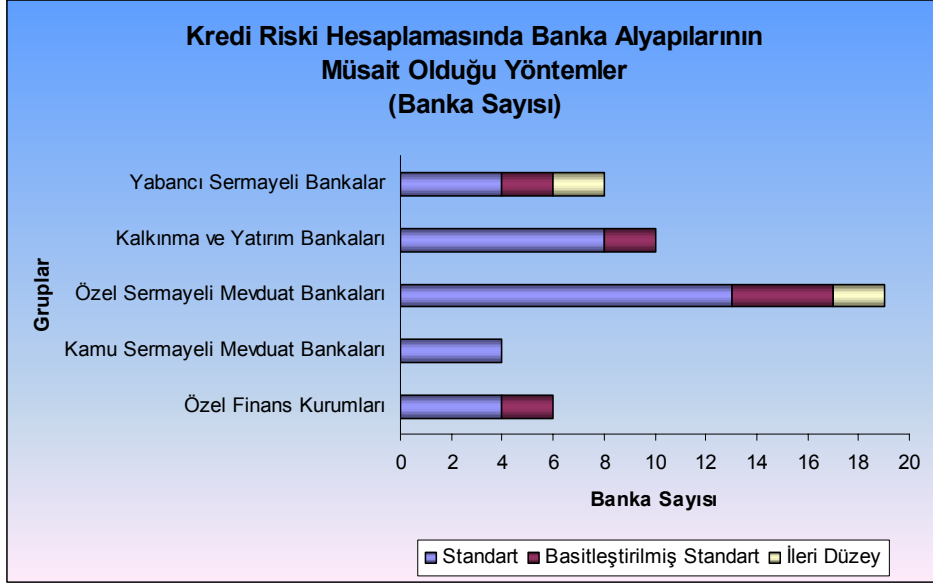
Kredi Riski

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Standart	4	% 35,50	13	% 42,0	8	% 2,65	4	% 1,95	4	% 77,50
Basitleştirilmiş Standart			4	% 3,95	2	< % 1,0	2	< % 1,0	2	% 37,42
İleri Düzey			2	% 20,0			2	< % 1,0		

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.
- Bayındırbank kamu sermayeli bankalar grubunda değerlendirilmiştir.

Banka altyapılarının müsait olduğu sermaye hesaplama yöntemleri açısından ileri yöntem uygulayan bankaların daha çok özel sermayeli mevduat bankaları ve yabancı sermayeli mevduat bankaları gruplarında yoğunlaştığı görülmüştür. Kalkınma ve yatırım bankalarında, özel finans kurumlarında ve kamu sermayeli mevduat bankalarında ise kredi riski hesaplamalarında daha çok standart ve basitleştirilmiş standart yöntemleri kullanılmaya müsait altyapılar mevcuttur.

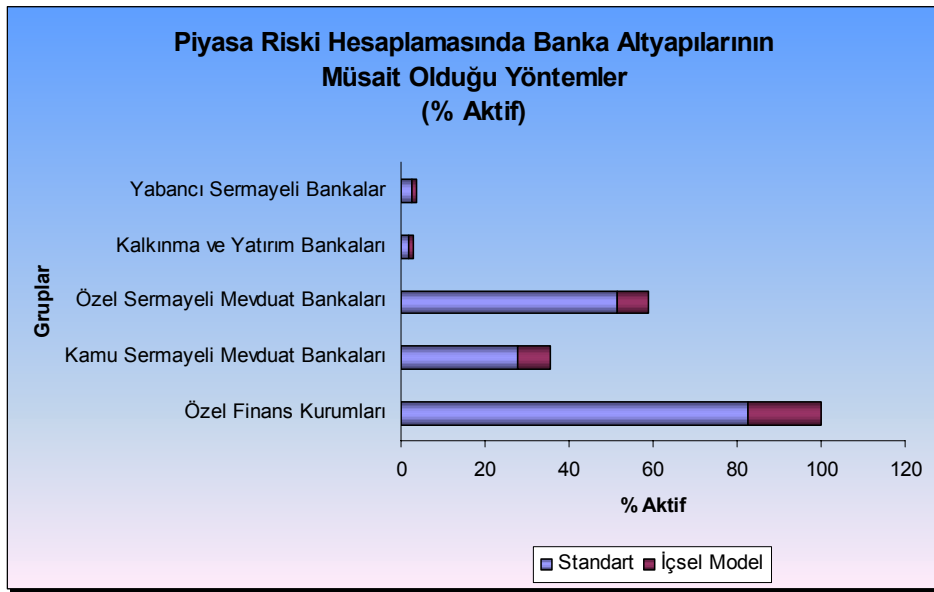

Kredi riski ölçümünde tüm kamu sermayeli mevduat bankaları, özel sermayeli mevduat bankalarının 13'ü kalkınma ve yatırım bankalarının 8'i yabancı sermayeli bankaların 4'ü ve özel finans kurumlarının 4'ünün altyapıları standart yöntemi kullanmaya müsaittir. 2 özel sermayeli banka ve 2 yabancı sermayeli bankanın ise ileri düzeyde yasal sermaye hesaplaması için altyapılarının müsait olduğu görülmüştür. 4 özel sermayeli mevduat bankası, 2 kalkınma ve yatırım bankası ve 2 özel finans kurumu basitleştirilmiş standart yöntemle hesaplama yapmak için yeterli altyapıya sahiptir.

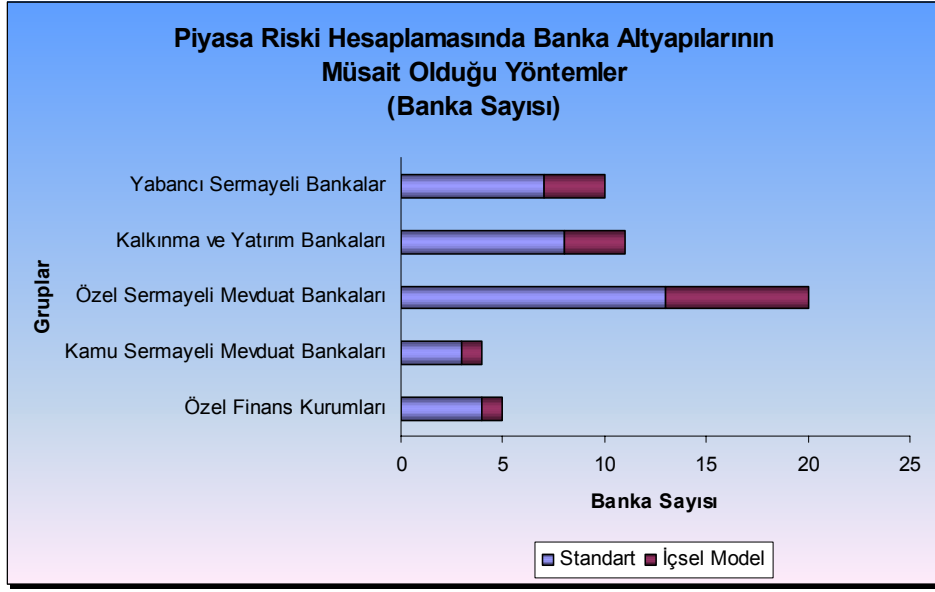
Piyasa Riski

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Standart	3	% 27,60	13	% 51,55	8	% 1,95	7	% 2,75	4	% 82,64
İçsel Model	1	% 7,90	7	% 7,40	3	% 1,0	3	< % 1,0	1	% 17,36

- 7 Banka Standart ve İçsel Modelleri bir arada kullanmaktadır.

Piyasa riski hesaplaması açısından bankalar çoğunlukla standart yöntemi tercih etmektedirler. Aktif toplamı açısından değerlendirildiğinde sektörün tamamına yakını standart yöntemle hesaplama yapabilecek altyapıya sahiptir.

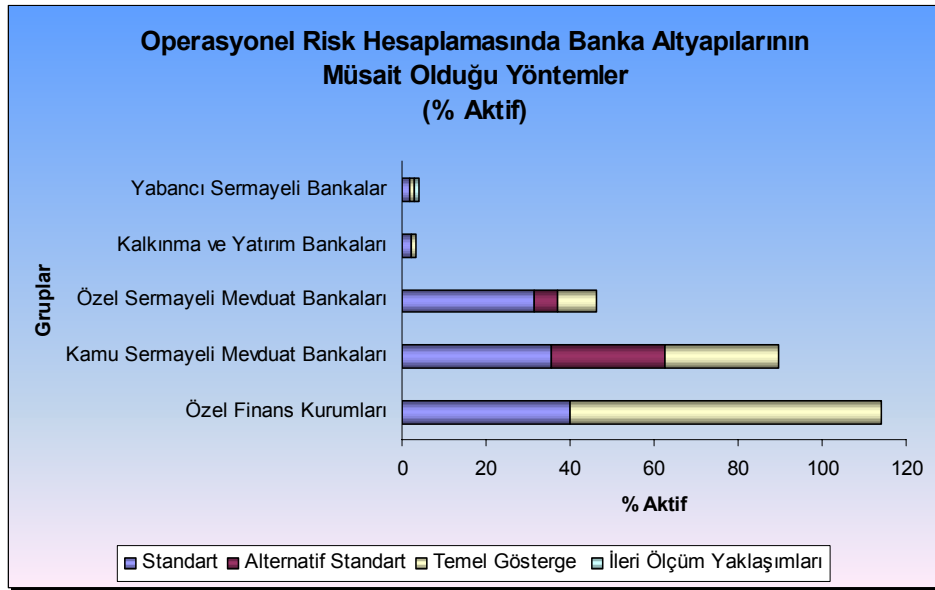

3 kamusal sermayeli mevduat bankası, 3 özel sermayeli mevduat bankası, 8 kalkınma ve yatırım bankası, 7 yabancı sermayeli banka ve 4 özel finans kurumu standart yöntemle hesaplama yapabilecek altyapıya sahipken, 1 kamu sermayeli mevduat bankası, 7 özel sermayeli mevduat bankası, 3 kalkınma yatırım bankası, 3 yabancı sermayeli banka ve 1 özel finans kurumu ise içsel modellerle piyasa riski hesaplaması yapabilecek altyapıya sahiptir.

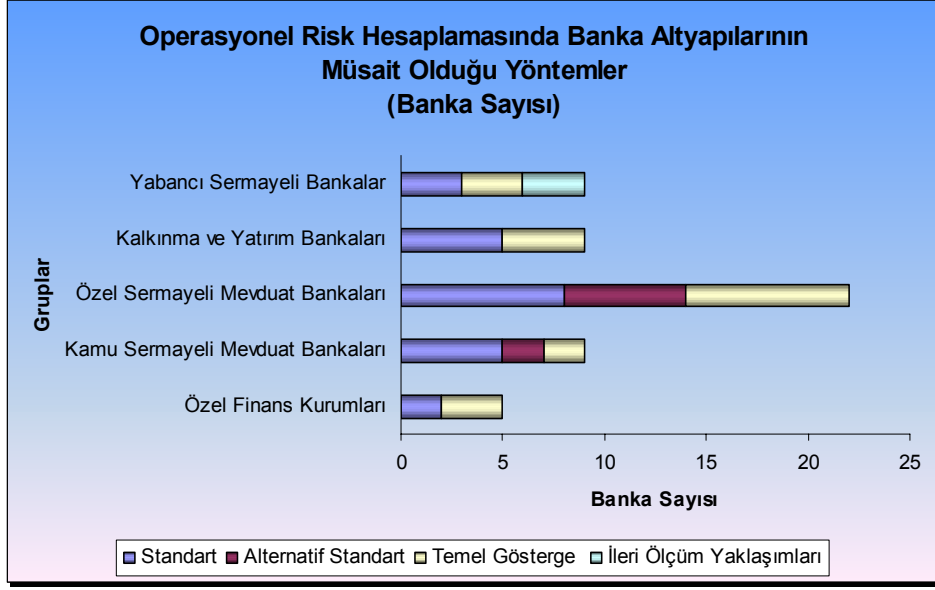
Operasyonel Risk

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Standart	5	% 35,50	8	% 31,30	5	% 2,40	3	% 1,90	2	% 40,08
Alternatif Standart	2	% 27,0	6	% 5,90						
Temel Gösterge	2	% 27,0	8	% 8,95	4	< % 1,0	3	< % 1,0	3	% 73,85
İleri Ölçüm Yaklaşımları							3	< % 1,0		

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

Operasyonel risk hesaplamasında banka ve özel finans kurumları birden fazla yöntemi bir arada kullanmaktadır. Özellikle kamu bankalarında standart, alternatif standart ve temel gösterge yaklaşımları bir arada kullanılmaktadır.

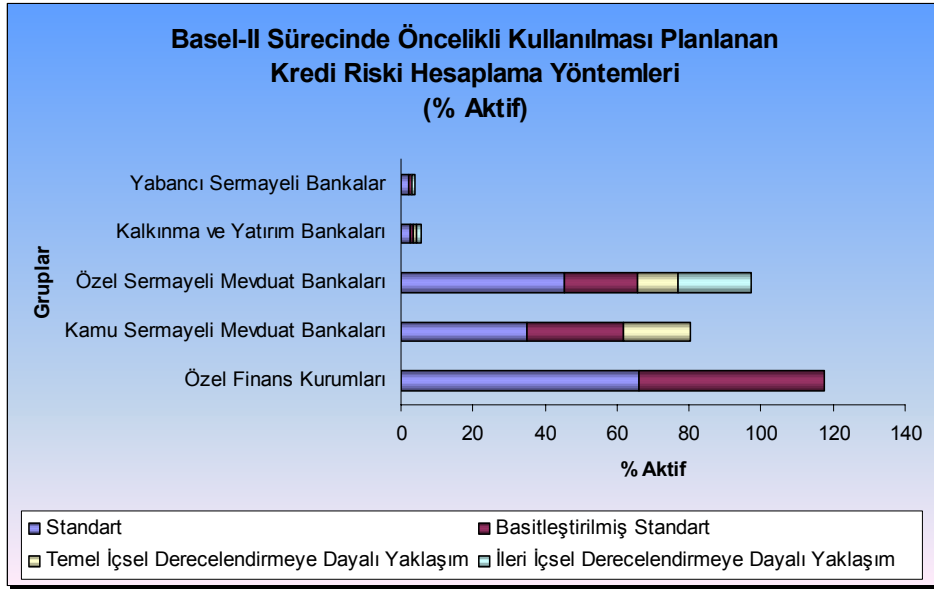

Operasyonel risk hesaplamasında gruplar itibariyle kullanılan yöntemler farklılaşmakla beraber banka sayıları açısından daha çok temel gösterge ve standart yöntemlerde yoğunlaşma görülmüştür. İleri ölçüm yöntemleri ise 2 yabancı sermayeli banka tarafından kullanılmaktadır.

Soru 4: Bankanızın kredi riski için Basel II ile getirilen yasal sermaye yükümlülüğü hesaplama yöntemlerinden öncelikle hangi yaklaşımları kullanma kapasitesinin olacağını düşünüyorsunuz?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Standart	3	% 34,90	16	% 45,55	5	% 2,50	4	% 2,0	3	% 66,01
Basitleştirilmiş Standart	2	% 27,0	7	% 20,60	6	< % 1,0	3	< % 1,0	3	% 51,35
Temel İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım	1	% 18,60	3	% 11,40	1	< % 1,0				
İleri İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım			2	% 20,0	1	< % 1,0	2	< % 1,0		

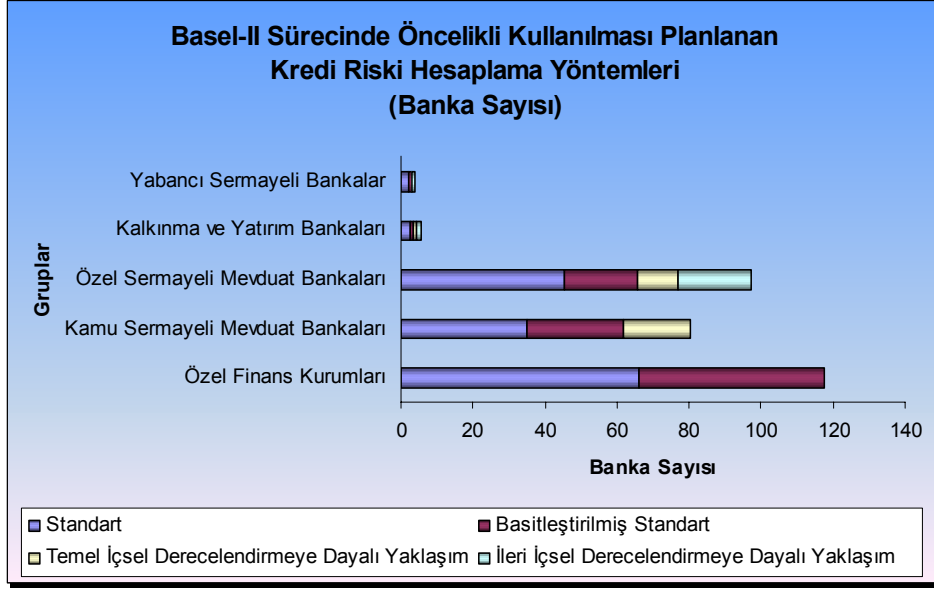
- Bankalar birden fazla yöntem kapasitesine sahip olabilmektedir.

Sektör aktif payları itibariyle kamu sermayeli bankalar standart, basitleştirilmiş standart ve temel içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımları beraber kullanırken, özel

sermayeli mevduat bankalarında 4 yaklaşım birbirine yakın paylarla kullanılmaktadır. Kalkınma ve yatırım bankaları ve özel finans kurumları daha çok standart ve basitleştirilmiş standart yöntemleri tercih etmektedirler.

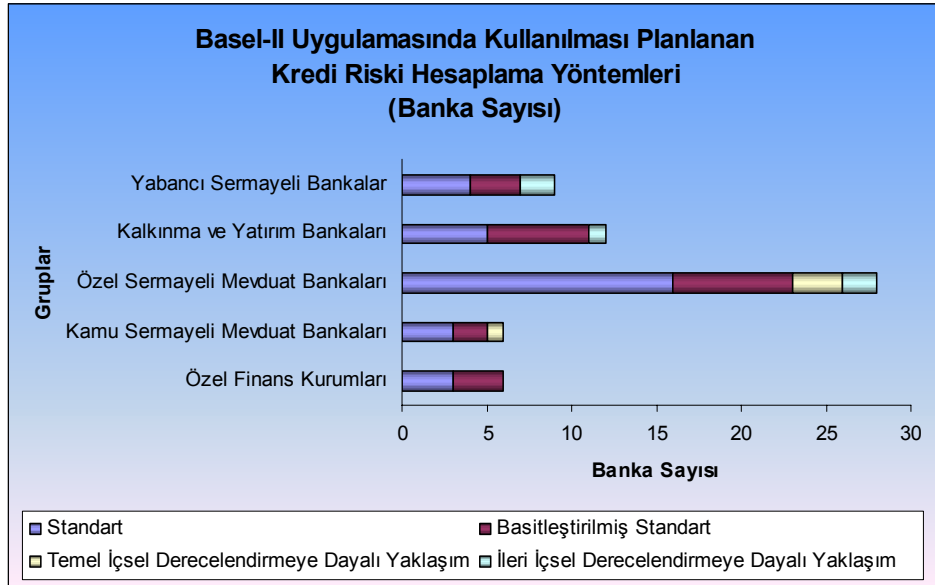

Kredi riski hesaplama yöntemleri kapasitesi açısından sektörde ağırlıklı olarak standart ve basitleştirilmiş standart yaklaşımların kullanmakta, ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımın ise 2'si özel sermayeli, 2'si yabancı sermayeli mevduat bankası, 1'i ise kalkınma ve yatırım bankası olmak üzere 5 banka kullanmaktadır.

Soru 5: Bankanız Basel-II uygulanmaya başlandığında kredi riski için yasal sermaye hesaplanmasına hangi yöntemle başlamayı planlamaktadır?

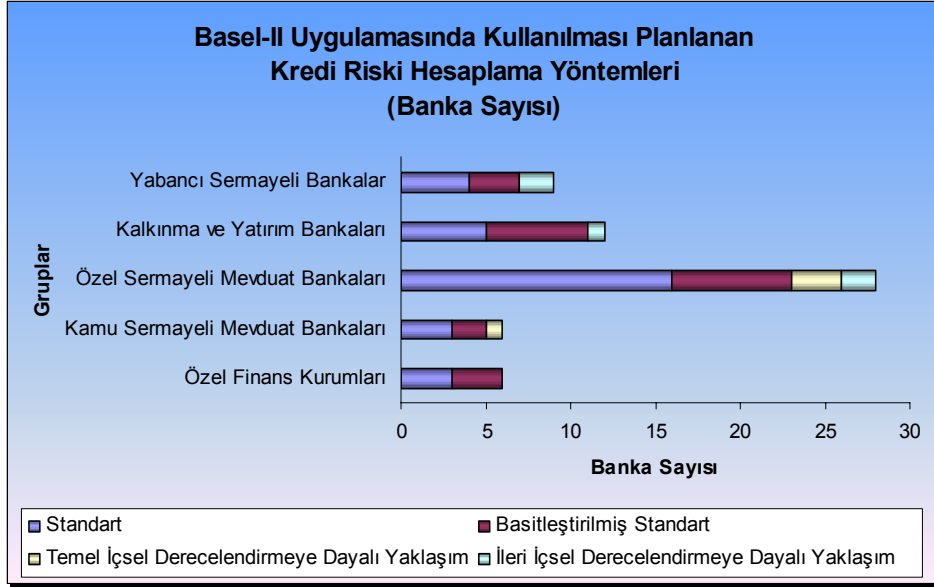
	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Standart	2	% 27,0	13	% 43,10	5	% 2,65	4	% 1,90	2	% 48,65
Basitleştirilmiş Standart	2	% 27,0	4	% 8,50	4	< % 1,0	3	< % 1,0	3	% 51,35
Temel İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım	1	% 7,90	2	% 10,90						
İleri İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım			2	% 20,0	1	< % 1,0	3	< % 1,0		

- Bankalar birden fazla yöntem kullanmayı planlayabilmektedir.

Kredi riski hesaplamasında sektör aktifinin önemli kısmı başlangıçta standart veya basitleştirilmiş standart yöntemleri tercih edeceklerini bildirmiştir. Sektör aktif toplamının yaklaşık %31'ini oluşturan 4 özel sermayeli mevduat bankası ise temel içsel

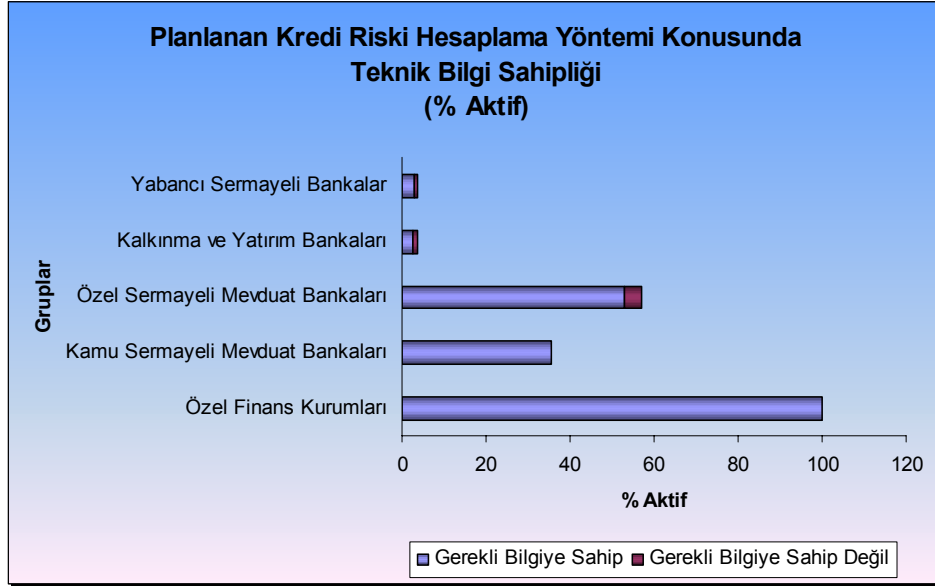
derecelendirmeye dayalı yaklaşım ve ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım ile hesaplama yapmaya başlayacaklarını belirtmişlerdir. Aktif payı düşük 1 kalkınma ve yatırım bankası ile 3 yabancı sermayeli banka ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım ile Basel-II uygulamasına başlamayı planlamaktadır.

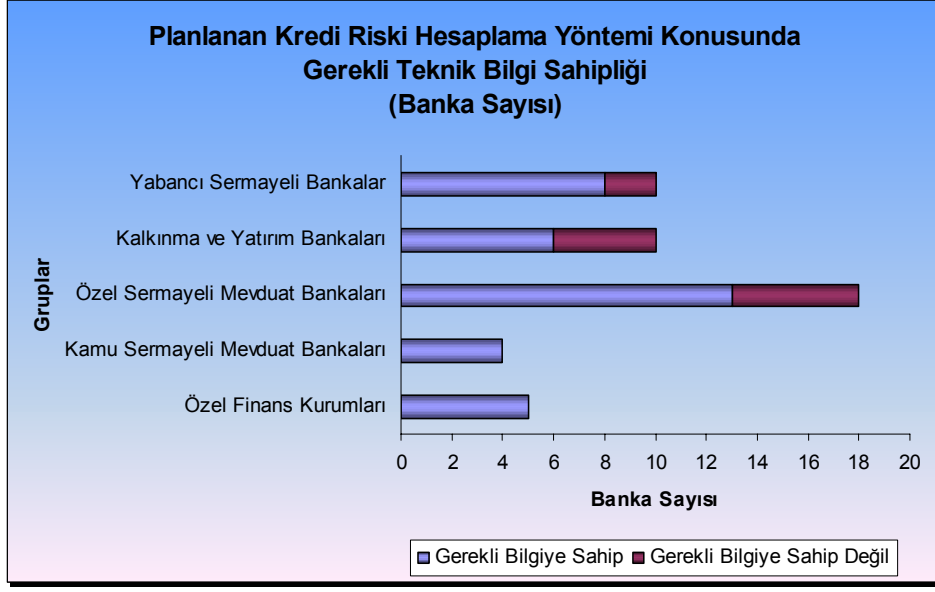
Basel-II uygulamasında kamu sermayeli mevduat bankaları, özel finans kurumları, kalkınma ve yatırım bankaları standart ve basitleştirilmiş standart yaklaşımlarını kullanmayı planlamaktadır. 3'ü yabancı sermayeli mevduat bankası, 2'si özel sermayeli mevduat bankası, 1'i kalkınma ve yatırım bankası olmak üzere toplam 6 banka ise ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşım kullanmayı planlamaktadır.

Soru 6: Bankanız kredi riski için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Gerekli Bilgiye Sahip	4	% 35,50	13	% 52,90	6	% 2,60	8	% 2,80	5	% 100
Gerekli Bilgiye Sahip Değil			5	% 4,30	4	< % 1,0	2	< % 1,0		

Sektör aktif toplamının %95'inden fazlasını oluşturan banka ve özel finans kurumlarının kredi riski hesaplaması için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahiptir. Kamu sermayeli bankaların tamamı, özel sermayeli bankaların, kalkınma ve yatırım bankalarının, yabancı sermayeli bankaların ve özel finans kurumlarının önemli kısmı gerekli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Planlanan kredi riski hesaplama yöntemleri için bankaların büyük çoğunluğu yeterli bilgiye sahiptir. Sektör aktif payları düşük olan 11 banka yeterli bilgiye sahip değildir.

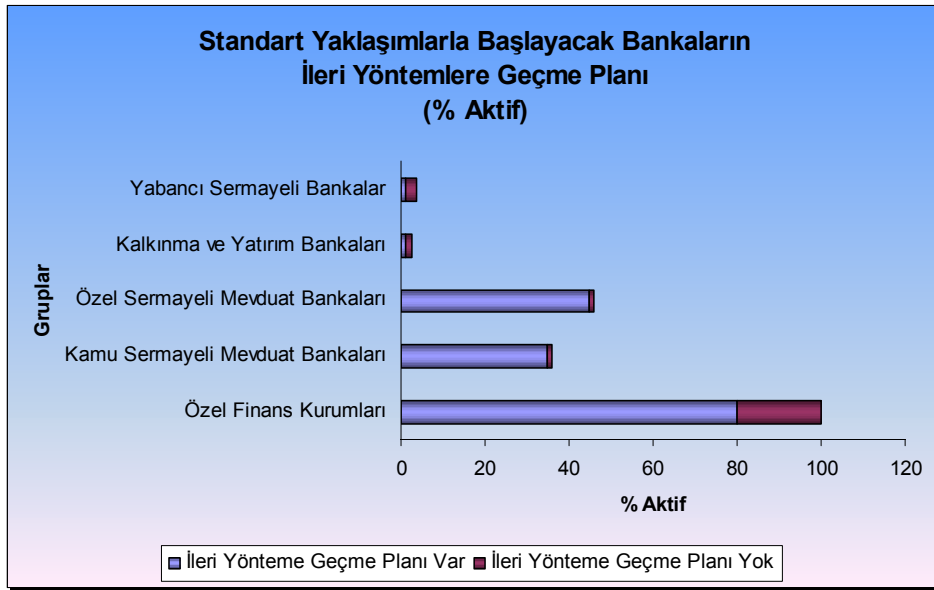
Soru 7: Bankanızın kredi riski için yasal sermaye hesaplayacağı yöntemin veri gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik olarak yaptığı çalışmalar nelerdir?

Kredi riski yasal sermaye hesaplama yöntemi için veri gereksinimi konusunda kamu sermayeli mevduat bankaları standart model verisi toplama konusunda son aşamaya gelmişlerdir. Özel sermayeli mevduat bankalarında gerekli altyapı çalışmalarına başlanmıştır. Özel finans kurumlarında geçmişe yönelik veri tasnifi çalışmaları başlatılmış, kısa sürede sonuçlanması beklenmektedir. Kalkınma ve yatırım bankalarında konuyla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

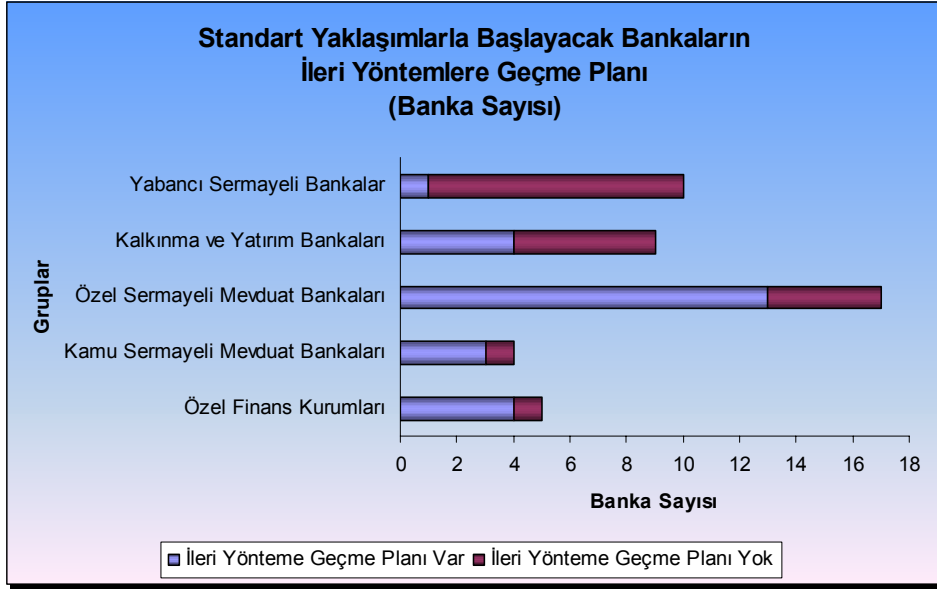
Soru 8: Bankanız standart yaklaşımlarla başlamayı planlıyor ise ileri yöntemlere geçme konusunda bir planı var mıdır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
İleri Yönteme Geçme Planı Var	3	% 34,90	13	% 44,80	4	% 1,0	1	< % 1,0	4	% 79,94
İleri Yönteme Geçme Planı Yok	1	< % 1,0	4	% 1,10	5	% 1,70	9	% 2,60	1	% 20,06

- Soruya 2 banka cevap vermemiştir.

Kredi riski hesaplamasına standart yöntem ile başlayacak bankaların önemli kısmı ilerleyen dönemde ileri yönetime geçmeyi planlamaktadır. Kalkınma ve yatırım bankalarının birçoğunun konuyla ilgili planları olmamakla beraber diğer gruplarda ileri yönetime geçme planı bulunmaktadır.

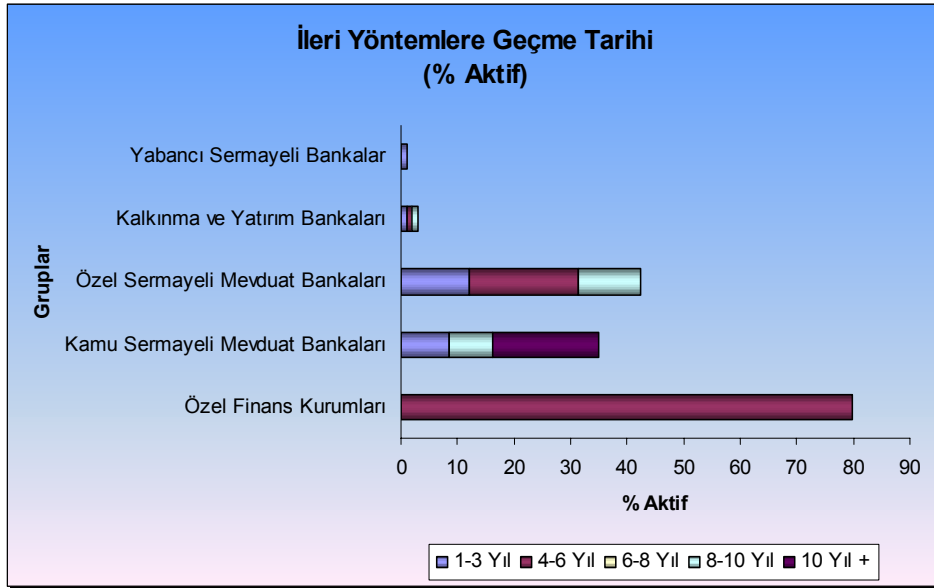
3 kamu sermayeli mevduat bankası, 13 özel sermayeli mevduat bankası, 4 kalkınma ve yatırım bankası, 1 yabancı sermayeli banka ve 4 özel finans kurumunun ileri yöntemlere geçme planı varken, 1 kamu sermayeli mevduat bankası, 4 özel sermayeli mevduat bankası, 5 kalkınma ve yatırım bankası, 9 yabancı sermayeli banka ve 1 özel finans kurumunun ileri yöntem geçme planı yoktur.

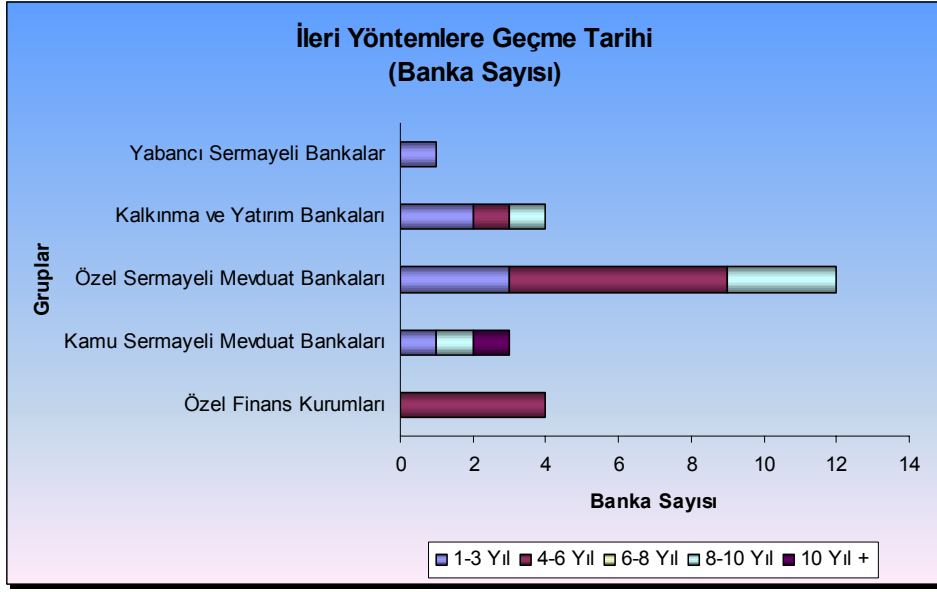
Soru 9: Sekizinci soruya cevabınız evet ise, ne kadar bir süre içerisinde ileri yöntemlere geçilmesi beklenmektedir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
1 – 3 Yıl	1	% 8,40	3	% 12,20	2	% 1,0	1	<% 1,0		
4 – 6 Yıl			6	% 19,30	1	<% 1,0			4	% 79,94
6 – 8 Yıl										
8 – 10 Yıl	1	% 7,90	3	% 11,0	1	<% 1,0				
10 Yıldan Fazla	1	% 18,60								

- 1 banka tarih vermemiştir.

İleri yöntemlere geçecek 1 kamu bankası, 3 özel sermayeli banka, 2 kalkınma yatırım bankası, 1 yabancı sermayeli banka 1–3 yıl içinde, 6 özel sermayeli banka, 1 kalkınma yatırım bankası, 4 özel finans kurumu 4–6 yıl içinde, 1 kamu sermayeli banka, 3 özel sermayeli mevduat bankası 1 kalkınma yatırım bankası 8–10 yıl içinde geçmeyi planlarken, 1 kamu sermayeli mevduat bankası 10 yıldan fazla süre içinde ileri yöntemlere geçecektir.

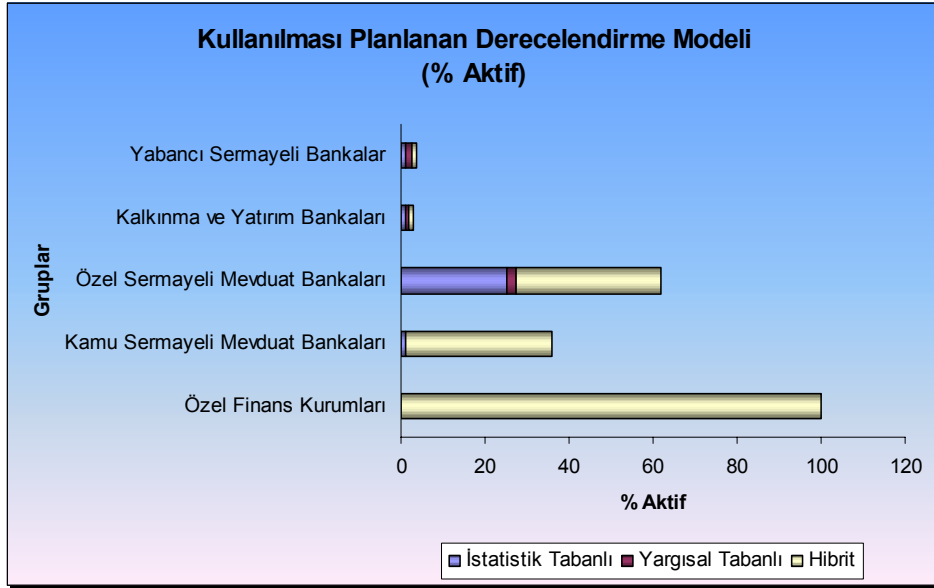

Standart yöntemle hesaplamaya başlayacak banka ve özel finans kurumlarının aktif toplamı açısından önemli kısmı 1–6 yıl içerisinde ileri yöntemlere geçeceklerini beyan etmiştir. Özel finans kurumlarında ve özel sermayeli mevduat bankalarında bu tarih 4–6 yıl, kamu sermayeli mevduat bankalarında ise 1–10 yıl arasında değişmektedir.

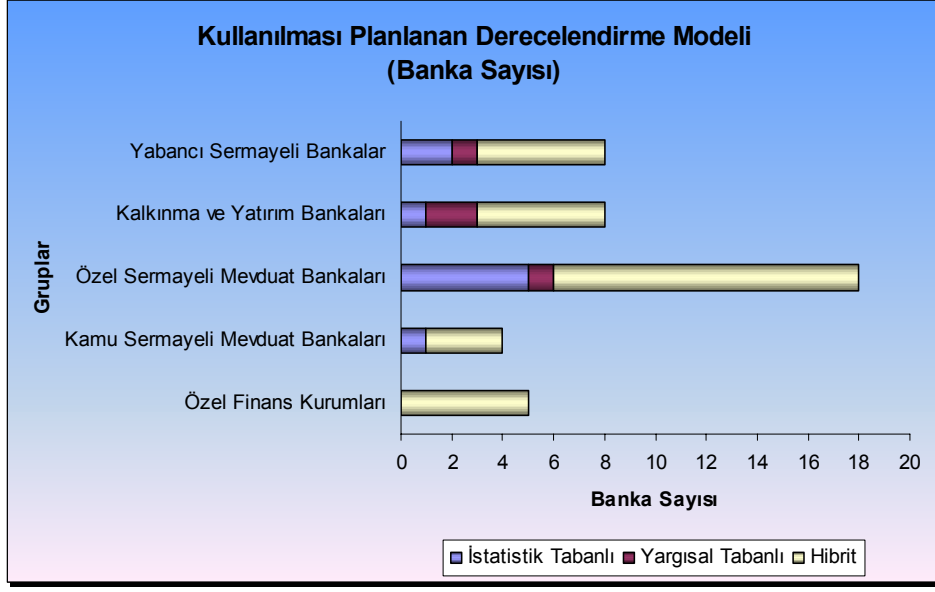
Soru 10: Bankanızın kullanmayı planladığı derecelendirme modeli hangi özelliğe sahiptir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
İstatistik Tabanlı	1	< % 1,0	5	% 25,20	1	< % 1,0	2	< % 1,0		
Yargısal Tabanlı			1	% 2,30	2	< % 1,0	1	% 1,70		
Hibrit (İstatistik + Yargısal)	3	% 34,90	12	% 34,30	5	% 1,0	5	< % 1,0	5	% 100

- Soruya 3 banka cevap vermemiştir.
- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

Sektör aktif toplamının %75'inden fazlasını teşkil eden bankalar hibrit özellikli derecelendirme modeline sahipken, % 25'ini oluşturan özel sermayeli 5 mevduat bankası istatistik tabanlı model kullanmayı planlamaktadır.

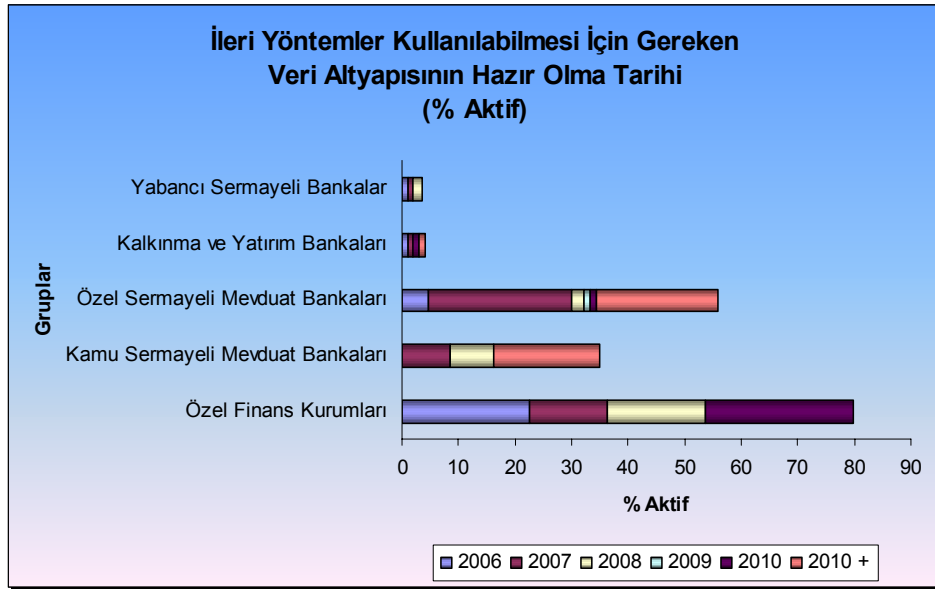

Bankaların Basel-II uygulamasında kullanmayı planladıkları derecelendirme modeli, ağırlıklı olarak tüm gruplarda hibrit tabanlı özelliğe sahip model üzerinde yoğunlaşmaktadır. Özel finans kurumlarının tamamı, özel ve kamu sermayeli mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankalarının birçoğu istatistik+yargısal özellikli model kullanmayı planlamaktadır.

Soru 11: Bankanızın ileri yöntemleri kullanabilmek için gereken bilgi ve veri sistemleri alt yapısının ne zaman hazır olacağını planlıyorsunuz?

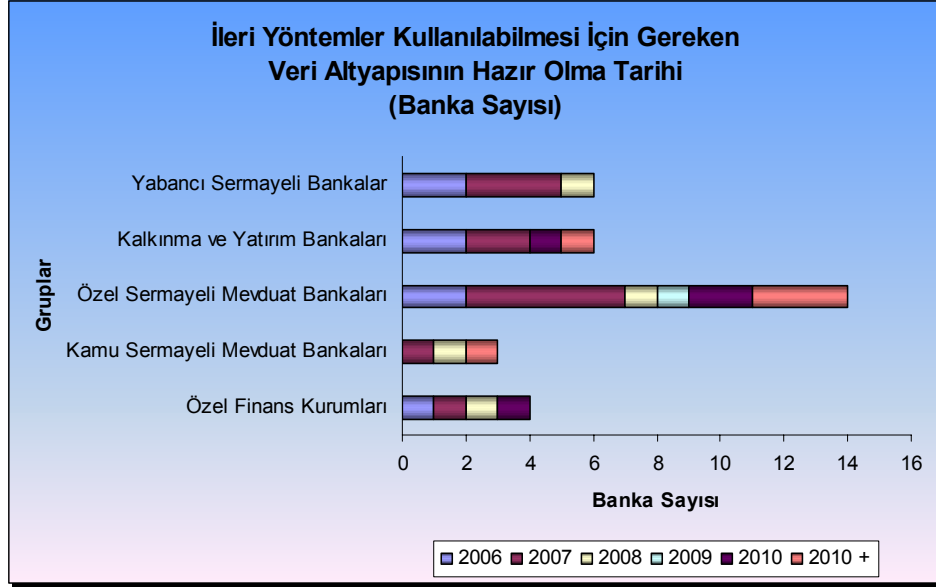
	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
2006			2	% 4,80	2	< % 1,0	2	< % 1,0	1	% 22,50
2007	1	% 8,40	5	% 25,20	2	< % 1,0	3	< % 1,0	1	% 13,93
2008	1	% 7,90	1	% 2,30			1	% 1,70	1	% 17,36
2009			1	< % 1,0						
2010			2	< % 1,0	1	< % 1,0			1	% 26,15
2010 +	1	% 18,60	3	% 21,60	1	< % 1,0				

- Soruya 11 banka cevap vermemiştir.
- 3 banka ileri yöntem kullanılmayacağını beyan etmiştir.

Kredi riski hesaplamasında bankaların ve özel finans kurumlarının veri alt yapılarının hazır olma tarihi gruplar arasında ve grup içinde farklılaşmaktadır. Özel sermayeli mevduat bankalarının sektör paylarının %25,20'lik kısmı 2007'de hazır

olurken %21,60'ı 2010 yılından sonra hazır olacaktır. Soruya yabancı sermayeli mevduat bankaları ve özel finans kurumları diğer gruplara göre daha yakın tarih vermiştir.

Özel sermayeli mevduat bankalarından 5'i, kamu sermayeli mevduat bankalarından 1'i, kalkınma yatırım bankalarından 2'si yabancı sermayeli bankalarından 3'ü ve özel finans kurumlarından 1'i 2007 yılında gereken bilgi ve veri sistemleri alt yapısının hazır olacağını planlamaktadır. 7 banka ve özel finans kurumu 2006 yılında, 4 banka ve özel finans kurumu 2008 yılında, 1 banka 2009 yılında, 5 banka ve özel finans kurumu 2010 yılından sonra veri altyapısının hazır olacağını planlamaktadır.

Soru 12: On birinci soruyla ilgili olarak ne gibi çalışmalar ve yatırımlar yapılması planlanmaktadır?

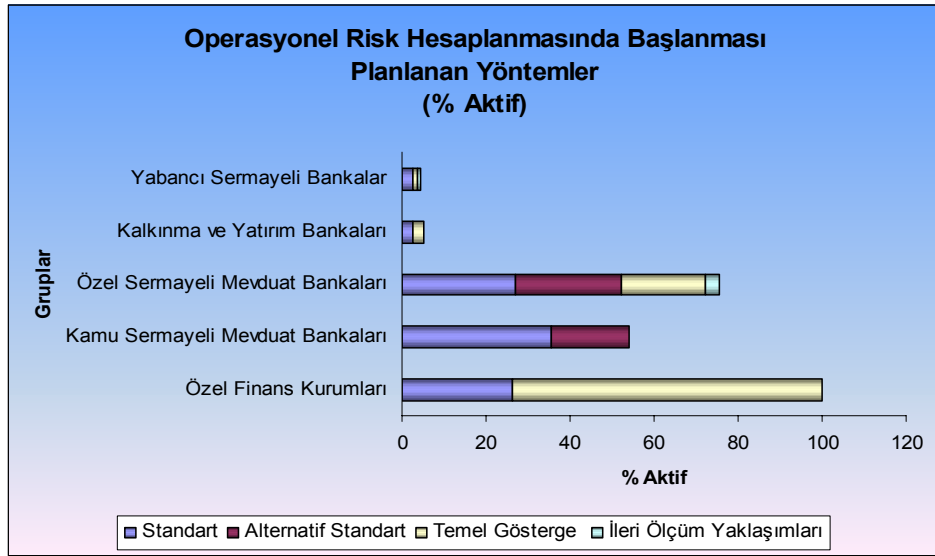
Kamu sermayeli mevduat bankalarında veri sistemi geliştirme çalışmaları, personel eğitimi ve alt yapı yatırımları yapılmaktadır. Özel sermayeli mevduat bankalarında konuyla ilgili projeler devam etmektedir. Yabancı sermayeli mevduat bankaları merkezlerinin altyapılarını kullandıklarından konuyla ilgili yoğun çalışma içinde değildirlir. Özel finans kurumlarında ise veri altyapısı için dış destek alınması planlanmaktadır.

C - OPERASYONEL RİSK

Soru 13: Bankanız Basel-II'nin uygulanmaya başlandığında operasyonel risk için yasal sermaye hesaplanmasına hangi yöntemle başlamayı planlamaktadır?

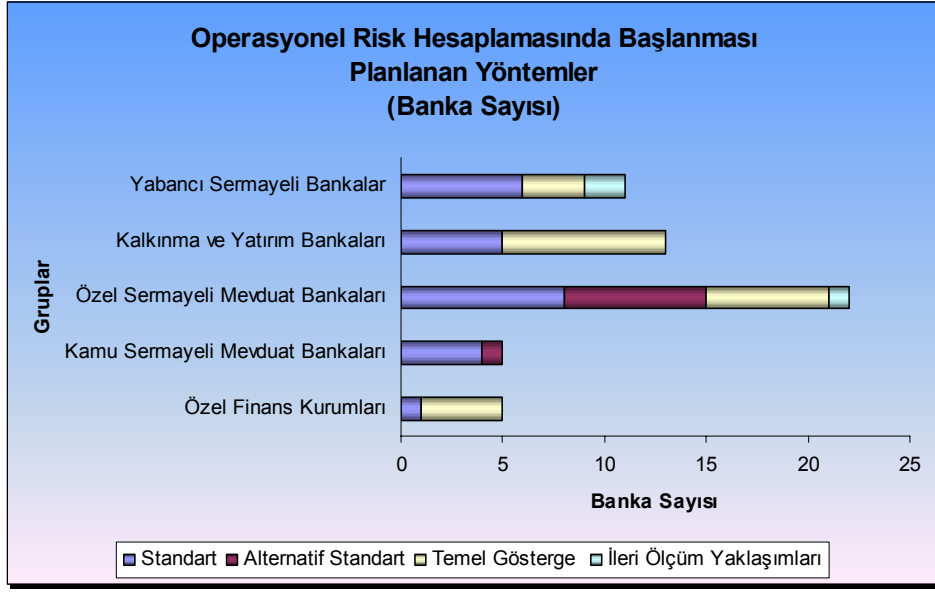
	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Standart	4	% 35,50	8	% 26,90	5	% 2,50	6	% 2,60	1	% 26,15
Alternatif Standart	1	% 18,60	7	% 25,30						
Temel Gösterge			6	% 19,95	8	% 2,50	3	< % 1,0	4	% 73,85
İleri Ölçüm Yaklaşımları			1	% 3,40			2	< % 1,0		

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

Özel sermayeli mevduat bankalarının %19,95'ni oluşturan 6 banka, yabancı sermayeli 1 mevduat bankası ve 4 özel finans kurumu temel gösterge yaklaşımı kullanmaktadır. İleri ölçüm yaklaşımları ise sektörün yaklaşık olarak %4'ünü oluşturan 2'si yabancı sermayeli mevduat bankası, 1'i ise özel sermayeli mevduat bankaları tarafından kullanılacaktır.

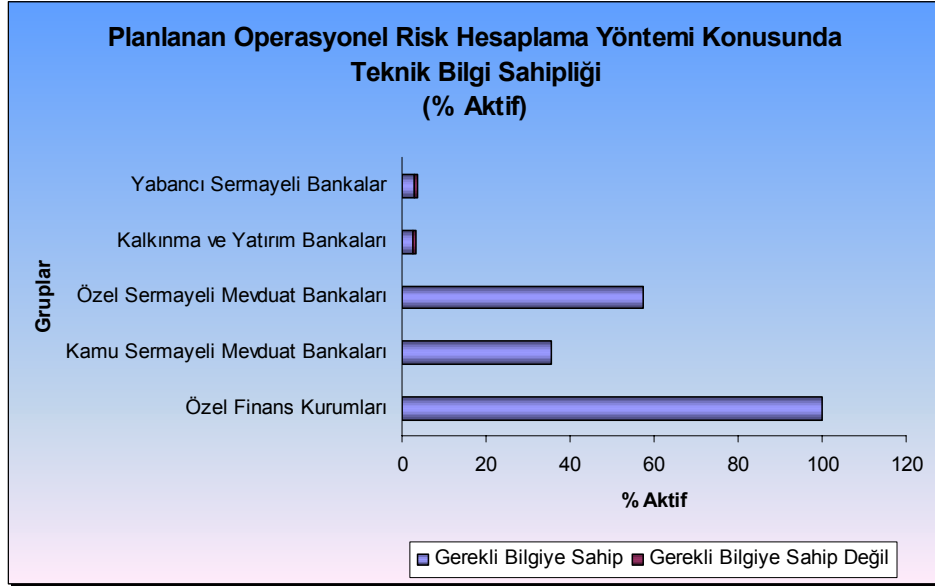

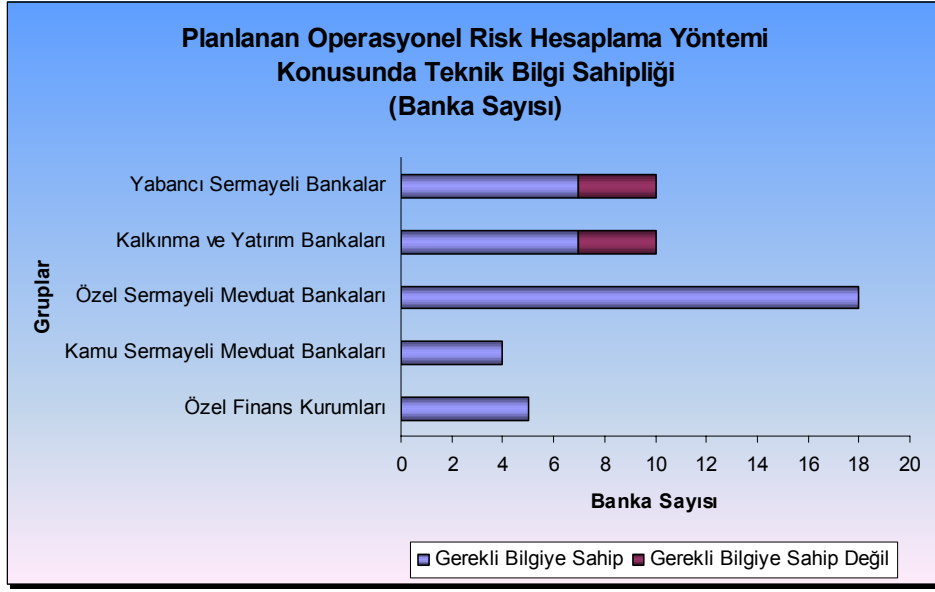
Basel-II uygulamasında kamu ve özel sermayeli mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ve yabancı sermayeli mevduat bankalarının önemli bir kısmı standart ve alternatif standart yöntemlerle operasyonel risk hesaplamayı planlamaktadırlar.

Soru 14: Bankanız operasyonel risk için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Gerekli Bilgiye Sahip	4	% 35,50	18	% 57,30	7	% 2,50	7	% 2,80	5	% 100
Gerekli Bilgiye Sahip Değil					3	< % 1,0	3	< % 1,0		

Kredi riski hesaplama yöntemleri konusunda gruplar itibariyle sektör aktif toplamının tamamına yakını yeterli bilgiye sahiptir.

Ankete katılan kamu sermayeli bankaların, özel sermayeli bankaların ve özel finans kurumlarının tamamı, kalkınma ve yatırım bankalarının 7'si, yabancı sermayeli bankaların 7'si, gerekli tüm bilgiye sahip olduklarını beyan etmişlerdir. 3 kalkınma ve yatırım bankası, 3 yabancı sermayeli mevduat bankası ise yeterli bilgiye sahip değildir.

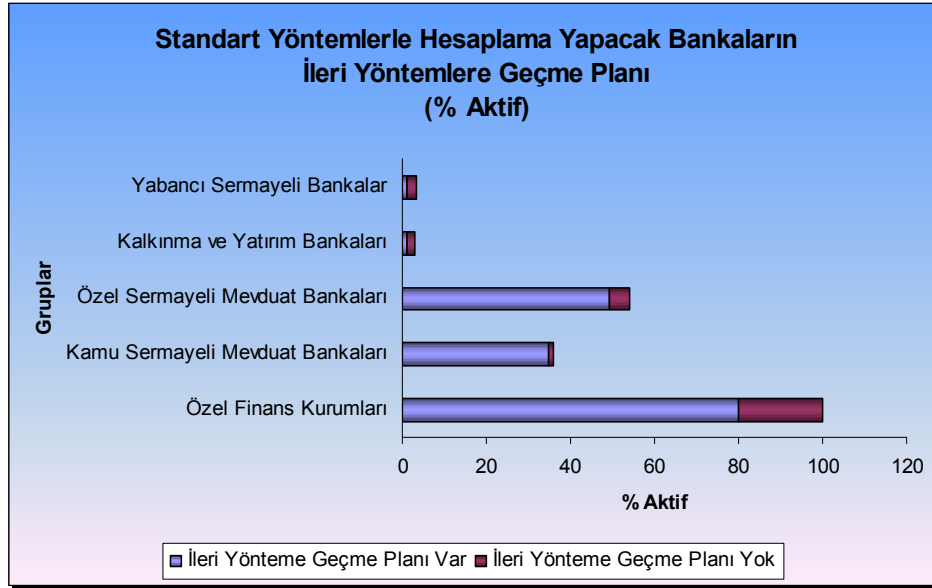
Soru 15: Bankanızın operasyonel risk için yasal sermaye hesaplayacağı yöntemin veri gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik olarak yaptığı çalışmalar nelerdir?

Operasyonel risk veri gereksinimi açısından kamu sermayeli mevduat bankaları başta olmak üzere diğer gruplarda gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Konuyla ilgili datalar toplanmaya başlamış, genel olarak altyapı yatırımları tamamlanmak üzeredir.

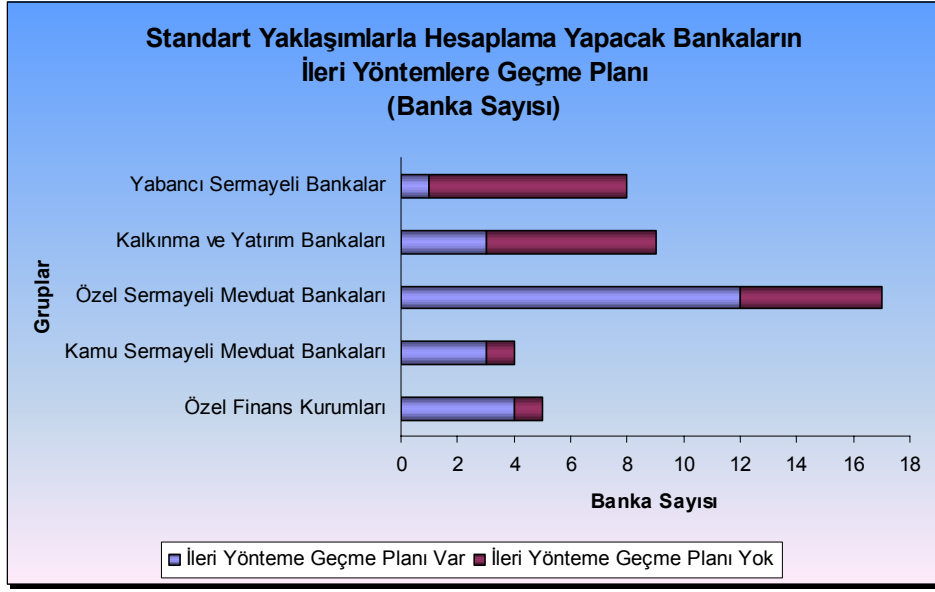
Soru 16: Bankanız basit ve standart yaklaşımlarla başlamayı planlıyor ise ileri yöntemlere geçme konusunda bir planı var mıdır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
İleri Yönteme Geçme Planı Var	3	% 34,90	12	% 49,40	3	< % 1,0	1	< % 1,0	4	% 79,94
İleri Yönteme Geçme Planı Yok	1	< % 1,0	5	% 4,50	6	% 1,80	7	% 2,20	1	% 20,06

- Soruya 3 banka cevap vermemiştir.

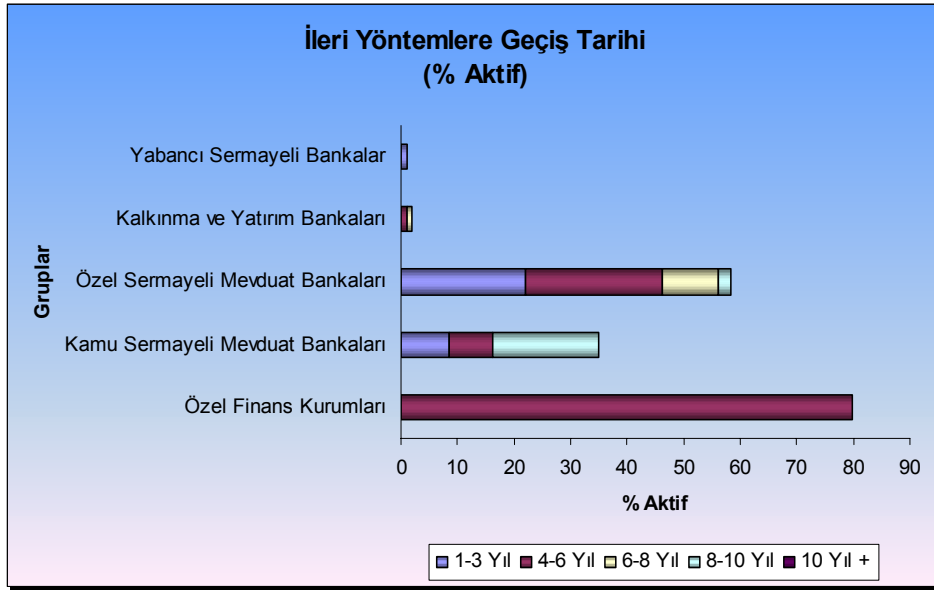
Operasyonel risk hesaplamasına standart yöntemle başlama planı olan banka ve özel finans kurumlarının büyük çoğunluğunun ileri yöntemlere geçme planı bulunmaktadır. Kamu ve özel sermayeli mevduat bankaları ve özel finans kurumlarının tamamına yakını ileri yöntemlere geçmeyi planlamaktadır.

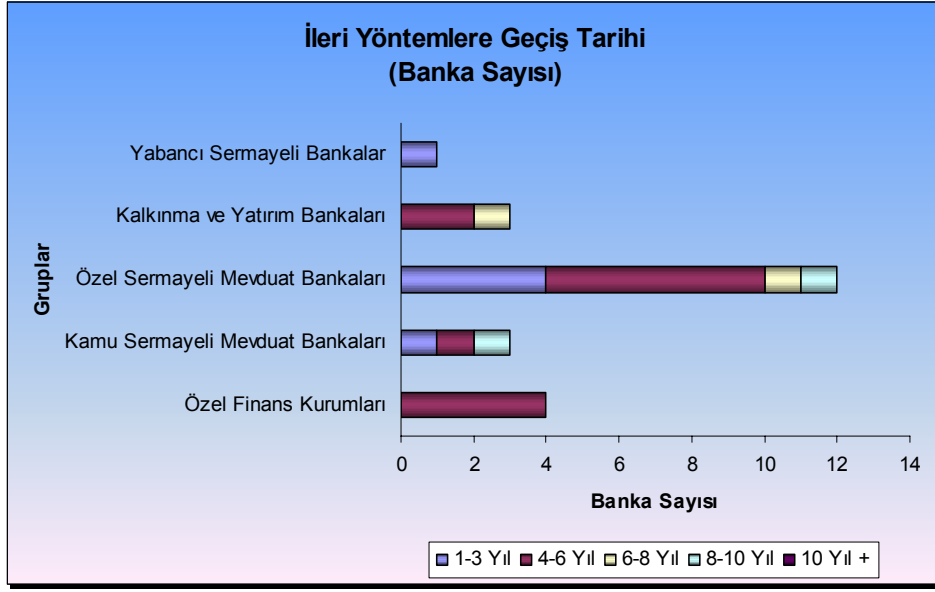
Toplam aktifin yaklaşık % 86'sını oluşturan banka ve özel finans kurumlarının ileri yöntemlere geçme planı bulunurken, yaklaşık %10'unu oluşturan banka ve özel finans kurumunun ileri yöntemlere geçme planı bulunmamaktadır.

Soru 17: On altıncı soruya cevabınız evet ise, ne kadar bir süre içerisinde ileri yöntemlere geçilmesi beklenmektedir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
1 – 3 Yıl	1	% 8,40	4	% 22,10			1	< % 1,0		
4 – 6 Yıl	1	% 7,90	6	% 24,10	2	< % 1,0			4	% 79,94
6 – 8 Yıl			1	% 10,0	1	< % 1,0				
8 – 10 Yıl	1	% 18,60	1	% 2,20						
10 Yıldan Fazla										

Toplam aktifinin %30'unu oluşturan kamu sermayeli mevduat bankaları ve özel sermayeli mevduat bankaları 1–3 yıl, sektörün %30'unu oluşturan 1 kamu sermayeli, 6 özel sermayeli, 2 kalkınma ve yatırım bankası ve 4 özel finans kurumu 4–6 yıl içinde ileri yöntemlere geçmeyi planlamaktadır.

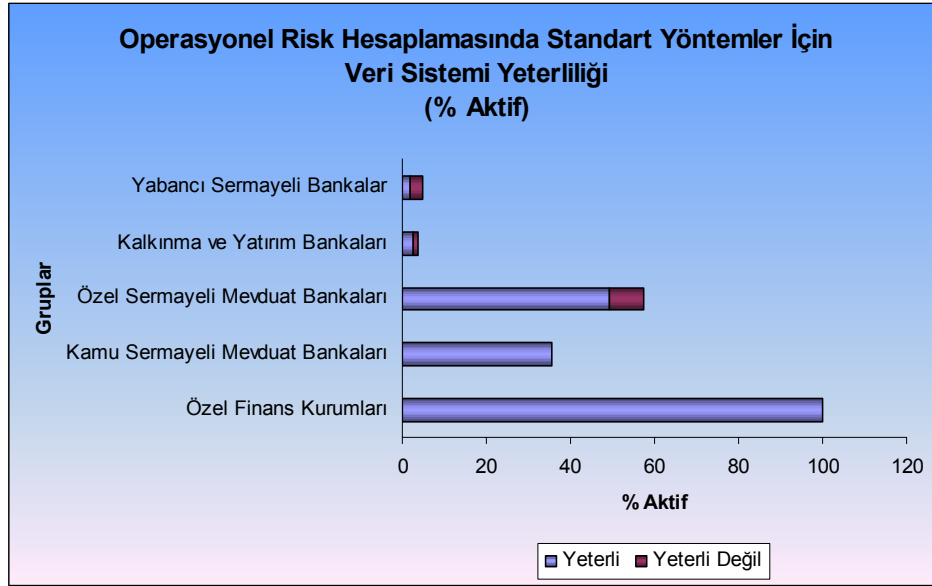
İleri yönetime geçme konusunda bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen tarihlere göre sektörün önemli bölümü 1–6 yıl içinde ileri yöntemleri uygulamaya başlayacaktır.

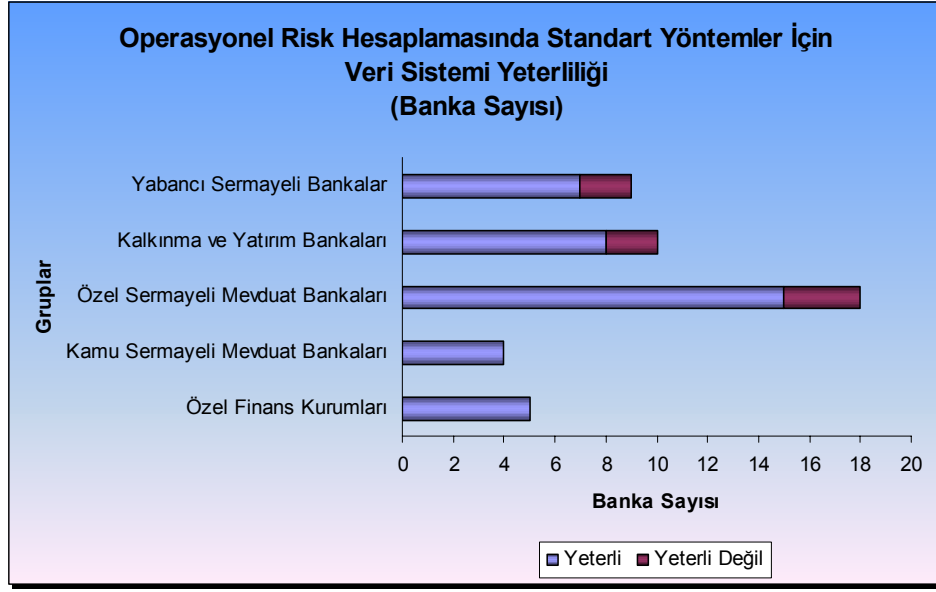
Soru 18: Standart yöntemleri kullanabilmek için bankanızın bilgi ve veri sistemleri alt yapısı yeterli midir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Yeterli	4	% 35,60	15	% 49,10	8	% 2,60	7	% 2,80	5	% 100
Yeterli Değil			3	% 8,20	2	< % 1,0	2	< % 1,0		

- Soruya 1 banka cevap vermemiştir.

Ankete katılan ve toplam aktifin % 35,60'ını oluşturan 4 kamu sermayeli mevduat bankası, % 49,10'unu oluşturan 15 özel sermayeli mevduat bankası, % 2,60'ını oluşturan 8 kalkınma ve yatırım bankası, % 2,80'ini oluşturan 7 yabancı sermayeli banka ve 5 özel finans kurumu standart yöntem kullanımı için yeterli bilgi ve veri sistem altyapısına sahiptir.

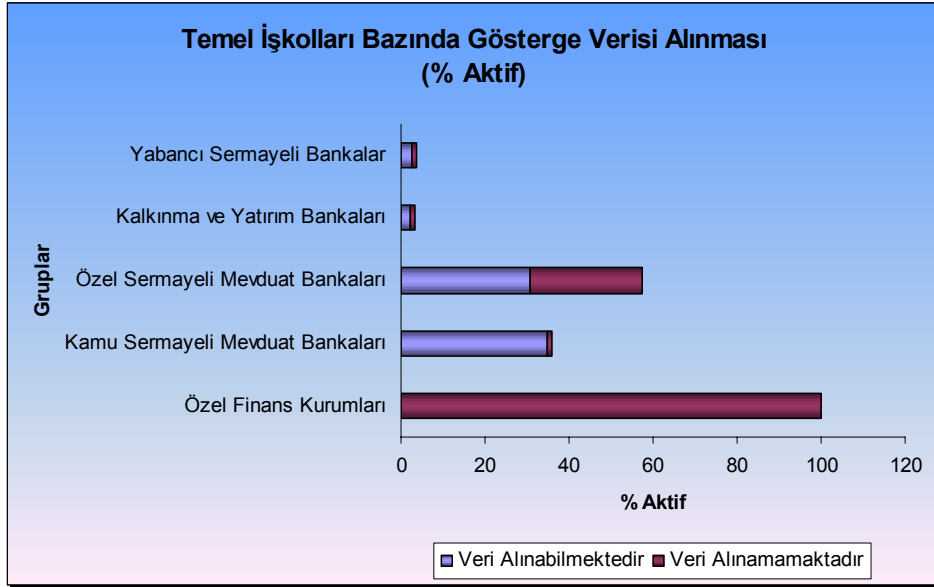

Operasyonel risk hesaplamasında standart yöntem kullanımı için kamu sermayeli mevduat bankaları ve özel finans kurumlarının tamamı gerekli bilgiye sahipken, toplam aktifin yaklaşık %9'unu oluşturan 3 özel sermayeli mevduat bankası, 2 kalkınma ve yatırım bankası ve 2 yabancı sermayeli mevduat bankası yeterli bilgiye sahip değildir.

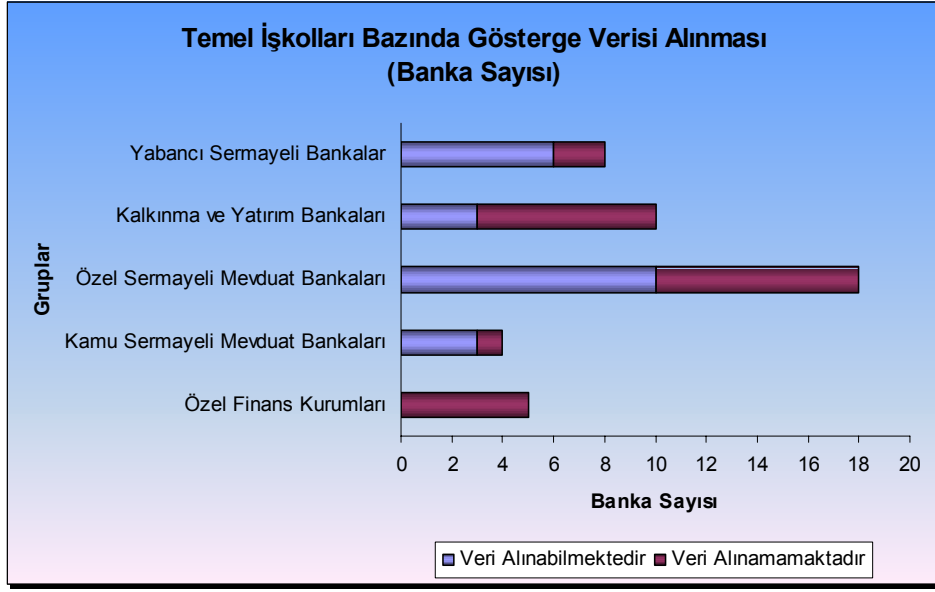
Soru 19: Temel işkolları bazında sınıflandırma yapılmış ve her bir iş kolundan gerekli gösterge verisi elde edilebilmekte midir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Veri Alınabilmektedir	3	% 34,90	10	% 30,60	3	% 2,20	6	% 2,70		
Veri Alınmamaktadır	1	< % 1,0	8	% 26,70	7	< % 1,0	2	< % 1,0	5	% 100

- Soruya 2 banka cevap vermemiştir.

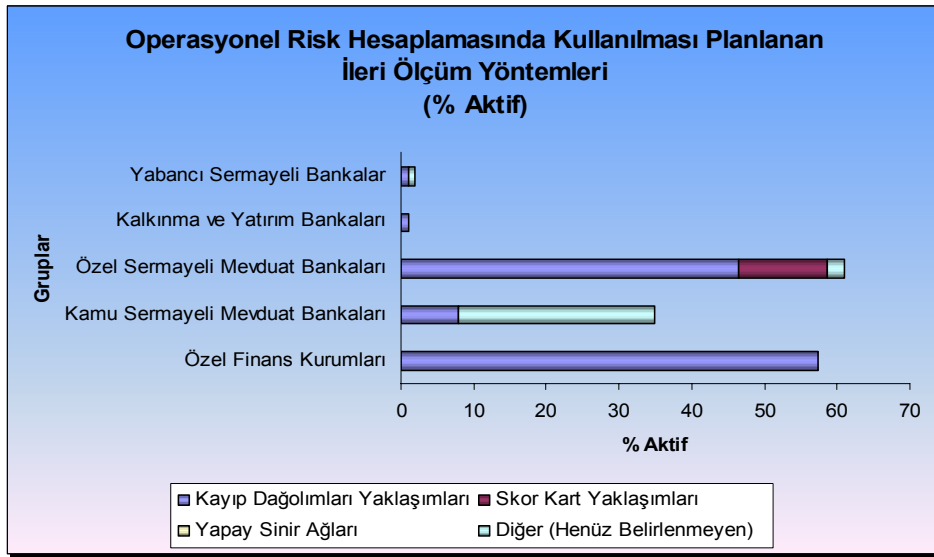
Sektör aktifinin yaklaşık % 70'ini oluşturan 3 kamu sermayeli mevduat bankası, 10 özel sermayeli mevduat bankası, 3 kalkınma ve yatırım bankası ve 6 yabancı sermayeli banka gerekli gösterge verisini elde edebilirken, sektör aktifinin yaklaşık % 28'ini oluşturan diğer banka ve özel finans kurumları gerekli veriyi elde edememektedir.

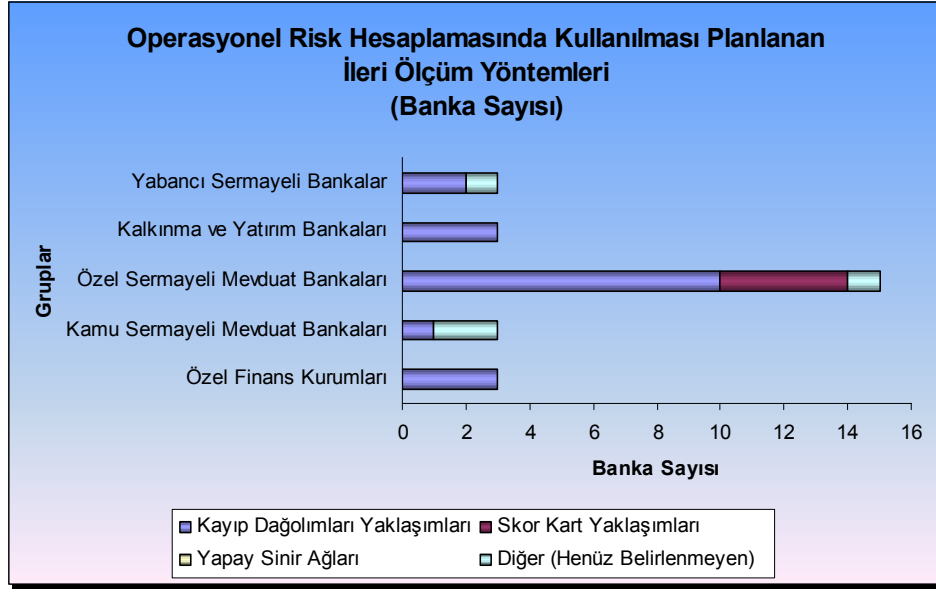
Temel işkolları bazında veri alımı, kamu ve özel sermayeli mevduat bankalarının, yabancı sermayeli mevduat bankalarının büyük kısmında yapılabilirken, veri elde etme oranının özel finans kurumları ve kalkınma ve yatırım bankaları gruplarında daha düşük olduğu görülmektedir.

Soru 20: On altıncı soruya cevabınız evet ise bankanız operasyonel risk ölçümünde ve yasal sermaye tahsisinde ileri ölçüm yöntemlerinden hangisini kullanmayı planlamaktadır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Kayıp Dağılımları Yaklaşımları	1	% 7,90	10	% 46,50	3	< % 1,0	2	< % 1,0	3	% 57,44
Skor Kart Yaklaşımları			4	% 12,20						
Yapay Sınır Ağları										
Diğer (Henüz Belirlenmeyen)	2	% 27,0	1	% 2,30			1	< % 1,0		

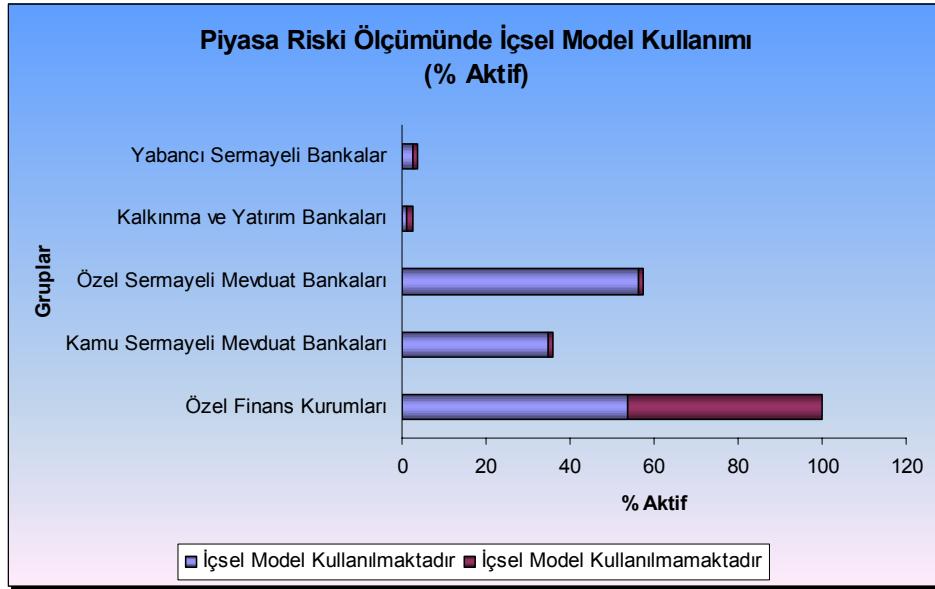
Sektör aktif toplamının %60'ına yakın kısmını oluşturan 1 kamu sermayeli mevduat bankası, 10 özel sermayeli mevduat bankası, 3 kalkınma ve yatırım bankası, 2 yabancı sermayeli banka ve 3 özel finans kurumu kayıp dağılımları yaklaşımlarını kullanırken, sektör aktifinin % 12'sini oluşturan 4 özel sermayeli mevduat bankası ise skor kart yaklaşımlarını kullanmayı planlamaktadır.

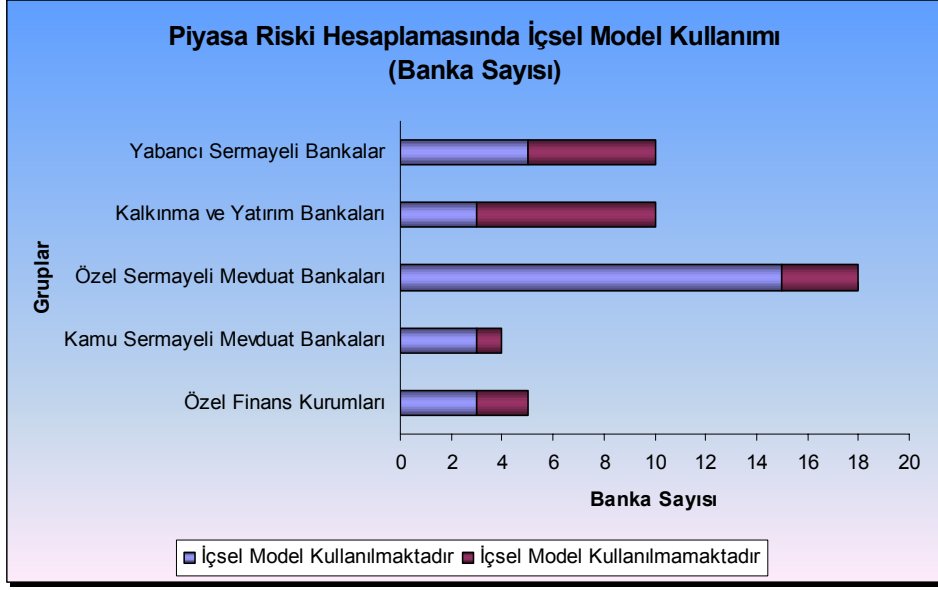
İleri yöntemlere geçmeyi planlayan bankaların kullanacakları yöntemlerden kayıp dağılımları yaklaşımları özel finans kurumları ve kalkınma ve yatırım bankalarında ağırlıktayken, 4 özel sermayeli mevduat bankası skor kart yaklaşımlarını kullanmayı planlamaktadır. Kamusal sermayeli 1 mevduat bankası, 1 özel sermayeli mevduat bankası, 1 yabancı sermayeli mevduat bankası ise henüz kullanılacak yaklaşımı belirlememiştir.

Soru 21: Bankanızda piyasa risklerinin ölçümünde içsel modeller kullanılmakta mıdır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
İçsel Model Kullanılmaktadır	3	% 34,90	15	% 56,20	3	% 1,0	5	% 2,60	3	% 53,79
İçsel Model Kullanılmamaktadır	1	< % 1,0	3	% 1,10	7	% 1,70	5	< % 1,0	2	% 46,21

Sektör aktifinin % 95'inin üzerindeki banka ve özel finans kurumu piyasa risk ölçümünde içsel model kullanırken, sektör payları düşük olan 1 kamu sermayeli mevduat bankası, 3 özel sermayeli mevduat bankası, 7 kalkınma ve yatırım bankası, 5 yabancı sermayeli banka ve 2 özel finans kurumu piyasa riski hesaplamasında içsel model kullanmamaktadır.

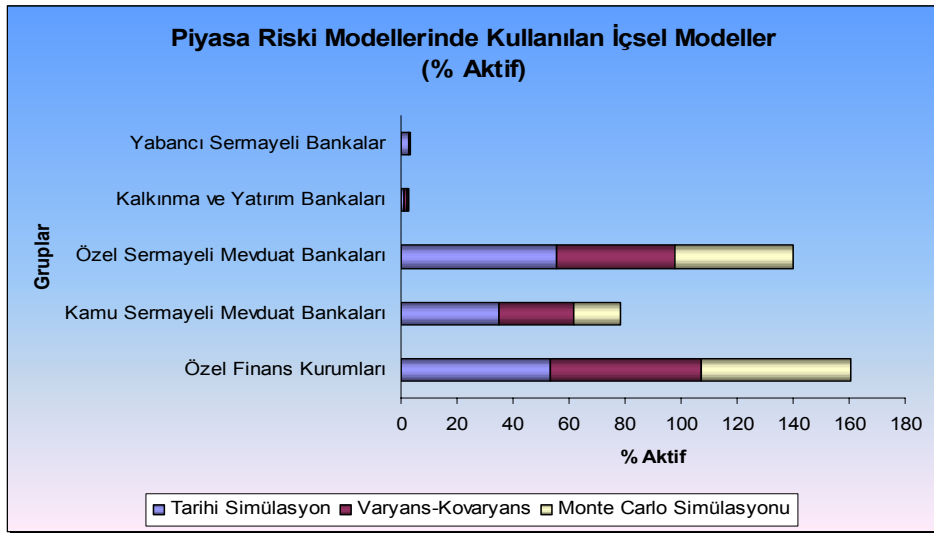
Piyasa riski hesaplamasında 3 kamu sermayeli mevduat bankası, 15 özel sermayeli mevduat bankası, 3 kalkınma ve yatırım bankası, 5 yabancı sermayeli mevduat bankası ve 3 özel finans kurumu içsel model kullanırken, sektörün yaklaşık %5'ini oluşturan 13 banka ve özel finans kurumu içsel model kullanmamaktadır.

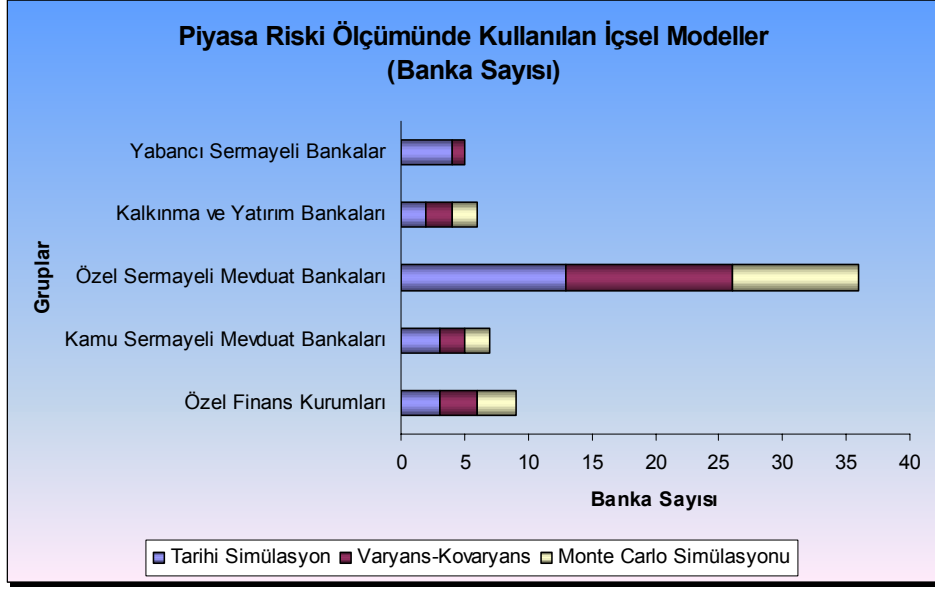
Soru 22: Bankanızda piyasa risklerinin ölçümünde kullanılan içsel modeller hangi yöntemlere dayanmaktadır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Tarihi Simülasyon	3	% 34,90	13	% 55,60	2	< % 1,0	4	% 2,50	3	% 53,59
Varyans – Kovaryans	2	% 27,0	13	% 42,0	2	< % 1,0	1	< % 1,0	3	% 53,59
Monte Carlo Simülasyonu	2	% 16,30	10	% 42,30	2	< % 1,0			3	% 53,59

- Bankalar birden fazla yöntem kullanabilmektedir.

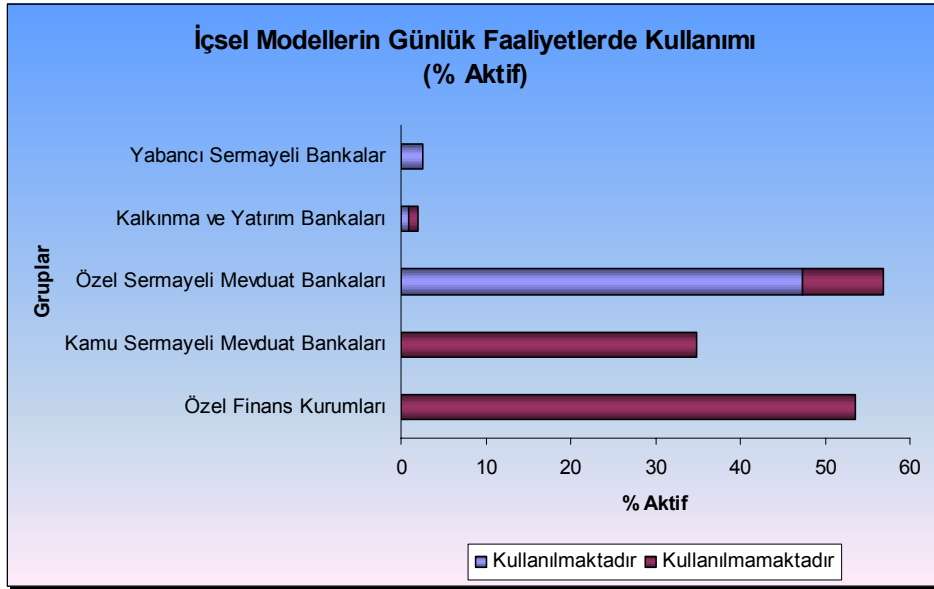
Sektörde 3 kamu sermayeli mevduat bankası, 13 özel sermayeli mevduat bankası, 2 kalkınma ve yatırım bankası, 4 yabancı sermayeli banka ve 3 özel finans kurumu tarihi simülasyon yöntemini kullanırken, 2 kamu sermayeli mevduat bankası, 13 özel sermayeli mevduat bankası, 2 kalkınma ve yatırım bankası, 1 yabancı sermayeli banka ve 3 özel finans kurumu varyans-kovaryans yöntemine dayalı içsel modeller kullanmaktadır. 2 kamu sermayeli mevduat bankası, 10 özel sermayeli mevduat bankası, 2 kalkınma ve yatırım bankası ve 3 özel finans kurumu monte carlo simülasyonu yöntemine dayalı içsel modeller kullanmaktadır.

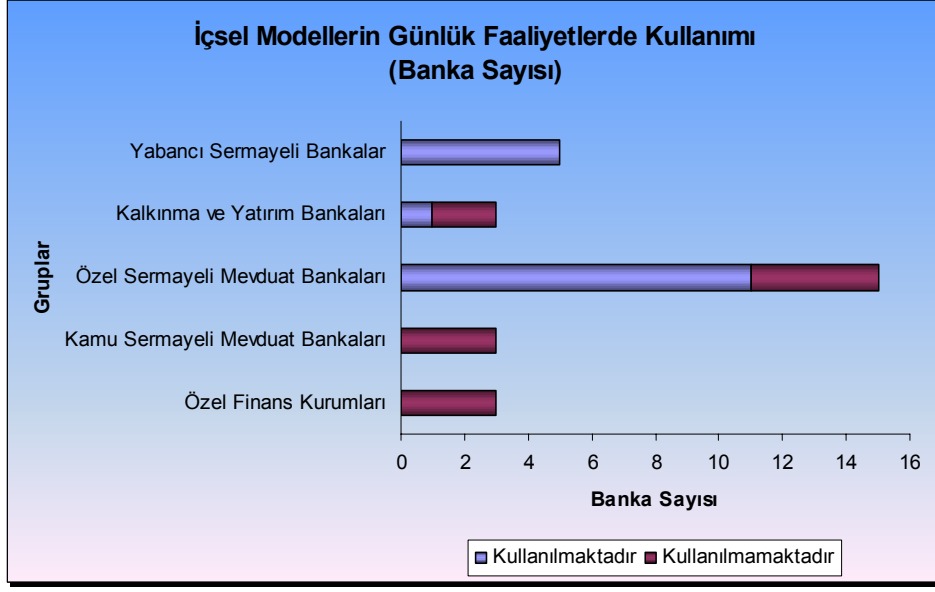
Piyasa risk ölçümünde kullanılan modeller banka ve özel finans kurumları tarafından genellikle bir arada kullanılmakla beraber aktif oranları dikkate alındığında tarihi simülasyon yöntemi daha fazla kullanılmaktadır.

Soru 23: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, içsel modeller günlük faaliyetlerin bir parçası olarak finansal kararların alımı, limitlerin belirlenmesi vb amaçlarla kullanılmakta mıdır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Kullanılmaktadır			11	% 47,30	1	< % 1,0	5	% 2,60		
Kullanılmamaktadır	3	% 34,90	4	% 9,50	2	< % 1,0			3	% 53,59

Sektör aktifinin % 47,30'unu oluşturan 11 özel sermayeli mevduat bankası ve % 3'ünü oluşturan yabancı sermayeli ve kalkınma ve yatırım bankaları günlük faaliyetlerinde içsel modelleri kullanırken, sektörün yaklaşık % 47'sini oluşturan 12 bankada içsel modeller günlük karar alımında kullanılmamaktadır.

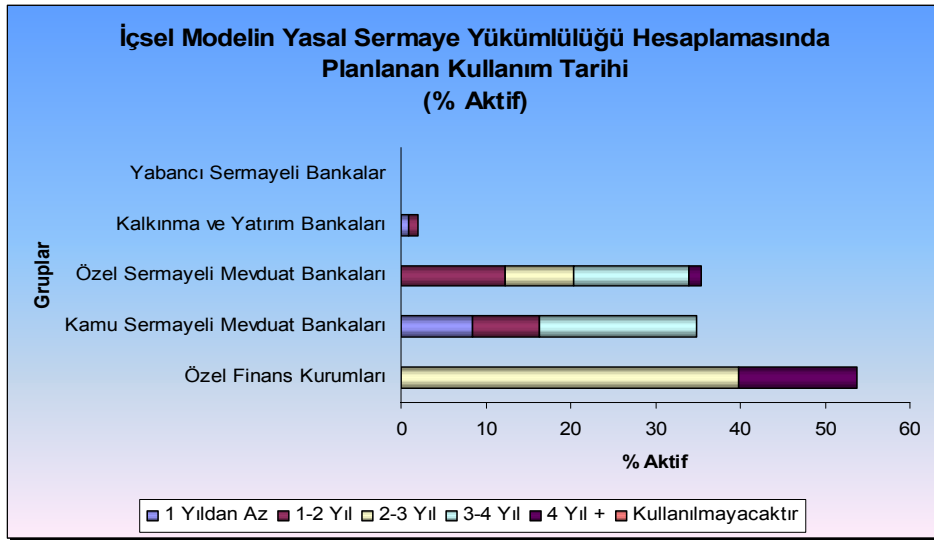

Sektörün önemli bir kısmı piyasa risk ölçümünde içsel modelleri kullanmakla beraber, modellerin günlük faaliyet, karar alımı ve limit belirlenmesi gibi amaçlar için kullanım oranı düşüktür. Modeller özel finans kurumları ve kamu sermayeli mevduat bankalarda sözü edilen amaçlar için kullanılmamakta, 16 özel ve yabancı sermayeli mevduat bankalarında kullanılmaktadır.

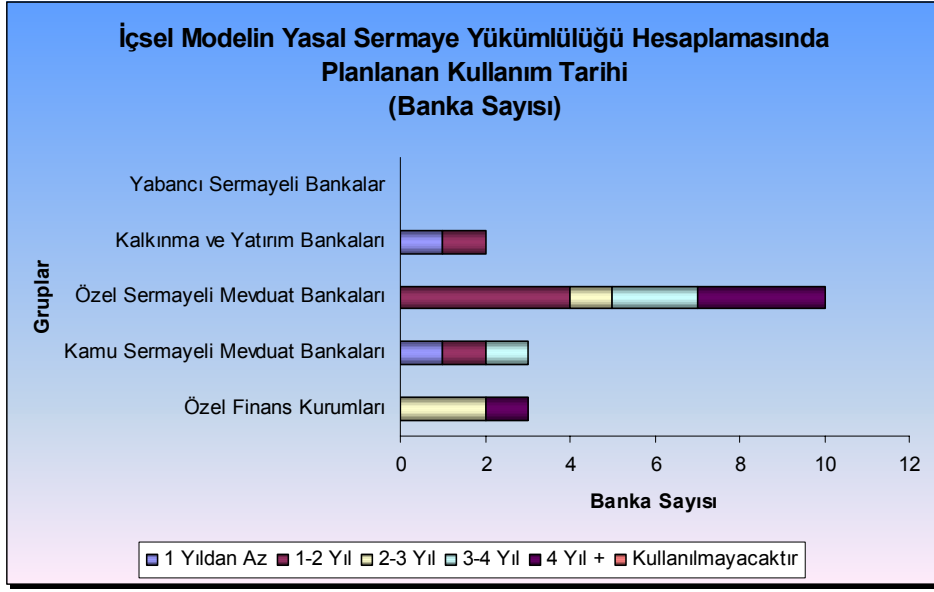
Soru 24: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, içsel modelin yasal sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında kullanılması planlanmakta mıdır? Kullanıma ne zaman geçilmesi planlanmaktadır?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
1 Yıldan Az	1	% 8,40			1	< % 1,0				
1 – 2 Yıl	1	% 7,90	4	% 12,30	1	< % 1,0				
2 – 3 Yıl			1	% 8,0					2	% 39,86
3 – 4 Yıl	1	% 18,60	2	% 13,70						
4 Yıldan Uzun			3	% 1,40					1	% 13,93
Kullanılmayacaktır										

- Soruya 3 banka tarih vermemiştir.

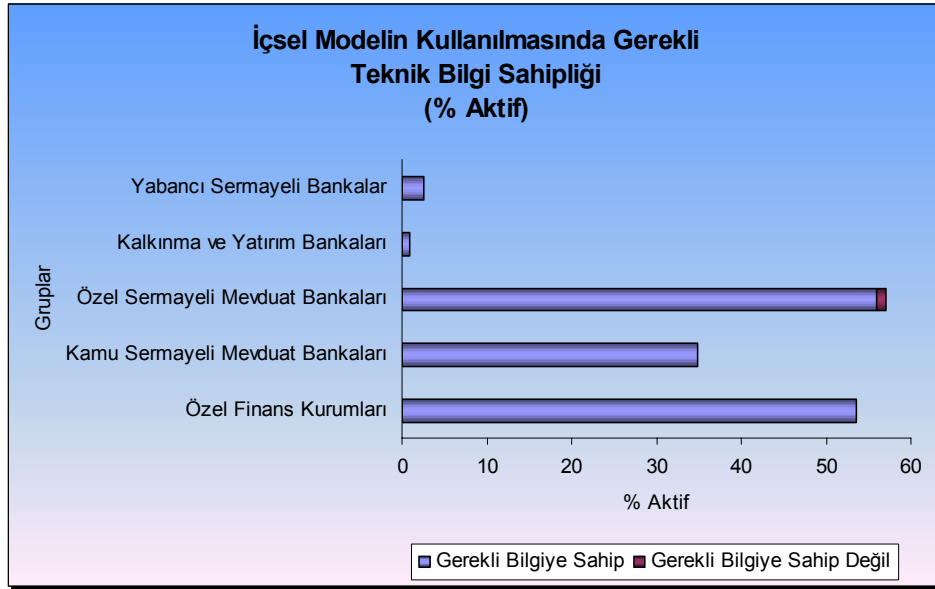
Toplam aktif açısından içsel modelin yasal sermaye hesaplamasında kullanılma tarihi gruplar içinde farklılaşmakla beraber sektör aktif toplamının % 50'sinden fazlası 4 yıl zarfında uygulamaya geçecektir.

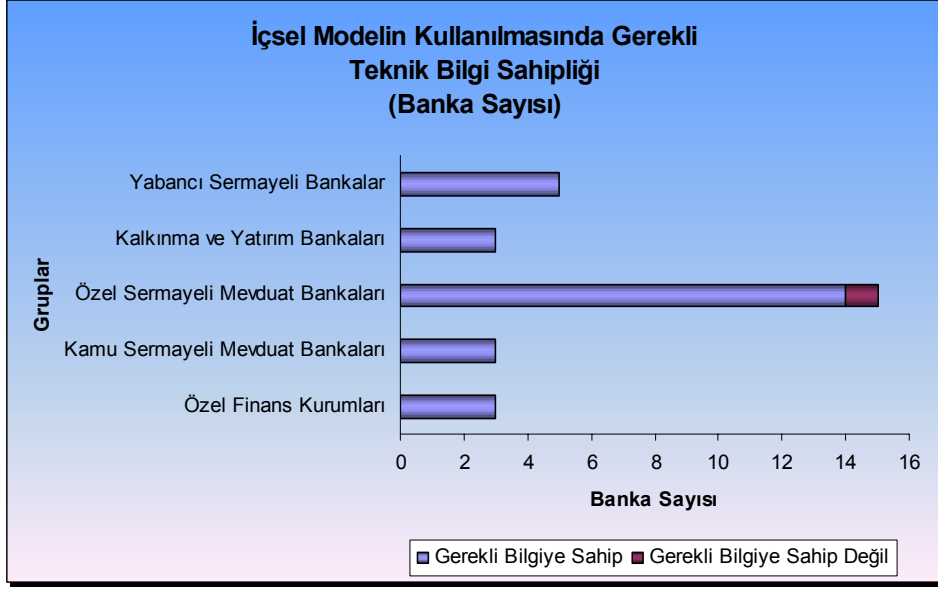
İçsel modellerin kullanıldığı bankaların önemli bir çoğunluğunda 4 yıl içerisinde modellerin yasal sermaye hesabında kullanılması planlanmaktadır. 3 özel sermayeli mevduat bankası ve 1 özel finans kurumu 4 yıldan uzun sürede içsel modelleri yasal sermaye hesabında kullanacaklarını belirtmişlerdir.

Soru 25: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, bankanız içsel modeller ve bunların kullanımı konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

	KAMU SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		ÖZEL SERMAYELİ MEVDUAT BANKALARI		KALKINMA ve YATIRIM BANKALARI		YABANCI SERMAYELİ BANKALAR		ÖZEL FİNANS KURUMLARI	
	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF	SAYI	% AKTİF
Gerekli Bilgiye Sahip	3	% 34,90	14	% 56,0	3	% 1,0	5	% 2,60	3	% 53,79
Gerekli Bilgiye Sahip Değil			1	< % 1,0						

Sektör aktif toplamının % 95'ine yakını içsel model kullanımında yeterli bilgiye sahipken, ankete katılan ve içsel model kullanan sektör payı % 1'in altında olan 1 özel sermayeli mevduat bankası konuyla ilgili gerekli bilgiye sahip değildir.

İçsel modelleri hali hazırda kullanan tüm bankalar yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmiştir. Kamu ve yabancı sermayeli mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankalarının ve özel finans kurumlarının tamamı, özel sermayeli bankaların 1'i hariç tamamı model kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

V-GRUP BAZINDA GENEL DEĞERLENDİRME

Grup bazında Basel-II uyumuna bakıldığında özellikle kamu sermayeli mevduat bankaları ve özel sermayeli mevduat bankaları diğer gruplara göre daha ileri düzeydedir. Tüm gruplar Basel-II sürecinde ağırlıklı olarak veri problemi yaşamaktadır. Gruplar itibariyle yabancı sermayeli mevduat bankaları ve sektörde yüksek paya sahip birkaç özel sermayeli mevduat bankası ileri düzey yasal sermaye hesabı yapabilirken diğer banka ve özel finans kurumları daha çok standart yaklaşımları tercih etmektedir.

Kredi riski hesaplaması açısından gruplar ağırlıklı olarak standart ve basitleştirilmiş standart yöntemi tercih etmekle beraber aktif toplamı açısından önemli bir kısım gelecekte ileri yöntemleri kullanmayı planlamaktadır. Banka ve özel finans kurumlarının tamamına yakını hesaplama için yeterli bilgiye sahiptir. Derecelendirme modeli olarak ağırlıklı hibrit tabanlı model tercih edilirken, sektörün üçte biri istatistik veya yargısal tabanlı modelleri tercih etmektedir.

Operasyonel risk hesaplamasında bankalar ve özel finans kurumları çoğunlukla standart ve alternatif standart modelleri tercih ederken, özel sermayeli mevduat bankaları ve yabancı sermayeli bankaların bir kısmı ileri ölçüm yaklaşımlarını kullanmaktadırlar. Sektörün %99'u operasyonel riski standart yöntemle hesaplama konusunda gerekli teknik bilgiye sahiptir. Gelecekte sektörün önemli bir kısmı operasyonel risk hesaplamasında ileri yöntemlere geçmeyi planlamaktadır.

Piyasa riski hesaplamasında kamu ve özel sermayeli mevduat bankalarının tamamına yakın kısmı içsel modelleri kullanırken, tarihi simülasyon modeli yaygın olarak tercih edilmektedir. İçsel modellerin yaygın şekilde kullanılmasına rağmen modellerin günlük faaliyet, karar alımı ve limit belirlenmesi gibi araçlar için kullanımı sınırlı düzeyde kalmaktadır.

EKLER

EK-1 BASEL-II 1. ANKET SORULARI

EK-2 ANKET KAPSAMI VE YÖNTEM

EK-1

**BASEL II KAPSAMINDA KREDİ RİSKİ ve OPERASYONEL RİSK İÇİN
YASAL SERMAYENİN HESAPLANMASINDA KULLANILACAK YÖNTEMLERE
İLİŞKİN ANKET SORULARI**

A. GENEL

Soru 1: Bankanızın Basel II'ye uyum süreci hangi aşamadır?
a) Başlamadı b) Başlangıç Düzeyi c) Orta Düzey d) İleri Düzey

Soru 2: Basel II uygulama sürecinde karşılaştığınız en önemli engeller/kısıtlar/sorunlar nelerdir ve bunların önem sıralaması nedir?	
a) Bütçe	1.....
b) PD ile ilgili veri	2.....
c) LGD ve EAD ile ilgili veri	3.....
d) Teknoloji	4.....
e) Nitelikli ihtisas personeli	5.....
f) Basel II'nin anlaşılabilmesi	6.....
g) Diğer (Belirtiniz)	7.....
	8.....
	9.....

Soru 3: Yasal sermayenin hesaplanmasında bankanızın altyapısı/sistemi hali hazırda hangi yöntemleri kullanmaya müsaittir? (Lütfen her bir risk için yöntem olarak belirtiniz)

- a) Kredi Riski : .....
- b) Piyasa Riski : .....
- c) Operasyonel Risk : .....

B. KREDİ RİSKİ:

Soru 4: Bankanızın kredi riski için Basel II ile getirilen yasal sermaye yükümlülüğü hesaplama yöntemlerinden öncelikle hangi yaklaşımları kullanma kapasitesinin olacağını düşünüyorsunuz?

- a) Basitleştirilmiş Standart Yaklaşım (SSA)
- b) Standart Yaklaşım (SA)
- c) Temel İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım (F-IRB)
- d) İleri İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım (A-IRB)

Soru 5: Bankanız Basel-II uygulanmaya başlandığında *kredi riski* için yasal sermaye hesaplanmasına hangi yöntemle başlamayı planlamaktadır?

- a) Basitleştirilmiş Standart Yaklaşım (SSA)
- b) Standart Yaklaşım (SA)
- c) Temel İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım (F-IRB)
- d) İleri İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşım (A-IRB)

Soru 6: Bankanız *kredi riski* için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 7: Bankanızın *kredi riski* için yasal sermaye hesaplayacağı yöntemin veri gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik olarak yaptığı çalışmalar nelerdir?

Soru 8: Bankanız standart yaklaşımlarla başlamayı planlıyor ise ileri yöntemlere geçme konusunda bir planı var mıdır?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 9: Sekizinci soruya cevabınız evet ise, ne kadar bir süre içerisinde ileri yöntemlere geçilmesi beklenmektedir?

- a) 1-3 yıl
- b) 4-6 yıl
- c) 6-8 yıl
- d) 8-10 yıl
- e) 10 yıldan fazla

Soru 10: Bankanızın kullanmayı planladığı derecelendirme modeli hangi özelliğe sahiptir?

- a) İstatistik tabanlı
- b) Yargısal tabanlı (judgmental)
- c) Hibrit (istatistik + yargısal)

Soru 11: Bankanızın ileri yöntemleri kullanabilmek için gereken bilgi ve veri sistemleri alt yapısının ne zaman hazır olacağını planlıyorsunuz?

Soru 12: On birinci soruyla ilgili olarak ne gibi çalışmalar ve yatırımlar yapılması planlanmaktadır?

C. OPERASYONEL RİSK:

Soru 13: Bankanız Basel-II'nin uygulanmaya başlandığında *operasyonel risk* için yasal sermaye hesaplanmasına hangi yöntemle başlamayı planlamaktadır?

- a) Temel Gösterge Yaklaşımı (BIA)
- b) Standart Yaklaşım (SA)
- c) Alternatif Standart Yaklaşım (ASA)
- d) İleri Ölçüm Yaklaşımları (AMA)

Soru 14: Bankanız operasyonel risk için başlamayı planladığı yöntemin gerektirdiği kriterler konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 15: Bankanızın operasyonel risk için yasal sermaye hesaplayacağı yöntemin veri gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik olarak yaptığı çalışmalar nelerdir?

Soru 16: Bankanız basit ve standart yaklaşımlarla başlamayı planlıyor ise ileri yöntemlere geçme konusunda bir planı var mıdır?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 17: On altıncı soruya cevabınız evet ise, ne kadar bir süre içerisinde ileri yöntemlere geçilmesi beklenmektedir?

- a) 1-3 yıl
- b) 4-6 yıl
- c) 6-8 yıl
- d) 8-10 yıl
- e) 10 yıldan fazla

Soru 18: Standart yöntemleri kullanabilmek için bankanızın bilgi ve veri sistemleri alt yapısı yeterli midir?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 19: Temel işkolları bazında sınıflandırma yapılmış ve her bir iş kolundan gerekli gösterge verisi elde edilebilmekte midir?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 20: On altıncı soruya cevabınız evet ise bankanız operasyonel risk ölçümünde ve yasal sermaye tahsisinde ileri ölçüm yöntemlerinden hangisini kullanmayı planlamaktadır?

- a) Kayıp Dağılımları Yaklaşımları (LDA)
- b) Skor Kart Yaklaşımları (SCA)
- c) Yapay Sinir Ağları (Neural Networks)
- d) Diğer (lütfen belirtiniz) .....

D. PİYASA RİSKİ:

Soru 21: Bankanızda piyasa risklerinin ölçümünde içsel modeller kullanılmakta mıdır?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 22: Bankanızda piyasa risklerinin ölçümünde kullanılan içsel modeller hangi yöntemlere dayanmaktadır?

- a) Tarihi Simülasyon
- b) Varyans-Kovaryans
- c) Monte Carlo Simülasyonu

Soru 23: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, içsel modeller günlük faaliyetlerin bir parçası olarak finansal kararların alımı, limitlerin belirlenmesi vb amaçlarla kullanılmakta mıdır?

- a) Evet
- b) Hayır

Soru 24: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, içsel modelin yasal sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında kullanılması planlanmakta mıdır? Kullanıma ne zaman geçilmesi planlanmaktadır?

- a) Evet
  - b) Hayır
- a) 1 yıldan az
  - b) 1-2 yıl
  - c) 2-3 yıl
  - d) 3-4 yıl
  - e) 4 yıldan uzun

Soru 25: Yirmi birinci soruya cevabınız Evet ise, bankanız içsel modeller ve bunların kullanımı konusunda gerekli tüm teknik bilgiye sahip midir?

- a) Evet
- b) Hayır

EK-2

ANKET KAPSAMI ve YÖNTEM

I. ANKETE KATILAN BANKA ve ÖZEL FİNANS KURUMLARI

42 Banka ve 5 Özel Finans Kurumu.

II. ANKETE KATILMAYAN BANKA VE ÖZEL FİNANS KURUMLARI

6 Banka.

III. YÖNTEM:

- ❖ Aktif yüzdesi hesaplanırken banka ve özel finans kurumları sektör toplamı kullanılmıştır. (48 banka ve 5 özel finans kurumu aktif toplamı 100 kabul edilmiştir)
- ❖ Grup bazında hesaplama yapılırken Özel Finans Kurumları kendi aralarında değerlendirilmiştir (5 özel finans kurumu aktif toplamı 100 kabul edilmiştir).
- ❖ Bayındırbank kamu bankaları grubunda değerlendirilmiştir.
- ❖ Anket çalışmasında yöneltilen sorulara banka ve özel finans kurumları, birden fazla cevap verebilmektedirler. Bu nedenle bazı cevapların değerlendirilmesinde aktif toplamı 100 rakamını aşabilmektedir. Çalışmanın sonuçları değerlendirilirken her sorunun cevabındaki şıklar tek tek ele alınmalıdır.